

Hij begint dat boeck Ezechielis des propheten

Dat eerste Capittel wo god bereykent wordet vnder deme gesichte Ezechielis des propheten doe he sach dye vyfhoen van vyet dyere en rader myt vyet angelichten

Inde dat geschach in de dertichsten iaren in deme vyerden maent in de vijftien dage van den maent do ick was in de myddel der geuangen byneue de ruyt chobar: so wordē dye hemmelē vpgedaen ende ick sach gades gesicht. Inde dem vyffte dage der maent dat daer was dat vyffte iaer van des konincks ioachyms aueruart soe gheschach des heren wort to Ezechiel Busi soe den priester in deme caldeeschen lande byneuen deme ruyt chobar en des herē hāt wart dat vp eme gedaen. en ick sach ende syet eyne stormende dāuende wint quam vā noorde ende eyne groete wolcke wendelde vor daer in ende eyne claerheyt al vmb ende vmb dye wolcke. ende van deme myddelom des vuyts als eyne gestaltemisse claers metaels en in den myddel van den was eyne gelikemisse vyet dyeren. ende dyt weren ere angelichte. Eyn gelikemisse eyne mynschen was in eme ende de eyne were vint vlogele ende ere vore waren rechte vore: ende dat vnderste van een voren was als dat vnderste eyne kalues voete en vuncken als dat anshen van blmckende metael ende hande des mynschen waeren vnder eer vloghelen in vyet syden en sy hadden angelichte en vlogelē an vyet deylen ende ere vlogele wā to samen geuoget des eyne to den anderen. sy en kijde nyet vmb als sy vortginghen yeghelick dyer gineck vort vor sin angelicht. en die gelikemisse erre angelichte was eyne mynsche angelicht ende dat angelicht eyne leuē to der rechter syden erre vyet ende eyne offen angelicht van der luyter syden van en vyeten ende eyne aē angelicht bauen en vyeten ende ere angelichte ende ere vlogele waren vpwart vutgespreyt. Die tweye vlogele van yegeliken waren to samen geuoget. ende die tweye vlogele bedeckde een lichām ende yegelken van den dyere wā derde vor sine angelichte. dat is sūder kintō ge des lytes. Vor sine angelicht ende waer hen sy der geyst dreyff daerwart gingen sy ende sy en kijde nyet weder als sy wanderde ende die gelikemisse der dyeren en ere angelicht was als bernende kalen van vuyt en als dat anshen vā lampen. dyt was dat gesicht al vmb lampede in dem myddelom van den dyeren schyn des

vuyts en vut de vuyte blyrem vutkomende. en die dyere gingen ende kijde weder in gelikemisse eyne blmckedes blyremes ende als yck die dyeren ansach apenbaerde sich eyne rat vut der erde byneue die dyeren dat were angelicht hadde. dat sint wer halue circule. en dat angelicht der raderē ende ere werck was als dat anshen des meers. sulcher varwen. lende eyne gelikemisse was der wer raderē ende er anshen ende ere wercke wā als off dat eyne rat in myddelom eyne rades doet die wer syde der raderē gingen sy ende sy en kijde nyet weder als sy vort wanderde. Gvort. Hogede ende groetheyt was den raderē anshen ende alle die licha was vol ogen all vmb ende vmb van den were ende als die deere gingen so gingen sy ock byneuen eme to samē die rader. ende als die deere vpuerhauē wordē vā der erde so worden ock to samen vpuerhauen. die rader. so waerwart dat die geyst. dat is die wint der storminge. Ick so wordē to samen die rader vpuerheuen ende volgeden eme. wāt eyne geyst des leuē was in den raderen. myt den gaende ginge sy: en myt den staenden stonde sy: en myt de vpuerhauen van der erden worden to samē vpuerhauē dye rader en volgeden den deeren. wāt die geist des leuens was in den raderen ende bauē dye hoefder van den deeren was die gelikemisse eyne firmamentes als dat anshouwen sinte cristallen ende dat was vutgespreyt bauen auec ere hoefde ende vnder dat firmament wā ere vlogele vpgernicht des eyne to den anderen. yegelik de er bedeckde sinen lichām myt tweye vlogelen. ende dat ander wart ock bedeckt. ende ik hoorde dat geluyt van den vlogelē als dat ghe luyd veler wateren als dat geluyt des hogen gades als sy gingen was daer eyne geluyt als mēichte als dat geluyt der scharen. en als sy stonde so hengen ere vlogele nedderwart. wāt als eyne stymē nemackt wart vp dat firmament dat bauen er hoefte was so stonde sy ende letē ere vlogelē nedderwart gaen en vp dat firmament dat neygedē vp er hoefte was eyne schyn eyne saphyren steyns eyne gelikemisse eyne tro nes. en vp gelikemisse des tweens was eyne gelikemisse als eyne anshen eyne mynschen van bauen. ende ick sach als die ghestalt blyck. also dan metaels ende als eyne gestalt van vuyt en binnen all vmb ende vmb eme van sinen lende ende vpwart ende van sinen lenden bys to byneden sach ick als eyne gedante eyne lychede vuyts all vmb ende vmb als eyne anshouwen eyne regebagen als he in den wolcken in de daghe als dat reghent. Dyt was dat anshen der claerheyt al vmb ende vmb. Dyt was dat gesicht der gelikemisse van des heren glorie

Ezechielia

Dat .ij. capittel .wo Ezechiel die propheetie van gade gegeuen wart doe en dat boeck gewesen wart dat hy solde veruinden .

Hnde ick sach en veel in myn angesicht en hoerde die stemme eyns die sprak en seide to my Du soen des mynschen: sta vp dyne vote en ick fall myt dy spreke En die geest qua in my na de dat hy to my sprak en hy satte my vp myn vote en ik horde en to my spreke en segge Du mynsche soen: ick sende dy to de kinder van ysrahel en to de verlope affgescheyde volck die va my ewech gegan sin. uwe wete hebben myn verbut ouertrede bys so des sen dage en de kinder sint va harde angesicht en vngeremde herte to den ick dy sende en du salt to en segge Dyt secht die here god off sy by auenture dat hoere en off sy vmblichte raste wat dat is eyn huys dat sijne herte to tome ey secht en sy solle wete dat eyn propheete i midde en is hieub du mynsche soen en vntie se niet noch entunuchte di niet va ere woede wat vn gelouige en verkieede sijn mit dy en du wones myt scoopione: en vruchte ere worde niet: wat dat is eyn wruwerde de huys Hieumb saltu myn worde to en spreken off sy vmblichte hore en raste: wat dat sint verwekers to tome mer du des mynsche soen: hore allet dat ik to di spre ke en en wyl niet wesen wruwerdende als dyt wruwerde de huys is Do vp dyne mut en erte wat ik dy geue: en ik sach en siet eyn hat was to my gestekē dar in was gebonden eyn boeck en die hat spreide dat boeck vpt vor my: en dat was geschreue va bynne en buete en dar in wa en geschreuen befehionge: sanck ende we .

Dat .ij. capittel .wo die propheete doet dat boeck gestercke wart ende wo sijn swigen van gade gestraefft wart dat hy dat volck niet en staft dem vmb syne mysdaet .

Hnde hy seide to my Du soen des mynschen: wat dat du vmdes dat ette Ete dyt boeck en ga en spreck to de kinder va ysrahel Ende ik dede vp myne munt en hy spiede my myt dem boeke ende hy seide to my Du mynschen soen: dyn buick fall eren en dyn bennenste sollen geuult werde myt desen toke dat ick dy ghene ende ick at dat boeck ende dat wart in mynen monde soete als honnich ende hey seide thoe my Du soen des mynschen: gae to deme huys va ysrahel en spreck to en myne worde: want du en werdes niet gesant to dem volck dat deper reden en vnbekant tonghen is to dem huys ysrahel noch toe groete roek dat deper reden en vnbekant tonghen is we ken rede du niet en salt mogen hoere en went dat du to den gesant wordes: se solle dy hoere mer dat huys va ysrahel en wyl dy niet hoere: wat all dat huys is va vnschemele

voerho:ffde en va harden herte Byt ik hebbe dyn angesicht gegeue starker da er angesicht en dyn voerhofft harder dan er voerhofft en ik hebbe dyn angesicht gemakt als ey adamat en eynē kofelinck En vnt sie sy niet noch en vru chyte dy niet voer ere angesicht: wat dat is ein wruwerdende huys En hy seide to my Du soen des mynsche alle myn reden die ik to dy spreke nym an in dyn herte en hore sy myt dyne oren en ga in to der oueruoringe to den kinder dy nes volcks en spreck to en en segge en Dyt secht die here god: off sy vmblichte hore en raste En die geist nam my vp: en ik hoerde achter my dat geluyt eynre groter beweginge: de secht Gebenedijt sij des here glorie va sinre stat En ik hoerde dat geluyt der vlogele die daer sloegen den eynen vlogel an den andere en dat geluyt va den raderē die den diere volgden en dat geluyt eynre groter betwinge En die geest hoest my vp en nam my myt eme en ick ginck enwech drouende in die vuwer diecheyt mynes geystes: wat des here hant was my sterkende En ik quam to der oueruoringen to eynē hoep va nyen vruchte to den die woende beneue dem reueyt chobar en ik sat dar die saten ende ik bleyff dar seuen dage drouich vnder ere myd del dat is swigende va ere straffinge en do seue dage vergaen waren: geschach des heren wort to my sprekende Du soen des mynschen Ick hebbe dy to eynē wechter gesat dem huys van ysrahel: en du salt dat wort hoere va my nen monde en du salt yd baetschappen vit my Off ick spreke to den boesen: du salt des dodes steruen: en du en des niet en wkundigest ende niet en sprekē dat hy sich affkijre va sine quaden wege en leue: so fall dye toese in sinre boesheit steruen en ik fall sijn bloet eyschen va dyn re hat Mer is dat du de quade mynschen secht en hy dan niet bekiet wert va sinre boesheit en va sine quade wege: so fall hy in sinre quatheyt sterue mer du heffst dyn sele verlost mer ystet ok dat die gerechtige sich kyret va sinre gerech ticheit en vngerechtheit doet: so fall ik eyn verhominge vor en sette Hy fall sterue: wat du en sedes em niet In sine sunde fall hy sterue en sin gerechtheide dye hy gedaen heft en solle em geyne gedanke wesen: mer sin bloet fall ick eysche va dynre hat en ystet dat du de gerech tige botschapst dat die gerechtingen niet en sindige: en hy dan niet en sundiget: leuede salt du leue: wat du sedes dat em en du heffst dyn sele verlost En des here hat wart vp my gedaen en hy seide my Sta vp en gae vit vp dat velt en dar fall ik myt dy spreke En ik stont vp ende ginck in dat velt ende siet dar stont des heren glorie als die glorie die ick sach beneue dye re uyer chobar en ik viel vp myn angesicht ende

eyn geist quam in my ende settede my vp my-
ne vobe en hy sprak to my ende sede to my gae
in en beslate dy in mydē dyns huys Ende du
des mynsche soen spe vp dy sin gegeue bande
en solle dy dat myt bmdē: en du en salt niet vit
gaen in ere myddel: en ick fall dyn tunge doen
kleue bauē an dynē rake en du salt ston werde
en niet als eyn brispēde man: wāt dat is eyn
verunwerdēde huis: en als ik to dy spreken soe
fall ik dynē mont vpdoen en du salt to em seg-
gen Dyt secht die here got: die hoert die hore
en die rastet die rouwe: want dyt is eyn verun-
werdēde huys.

Dat. iij. capittel wo Ezechiel beschrift die
tokomēde verstorngē Iherusalē doe sy vā em
beschreue wart in die tigelsteyne: en wo em ge-
badē wart dat hy die vruchte nemē solde: wāt
die andere verderuen ende vergaen solde.

Ende du des mynsche soen: nym di eynē
tege: steyn en legge dē vor dy ende be-
schreue dar in dye stad vā Iherusalem
En du salt entegē sy ordinerē die beleginge: en
du salt toerne buwen en to samen dragē eynen
wall: en du salt en tege sy vpslaen tentē en salt
all vmb en vmb stellē weddere alsulke stryts-
bare instrumēten: en neme dy eynē pserē pāne
en sette die vp eyn pserē muere tussche dy ende
tussche die stad: en du salt dyn aengesicht to en
wart kerē myt eynē wēyde aengesicht: en sy
fall wesen in belach en du salt sy vmblyggē: dit
is eyn tekē dē huysē vā ysrahel En du salt sla-
pen vp dynre linker side en salt sette die quaet-
heydē des huys vā ysrahel vā dē getael der dae-
ge in dē welkē du slapes: en du salt annemē eyn
quatheidē: wāt ik hebbe dy gegeue die iaeren
erre quatheydē in getale vā dagē: driehundert
en negēlich dage En du salt dragen des huys
quatheit vā ysrahel: en als du dyt vullēbracht
heffst: so salt du anderweeff vp dyn rechter side
slapē En du salt annemē des huys quaetheyt
vā Iuda vertich daghe: dē dach vor eyn iaer.
Ja dē dach vor eyn iaer hebbe ik dy gegeue: en
du salt dyn aengesicht kyerē toe der beleginge
Iherusalē: en dyn arm fall vrtgestekē wesen en
du salt entegē er propheterē Dyt ik hebbe dy
bewondē myt banden des beleges: en du salt
dy niet vmbkytē mogē vā dē eynē to dē anderē
vor dat du voldāen heffst dye dage dyns bele-
ges En neme die koerne en gerste en bonē en
linsen en herse en wickē en legge dese dingē in
eyn vath: en du salt dy broet makē vor dye ge-
tael der daege in deme du slaepst vp dynre si-
dē driehundert en negēlich dage salt du dat etē
en die spijse de du eten salt fall wesen in gewi-
chte .xx. wichte in dē dage vā der tijt to der tic-
dt is vā dem beginne der driehundert en ne-

gēlich dage. Ihs to dem eynē salt du dat etē
en du salt drinke wāter in matē dat seste deyll
der matē Ihs en vā der tijt bys to der tijt salt
du dat drinke: en du salt dat etē als ein gerstē
broet vnder die aschen gebacken en voer eren
ougen salt du dat broet ouerdeckē myt dreck
die vort dem mynsche kompt: dyt sprickt die he-
re: aldus sollen dye kinder vā er broet besmyt
etē vnder dē heydē daer ysrahel ik sy to verwe-
pen fall En ik sede: A. a. a. here god Dye myn-
siele en is niet besmyt: en ik en hebbe niet gege-
tē vuyliken: noch dat vā dē beesten gedot is
vā mynre kintheit an bys nu: en en is in mynē
munt geyn vnsuuer vleysch gekomē: en hy se-
de to my: spe ick hebbe dy gegeue kopen dreck
vor mynschē dreck en dar ynne salt du maken
dyn broet: en hy sede to my Du soen des myn-
schen: spe ick fall in Iherusalē entwe brēkē den
stork des brodes: en sy sollen er broet etē in ge-
wichte en in sorgen: en sy sollen wāter drinke
in matē en in bedruck: vp dat als se gebrek heb-
ben in brode en in wāter: eyn pegelick valle an
synen brodet en also verderuē in eren toef heyt

Dat vijfte capittel: wo die verstorngē der
stad Iherusalē vā Ezechiel vor gesehen wart vn-
der die beschreuingē eyns scharpē swerdes dat
haer schirt: en vā der hartheit des beleges: soe
dat die weder er kinder vā hūger etē moesten

Ende du des mynsche soen: nym dy em
scharpē swert dat haer schirt en nym
dat ende leyde dat vmb dyn hoeft en
ouer dynē bart en du salt dy nemē eyn gelode
vā gewichte en deyl dyn haer: dat derde deyll
dyns haers salt du verbernē myt dem vuyre in
midden der stat na dat vullbrēge der dage van
der beleginge: en du salt nemen dat derde deyll
en slaet entwe myt deme swerde all vmb ende
vmb: mer dat ander derde deyll dat saltu stou-
wen in den wint en du salt dat swert blotē na
en: en du salt daer affnemen eyn kleyn ghetael
ende binden dat an dat eynde vā dynre hoekē
en du salt wederumb dat aff nemen en werpen
mydden in dat vuyre en salt myt dem vuyre ver-
bernen ende dat vuyt fall vuir komen in all dat
huys van ysrahel Dyt segget die here: Dyt is
Iherusalem In mydden der heyden hebbe ick se-
gesat ende all vmb ende vmb er lant en sy heft
myn ordel verunwert dat sy mi vngenedigher
was dan die heyden ende verunwerdēde myne
gebade: mer dan die lande die dat vmb synt:
want sy hebben myn ordel verwoepē en en heb-
ben niet gewādert in mynē gebaden: hystumbe
segget die here god: vmb dat ghy auertreden
hebte in bosheit: die heyden die all vmb en
de vmb in uw sint ende in mynen ghebaeden

Ezechielis

niet gewaert en hebber en vmb dat gi niet ge
 daen en hebber na der heyde ordel die all vmb
 en vmb uw sijn Hijcumb secht dyt die he god
Syct ik segge to dy en ik selues fall in midde
vā uw doen ordel in der heyde ogen En ik fall
in dy doen dat ik niet gedaen en hebbe dat des
gelikes ik nimmer doen en fall vmb alle dine vn
wordicheit willen hijcumb sollen in midde dy
die weder er kinder ete en de kinder ere weder
ete en ik fall in dy ordel doen en alle dyne ouer
bleuene wstrouwe in alle wint hijcumb leue
ick segger die here dat en sy dat ick vmb des
willen dat du myn hillich dat is die tempel
dat ynnē myn naem gehilliget is I geweldiget
heft in allen dynen verhominge en in alle dine
vnwerdicheide dyne affgoderien I so fall ick
dy ok tobreke dat is wstore I en myn ouge
en fall dy ok niet spae en ik fall my dynre niet
verbarne Dat eyn dorde deel van dy fall van
der sterfde sterue en werde veruert vā hunger
in midden dy en dat derde deel vā dy fall in de
swerde vallen all vmb en vmb Mer dat derde
teil vā dy fall ik strouwe in alle winde en ick
fall dat swert vpt der scheyde trecke na en en
ik fall myne torn vullēbrenge en ik fall doen ra
stē myn vnwerdicheit in en en ik fall to vrede
sint en sollē wete bat ik die here gesprake heb
te in myne torne als ik all myn vnwerdicheit
in en vullēbracht hebbe en ik fall dy geue in ey
ne verwofinge en bespote en in laster de hey
de de all umb en vmb dy sint in dy anschouwe
ygelicks die vor dy hen gaet en du salt wesen
laster en blasphemie eyn exempel en verwonde
ren vnder de heyde die all vmb en vmb dy sint
Als ik dy die ordel in myne torn en in myne
vnwerdicheit en in berispinge myns torns die
ik here hebbe gespraken Als ik sende die alre
quaetste geschutte des hūgers die doetlike sin
sollē wāt die hūger fall en swaer sin en schat
per dan dat swert I en die ik sende fall vmb uw
to wederue en ik fall den hunger vp uw verga
der en ik fall in uw entwebreke den staff des
brodes dat is all dat gene dat die spise vnt
heft I en ik fall de hūger in uw sende en die alre
quaetste besten to uwer wederfins en de sterff
de inde dat bloet dat is dat swert I fall doech
dy gaen en ik fall dat swert ouer di inbrengen
Ick de here hebbe dat gesprake wes wordede
met vallsch wesen en mogen I

Dat vi capittel is vā der wstoringen des
ganden ysrahelsche lades wo yt to wilt is vā
alle sine mwoners vā der pestilencie en vā den
swede en hūger en van den gene die dat ynnē
entholden bleuen.

Ende des here wort geschede to mi spre
 kede Du mynsche soen kiere dyn ange
 sicht to de bergewart van ysrahel ende

prophete en segge Gy betge vā ysrahel hoert
des here gades wort Dyt segget die here got
den bergē de hduelē de rursen en de dalē Syet
ik fall ouer uw brēgen dat swert en ik sell uw
hogde dat gy uwe affgode ete wstrouwen
en wstore uwe altaer en uwe affgode sollen
werde tobrake en ik fall uw verslzene verwer
pē vor uwe affgoede En ick fall der kinder vā
ysrahel vuylike geue vor dat angesicht ete af
goeden en ik fall er teyn to strouwe vor eren al
taer in alle ete womingē die stede sollen woest
werden en die hogede sollē wstort werde en
wstrouwet en uwe altaer sollē tobrake werde
en wederue en uwe affgoede sollē vphalde en
uwe tēpe's sollē towreue werde en uwe werke
sollē vitgedelget werde en de verslagē sollē val
len in midde vā uw en gy solt wete dat ik dpe
here byn En ik fall in uw late die gene die den
swerde entuluwē sint vnder de heyde als ik uw
wstrouwe vp dat eertijck en uwe wselofet sol
len myns gedeken in de heydenē to de sy geuā
gen geleyt sit wāt ik hebbe wrichttet ete ouer
spelende herre dat van my wyket en ete ougen
die ouerspel doen die ouerspel myde en sy sollē
en seluen myn hagen ouer dat quade dat sy ge
daen hebbe in alle ete vnwerdicheide ende sy
sollē wete dat ick die here niet to vergeues ge
sprake en hebbe dat ik in dit quaet doen solde
dyt secht die here got **S**lach dyn hant tosamē
en stoet dine voet en spreck gy to allen vnmē
scheyden der quade des huys ysrahels wāt sy
vallen sollen in de swerde in hūger en in sterff
den dye verre is fall sterue vā den sterffden en
die na is fall in dem swerde vallen en dye auer
bliffet en belacht waer die fall vā hūger sterue
en ik fall vruullen myn vnwerdicheit in en en
gy solt wete dat ik dpe here byn als gy versla
gen sint in dem middel uwer affgoede all vmb
en vmb vā uwen altaer in ygeliken hogē hoewe
le en in alle hocheide der berge en vnder yegeli
kē bosch holts en vnder alle gelouerde epke
dat is die stad dat sy vorbranden alle ete affgo
de walrukede wyrouck en ik sal myn hāt vpt
stekē vp sy en fall er lāt makē woeste en verla
tē van der wiltmissen deblata in allen eren woe
mingē en sy sollen wete dat ick die here byn

Dat vij capittel wo Ezechiel beschiffet dat
dpe tijt vlet dat ynnē dat ysrahelsche volk we
deruen fall sunder yemāts bystant en hulpe sy
to beschermē vā deme torne gades en woe ere
enck dome wstrouwet werde van ete viandē.

Ende des here wort geschach to mi en
 sede Ende du des mynschen soen dat
 segget die here got des landes van ys
 rahel Dat eynde kompt dat eynde kompt vp
 die wir piaegen des landes vā **J**udeen Nu
 is dat eynde vp dyrende ick fall mynen toen in

dy vut senden en ick fall dy ordelen na dynen wegen ende ick fall entegen dy setten alle dyn vuerdicheyde en myn ouge en fall vp dy niet sparen ende ick en fall my dynre niet verbarne mer ick fall dyn wege vp dy setten en dyn vuerdicheyde sollen in mydde dy wesen ende gy selt wetē dat ick die here byn Dyt segget die here god Eyn quelinge sye eyn quelinge kōpt Dat eynde kompt dat eynde kompt It is vpgeweekt en tegen dy siet yt kompt bedroffms myt vp dye du wonest in deme lande. Dye tijt kompt die dach der doetslage is by en niet der glorien der bergē. Nu fall ick vā nay by mynē torn vutstortē vp dy en ik fall mynē torn in di vulbrēgen en ik fall dy ordelen na dynē wege en ick fall vp dy legen alle dyn mysdaden ende myn ouge en fall niet sparē noch ik my dynre verbarne mer ik fall dyn wege vp dy leggen en dye vuerdicheide sollen in middē dy sijn en gy selt wetē dat ick die here byn slaēde sye den dach sye hy koempt Dye bodwoeffheit is vutgegangen dye tode dat is die koninck vā babilonien. Iheff gebloiet dat is mechtich gewordē. Dye houerdicheit greuwede en die boefheit is vpedan in der tode der vnuildicheit. Niet vut en niet vut dē volke noch vut eē geluyde dat ick twat bliuē. Ien in en en fall geyraste wesen. Dye tijt is komen die dach is geneket dye gilt hy en fall sich niet verblyden en die verkoept en fall niet schrien wāt de torn is vp all sijn volck want die verkoept hy en fall niet wederkyren to dē dat hy verkofft heff en noch is er leuē vnder den leuēde wāt dat gesicht en fall niet wederkyrē to allē eē memichten en die man en fall niet gesterck worden in der quatheyt sijn leuens. trompet myt der basunen en sy bereyde. Tychalle en nyemant en sij die to stridewart gae wāt myn torn is vp alle er volck dat swert van buyten en die hongere en die sterffde van bynnen die in dem acker is hy fall in dē swerde steruē en die in der stat sin sollen verflonden wer dē myt der sterffde ende myt dē hunger die vleende wer dē vit en de sollen wer dē behalden en sy sollen in den bergē wesen als duuen der dale en alle sollen sy verkryt werden ygelick in sinre quatheit. Alle handen sollen entbunden werden en alle er kneen sollē vloopen vā watere dat is van pissen vmb vruchtē willen. En sy sollen sich vmbgorden myt harē cleydē en die anst fall sy ouerdeckē en in ygelick aengesicht fall schemde wesen en vp all er hoffde kalicheit men fall er siluer verwerpen vut en er golt fall wesen in vuyll myst. Er siluer ende er golt en fall sy niet mogen verlossen in dem dage des heren torn. sy en sollen er siele niet saden noch er buick en fall niet geuult werden want die schande erre quatheyt is ge-

schyct ende die voertziinge erre voerspanne sateden sy in houerdicheyde ende sy mach den dat aff bylde erre vuerdicheyde ende erre aff gaede. Thirumb gaff ick en dat in vuerdicheyde ende ick fall dat gheuen in vremeder luyde hant ende den boesen des landes in eynen roef ende sy sollen dat besmytten ende ick fall myn aengesicht van en keren ende sy sollen myn hup melicheyt dat is mynen hilligen tempel. Iende die wisse sollen dat ynnē gaen ende sollen belecken make des eyn eynde wante dat land is all voll van ordelen des bloetz ende die stad is voll quatheyde ende ick fall die alre quatste van den heydenen hie brengen ende sy sollen er huplere besitten ende ick fall doen vpholde der mechtiger houerdicheyt ende sy sollen er sanctuaten besitē als dat verdryt ouer sy kompt so sollen sy dan vrede soekē ende hy en fall niet wesen. westoringe fall vp westoringe komen ende gehoere vp gehoere ende sy sollen vragē eyn visioen van den propheeten ende die se fall to niet gaen van den priesteren ende de raet vā den olden dye koninck fall wrynen ende dye voersten sollen droeffheit an doen en des volkes hande dat is des volkes macht. I sollen cōturbeirt van den landen werden. Ik fall en doen na eren wegen ende na eren ordel fall ick sy ordelen ende sy sollen wesen dat ick die here byn.

Dat viij capittel wo Ezechiel toe den visioenen verhaen is dat hy ynnē bekant heff die grote mysdaet ende auertrat der sunden des ysrahelschen volcks doe sy god toe tome wysden doerch ere affgoederie dat sy nae vmb geplazget woerden in manngerhande maneren.

Ende dat geschach in dem sesten iaere in deme sesten maent in deme vijffden daege van der maent dat ick sat in mynen hupse ende dye oelden van Juda saten by my ende dat vell vp my des heren gades hant en ik sach en sye eyn gelijcknisse apnes mynschen. Ials eyn schyn des vuyrs van dem anspē synre lendenē ende beneden wart vuir ende van sinen lendenen vp wart als eyn anspen eyne klaetheyt als dat anspen van blek ende daer wart vutgesteken dye gelijcknisse eyne hant ende begreep my in dem toppe mynes hoefdes ende dye geyst hoef my vp tusschen den hemel en die erde en hy voerde my in Iherusalem in gades visioenen beneuē dye bynnenste doerch die to dem noerden wart siet daer gesat was die affgod der wraken vmb to wewecken dye vuerdicheit ende siet dat was gades van ysrahell glorie na der visioen die ick gesien hadde vp dem welde ende hy seide to my Du mynschen soen heff vp dyn ougen to dem wege wart vā noerden ende ick hoef myn ouge vp toe deme wege wart van noerden ende sye van noerden

der poorte des altaers was de affgod des torens
in de ingank en hy seide to my Du soen des my
schē wensstu yet dattu sieft wat dese doen. dye
groet vnuerdicheyde dat huys vā ysrāhel: hie
doet vp dat ik verne ewech ga vā mynē hilligē
huysē. Ende noch kyre dy vmb en du salt sien
meer vnuerdicheit. En hy leyde my in to de
doer vā de sale en ick sach. en sie eyn hol was
in der want en hy seide to my. du soen des myn
schē graue dye want. en do ik die want doegre
uē hadde so apenbaerde daer eyn doer. en hey
sprack to my. ga in en besie die alrequaetste vnu
erdicheit die dese hie doen. en ik ginck ende
sach. en syt alle gelijcknisse vā krupēden diere
en mumpnschicheit der dieren en alle affgoede
des huys vā ysrākel. warē gemacht gants all
vmb en vmb an die wāt. En seuenich māne vā
de oldē des huyses vā ysrāhel. en Jechomas sa
phans soen stont in de middel der de dar ston
de in de mēlsell. dat is vor den affgoeden. en
eyn ygelick hadde eyn wijwoeks vat in sinre
hant. en die swade vā de woek vā de wijwoek
ginck vpwart. en hy seide to my. seker du myn
schē soen sieft dat die oldē des huyses vā ysrā
hel doen i den dūkerheidē ygelick in die heme
licheyde sinre slaepkamerē wāt sy seggē die he
re sieft vns niet. die here hefft all dat lant vrela
ten en hy seide tho my. noch kyre dy en du salt
meer vnuerdicheit sien die dese doen en hy ley
de my in doer de doer der poortē des huys des
heren die to de norde wart. endesyt dar saten
die wpuer en weynden odoniten en hy seide to
my. du soen des myschē du heft sekerlik gesyē
kyre dy vmb en du salt meer vnuerdicheit sien
dan dese en hy leyde my in den sael vā vnser he
rē huys vā bynnē. en sieft in der doerē des heren
tēpel tusschen der gerkamēē en de altaer. der
berēden offerhāde warē als. xxy. mānen dye
die ruggen hadden to des here tēpel wart. en
die aengesicht oest wart en bedē to dersonne vp
ganck wart. en hy seide to my. du soen des min
schē du hefft seker gesien. en is dyt niet licht
de huysē Juda dat sy doen dese vnuerdicheyde
die sy hie gedaen hebbē. wāt sy veruullen dat
lant myt vnuerdicheidē en sy sint vmb gekyrt
my to vgramē. en sie sy boegen dat twich toe
erē nase hoeleē wart hie rumb fall ik ock doen
in grāschoppē en myn ouge en fall niet sparen
en ick fall my niet verbarēm en als sy to mynē
oren ropen sollen. myt groter stemmen. soe en
fall ick sy niet verhoeren.

dat. ix. capittel. woe Ezechiel voer bekende
die destruwinge ihrlin. en wo die māne die pe
niē die dedē geteket wordē myt dem teke Tau

Ande hy tiep myt groter stemmen in my
ne ore en seide. der stat visteringe nekē
en ygelick hefft in sinre hāt eyn vat der

doerslacht. en sie ses māne quamē vā de wege d
ouerste poortē dye to de nordenwart fiet. en yge
lick hadde sin vat der verderffinis in sinre hant
en in erē midden was eyn man myt lynen cley
derē gecleyt en hy hadde eyns schriuers getau
we an sinē lenden. en sy quamē in en sy stonden
beneuē dem metalen altaer. en des herē vā ysrā
hel glorie wart vp genomē vā cherub den enge
lē die vp em waren to de durpel vā dem huysē
en hy tiep de man die gecleyt was myt lynen
cleyderē ende die vp sinē lende hadde eyn schri
uers getauwe. en die here seide to em. gaet mid
den doerch die stad in middē Jherusalē en tekēt
dat teken thau vp der mānen voerthoft de dar
suchtē ende drouich sijn vmb all die vnuerdic
heide die geschien in erē myddel. en hy seide to
den ses mānen dat ick dat hoerde. gaet doerch
die stad en volget em en verflaet. uwe ouge en
spær niet noch en verbarmet uw niet. verflaet
to de doede den oldē den iungelick die iunck
frouwe den cleyne en die wpuer. mer dar gy vp
fiet dat tekē thau en dodet niet. en begynny vā
mynē hilgē huysē erst an hie rumb tegūden sy
van den oldestē mānen die voer dem aengesicht
des huyses waren. ende hy seide toe en. besmyt
dat huys en veruult dat vohuys myt doden.
Gaet vrt vrt de vohuysē des tēpels doerch
die gantse stad. en sy gingen vrt en slogē dye
gēne die in der stad warē. en do die slacht vol
daen was. blyff ick. en ick viel vp myn aenge
sicht en ropende seide ick hey hey hey here god
en salt du aldus niet vderuē all die ouerbluē
vā israhel: dynē toren vutstortēde vp Jherusalē.
En hy seide to my. die quatheit des huyses vā
ysrahel en Juda is sere groet. en dat lant is ver
uult myt blode. en die stad is veruult vā affky
ringe. wāt sy hebben gesecht. die here heft dat
lant gelaten en die here en suyt des niet hie rumb
en fall ok myn ouge niet sparē en ick en fall mi
niet verbarēm. en ick fall erē wech vp er hofft
vergelde. En fiet die man die gecleyt was mit
de lynē cleyderē die vp sinē ruggen hadde dat
schriffgetouwe antwerde eyn wort en seide. Ick
hebbe gedaen als du my gebaden haddes.

dat. x. capittel. woe Ezechiel in den visionen
sach die glorie gades in dem cherubyn ende ia
derē die em geapenbart worden.

Ande ick sach. en sie in dem firmamēte
dat vp dat hoefft van dem engel cheru
byn was als eyn saphiren steyn. ende
bauē dem engel apēbarde die gedante eynre ge
lijcknis vā eynē twen. en hy seide to den māne
die gecleyt was myt den lynē cleyderen ende
sprack. Ga in de myddeldom van de raderē die
vnder cherubyn sijn en vulle dyn hāt myt ber
nendē kalē des vriers die tusschē cherubyn sijn
en storte sy vrt vp dye stad. Ende hy ginck in

mynten anschawē. en die cherubyn stonde to
der rechter side van dem huse als dye man in
ginc en die wolke veruulde de saell bynne. en
des herē glorie wart vperhauē bauē cherub to
de doorpel vā de huse en dat hus wart veruult
myt der wolken en die saell wart veruult myt
der claerheit van des herē glorie en dye man
hoerde dat geluyt vā der cherubyn vlogelen to
de vptersten vrinthauē off salen. als dye steme
des almechtigē gades sprekēde en do hy beua-
len hadde de māne die myt lynocleyderē gelei-
det was seggēde. nym vuyt vpt de myddel der
raderē die tusschē cherubyn sijn. soe ginc hy in
en stont beneuē de rade en die eyn cherub stak
vpt sijn hāt vā midde der cherubyn to de vuyt
dat tusschē den cherubyn was. en hy nam dat
en gaff dat in des mans hāde die gecleyt was
myt lynē cleyderē en hy entfenck dat en ginc
vpt. en vnder de cherubyn apēbaerde eyn glijck-
nis der hāt eyns mynschē vnder erē vlogelē en
ick sach en sje vier raderē beneuē die cherubin
dat eyn rat beneuē de eynē cherub en dat ander
beneuē den anderē cherub. en die gedante van
den raderē was als dat anlien des steys cāsol-
tus. en er anlien eyn gelijckenis vā den repren
recht off eyn rat sje in midde eyns raderē. en als
sje gincē. so gincē sje in veyt syde en wandēde
en kyerde sje niet wedder. mer to der stat wart
dat dat priste rad ginc so volgedē ok dye an-
dere en sje en kyerde niet wedder. en all er lichā
en hāle en hāde en vlogelen en die ymbingē
warē vol ougē all ymb en ymb de veit redere
en hy hēte de ē ra dere dat ick dat hoerde wel-
te ick off te wegelick. ende dat eyn deit hadde
veit angesichte. dat eyn an gesicht was eynes
cheubs an gesicht. en dat ander eyns myschen
an gesicht. en dat derde eyns louwen an gesicht
en in dat veyde eyns aren an gesicht. en de che-
rubyn wordē op gehauē. dat is dat selue deyt
dat ick sach beneuē den reueyt chobar. en als
die cherubyn gengē. so gengē to sāme ock myt
die raderē beneuē em. en als die cherubyn houē
er vlogele vp dat sje verhauē wordē solden van
der erden so en bleuē die raderē niet staende mer
sje waer ock beneuē die cherubyn. als sje stonde
so stonde sje ock en myt en vperhauē worden
sje vperhauē. wāt die geist des leuēs was in de
raderē. en des herē glorie quā vpt vā des tem-
pels doorpel en stōt vp die cherubyn en die che-
rubyn houē er vlogele vp en wordē verhauē vā
der erde vor my. en do sje vptgincē volgedē en
ock die raderē na ende stont in de inganck der
oestpoortē des huses des herē. en gades vā isra-
hel glorie was vp die cherubyn. dat was dat
deyt dat ick sach vnder gade vā ysrahel beneuē
die reueyt chobar en ick verstont dat dat chers-
byn warē. Deyt an gesicht warē den eynē ende

veit vlogelē den eynē. ende die glijcknis eyns
mynschē hāt vnder er vlogele. en die glijcknis
erwangesicht warē die an gesicht dat ick gesien
hadde beneuē die reueyt chobar en er anlien en
er an loep eyns ygelikē sje gingen en vor er an
gesicht.

Dat. xi. capittel wo Ezechiel beschriuet dye
doetachtige der genē die ouerbleuē in Ihe-
rusalem na der verstrouwingē. ende wo got de
verstrouwenē wedder riep die penitēcie deden
En de die geyst hoefte myt vp ende leide
my in to der oest poortē vā des herē hu-
ys die dat siet to de vpgank der sonne
En sje in de inganck vijffenderwintich manne
en ick sach in myddē erē Jechonā asur som en
helchiā banaias som die vorsten vā den volck
en hi sede to my. du des mynschē soen. dese mā-
ne denke toelheit en vchādelen eynen quaden
raet in deser stat en seggē. en sint niet lage dese
huse gebuuet. Dese stad Iherusalē is die de-
gel en wy sijn dat vleisch-hjēub prophete. vā
en prophete. du mynschē soen. en des heren
geyst well in my ende hy sede to my. sprek. dyt
secht dye here huse van ysrahel. aldus hebbet
gy gespraken en ick weet die gedachte uwer
herte. gy hebbet by deser stat will mynschē do-
et geslagen en gy hebbet wege geuult mit ve-
slagenē mynschē-hjēub secht dyt die here uw
verslagen mynschen den gi in midden der stat
geslacht hadden sint dat vleysch en dese stat is
die degel. en ick fall uw vpt leyden van midden
gy hebbet dat swert vntfien en ick fall dat swert
ouer uw brengen secht die here got. en ick fall
uw verduuen vpt myddē der stad ende ick fall
uw geuē in der viande hande. en ick fall ordel in
uw doen. gy sult in de swerde vallē. In de eynde
vā ysrahel fall ick uw ordelē. en gy sult wetē dat
ik die here byn. dese stad en fall uw niet wesen
in eynē degel en gy en sult in myddē er mer we-
sen in vleysch. In de landen vā ysrahel fall ick
uw ordelen en gy sult wetē dat ik die here byn
wāt gy en hebbet in mynē gebaden niet gewā-
dert gy en hebbet myn ordel niet gedaen. mer
na der heyden ordel die all ymb en ym uw sint
hebbet gy gedaen. en dat geuel do ick prophe-
teirde do starff helchias banaias soen ende ick
weill in myn an gesicht en riep myt groter stem-
men en sede. Och och here got. du doist verderf-
nis vā den auerbluē van ysrahel. en des heren
wozt geschach to my sprekēde. du son des mitt-
schē. dyne brodere en die man dyne negestē en
all dat huse vā ysrahel. alle dye genne die wel-
ken de in iherusalē seden. gaet verne ewech vā
dem herē. vns is dat lant gegeuen in besittinge
hjnūmb secht dyt die here god. vmb dat ick se-
verne ghedan hebbe in den heydenen ende ymb

dat ick sy gestoirt hebbe in landen so fall ick en wesen in eyn cleyn hillichmakige in den lāden dat sy to komē sint-hijrumb spreck. dyt secht die here got Jek sal uw vergaderē vā dē volck en vergaderē vā dē lāden dat gy ynne gestrou wt sijt en ik fall uw geuē dat lāt vā ysrahel. en sy sollē dar in komē. en se sollē ewech nemē alle verbolgēheidē en all vnwerdicheit vā dē lande. En ik fall dat steynastige tortē affnemē vā eēt vleysch en ik fall en geuē eyn vleyscaffūch hēte vp dat sy wāderē in mynē gebadē en myn oet wardē en de don en dat se my sin i eē volk en dat ik en sij eyn got. en der gēte hert dat na verbolgūgē en na erre vnwerdicheidē wāderē. dāse wech fall ik vp er hofte leggē secht de here got. en de cherubin heuē er vlogele vp en de rader myt en en die glozie gades vā ysrahel was hoge en des herē glozie voer vp vā myddē der stat en se stōt vp dē berch de oestwart is vā der poortē en de geist hof my vp en bracht my in caldea to der ouuoringē in visioen i gades gēste. en dat gesicht dat ik gesē hadde wāt vā my genomen. en ik sprak to der oueruoringen all des heren woode dye hy my toende.

Dat. xij. capituel. wo Ezechiel gebadē wart vā de maken der oueruoringen dat hy vā de ysrahelschen huysē scheyden solde.

Hēde des herē wort geschach to mi sprekkē. du mynshē soen: du wones in dē myddeldom vā eynē vnwerdige huysē dye ogē hebbē to sien en niet en sien: en oē hebbē to horē en niet en horē: wāt dat is eē vwerdich huys. hijrūb du des mynshen soen make dy vate der ouuoringē en du salt by dage vor en oueruare. en du salt oueruare vā dynre stat to eynre ander stat in erē anschauwē off se dat villicht anhe: wāt dat is eyn vnwerdē de hus du salt dyne vate dar butē dragē als vate der oueruare des dages in erē anschauwē. mer du salt des auents vor en vptgac als epre vptgact die ouertrekt vor eēt ogē. dorgrauē dy de want en in eēt anschauwē saltu dor de wāt vptgaen men fall dy dragē vp dē schulderē en in der dunkerheit fall men dy vptdragē. du salt dyn ange sichte auerdeckē en du en salt dat lant niet sien wāt ik hebbe dy gegeuē dē huysē vā ysrahel to eynē vwerdē. hijrūb dede ik also my de here beualē hadde Jek droch des dages myne vate vir als vate des ouuorenden widel. auētz grof ik myt der hāt die wāt dor: en i der dūkerheyt genk ik vpt en wāt vp scholderē gedragē i erē anschauwē en des morgēs geschach des herē wort to my sprekkē. du mynshē soen en sede mit to dy dat huys ysrahel dat verūwerdende hus wat doistu. Segge to en. dyt secht die here got dese last is vp den leydesmā. **dat was vp ezechiel.** I dē i ihrlm is en vp all dat huis vā

ysrahel dat i myddē en is. seg ze ik byn uw vor betekemisse. als ick gedaen hebbe also sal en geschien. sy sollē gaen i ouuoringe en i geuecknis en dē leydesmā de i myddē en is fall men vp dē scholderē dragē: i der dūkerheit fall hy vrgan sy sollē die wāt dorgrauē dat sy vtleidē mogē men fall sijn āgesicht oudeckē en hy en fall dat lāt myt dē ogen niet sien en ik sal myn nette vp en vitspreiden en hy fall i mynē nette geuāgen werden en ik fall en vorē i babilomien i der caldescher hāt en hi en fall babilomien niet sien en dat fall hy steruē. en all de by em syn: syn hulpe en syn schatē fall ik verstrouwen in allē wynt en ik fall dat swert blotē na en en sy sollen wētē dat ik de here byn als ik sy verstrouwē werde vder de heiden en sy vā eynāder seye i den lāden en ik fall vā erē luyden wemich māne latē vor den swerde vor den hūger en vor der starffden vp dat se all er lūden vertellen vder den heiden dat sy to ingaen werden ende dat sy wētē dat ik de here by. En des herē wort geschach toe my sprekkē. du mynshen soen ette dyn broet i bedrofnis. mer ek so drinck dyn water myt hasten en myt droffheiden en du salt seggen to den volke vā den lāde. dyt secht de here got to den genen de i ihrlm wonen i den lande ysrahel en sollen er broet i sorgen ette en er wāter i droffheiden driken dat dat lāt bedroft en beoofft werde vā sinre wēheit vmb all der genē quathiden de dat ynne wonent ende die stede de mē nu bewont sollē gewoist werden en dat lāt woist ende gy salt wētē dat ik de here byn. Ende des herē wort geschach to my sprekkē. du mynshen soen wat bywort is uw luydē in den lāde ysrahel sprekkē die dage sollen verterkt werden ende all visioen sollen to niet gan hijrūb segge to en. dyt secht die here got Jek fall doen vpholden dese bywort noch men sal sy niet mer seggen vnder den gemeynen volke in ysrahel ende spreck to en dat de dage neken. ende de reden van allen visioen. ende geyn gesicht der pphetē en fall vort mer ydel sijn noch die prophēcie twiuelich i mydden den kinderē van ysrahel: want ik die here fall spreken ende wat ick spreken werde fall geschien: dat en fall niet mer vtreckt werden. mer du wētē dē de huys ik fall i urwen dage spreken dat wort ende ik fall dat doen secht de here. ende des herē wort geschach to my sprekkē. du mynshen soen: se die here vā den huysē ysrahel die seggen dat gesicht dat dese syet i well dagen ende i lāgē tijden prophetirt hey: darūb segge to en. dyt secht got dye here. alle myne reden en sollen vort mer niet vtreckt werden secht die here god.

Dat. xij. ca. wo ezechiel prophēte tegē de valsche prophēte ende wo sy geplacht worden

Ande des herē wort geschach to mi spre-
kende. du mynsche soen propheteere to
den prophete wart vā ysrahel die pro-
pheteere. en du salt seggē to dē die dat prophete-
ere vut ere herte. * niet vut gotliker apēbarin-
ge. Hoert des herē wort. dyt secht die here got
we dē onwysē prophete die erē geist volgē en
niet en sien. dyn prophete dwalē als die vosse i
der wiltnisse. gy en ginckt dat niet en tegē vp
noch en setbet dat muet vor dat huys vā ysra-
hel dat gi stōt in dē strādē i des herē dage. se sye
ydelheyt dē en vor seggē logē seggēde. dye here
secht. als sy die here niet gesāt enheft en sy vol
herde er wort vast to makē. en segget gy niet
ydel gesicht en spreckt gy niet logēaffige vorse
gmdē. En gy spreckt die here syet voort dan ick
dat niet en sprak. hieub secht die here got. vut
dat gy ydelheyt gesprake hebt en logē gesien
hieub spreke ik to uw. syet die here god. en my
hāt fall wese vp die prophete die ydelheit syen
en loegē voerseggē. sy en sollē niet wese in my-
nes volkes ract. en sy en sollē niet geschreuen
werdē i die schrift des huys vā ysrahel. noch
sy en sollē niet komē in dat lāt vā ysrahel ende
gy sōlt wetē dat ik die here god byn vmb dat
sy myn volk bedra gē hebbē seggēde. vrede vrede
als dat geyn vrede en is. en hy buwede dye
wāt en sy. * die valsche prophete. besmyt den sy
myt leyne sūder stōt gemēget. segget to em de
dat sinert myt leyne sūder stōt getredē. dat sy
vallē fall wāt dat fall wese eyn vloyende reze. i
en ick fall geue grote steyn die vā bauen daer
vp vallē sollē en eynē wint vā vlagē die sy ver-
strouwē sollē. wāt syet dye wāt is geuallē. en
sal mē uw niet seggē. war is uwe besleueringe
die gy bestreke hebt. Hieub spreckt die here
got. ende ik fall do en vutboeste eynē geyst der
stōt mingē in mynre vnwerdicheit. en i mynē
tozn fall wese eyn vloyēde regē en grote steyne
in mynre grāschap vmb to niet to makē. en ik
fall die wāt verstorē die gy besleuert hebt sint
der mengige des stoes. en ik fall sy ghickma-
kē der erdē. en er fūdamēt fall geapēbart wer-
dē en sy fall vallē en sy fall to niet werdē i myn-
dē er. en gy sōlt wetē dat ick dye here byn. en
ik fall myn vnwerdicheit veruullē in die want
en in den genē die sy besleuertē sūder gemenge
de stoe. en ik fall uw seggē die want is niet en
sy syn niet die sy besleuertē die prophete vā ys-
rahel die to Iherusalē wart propheteere en dye
en syen gesicht des vrede en dat geyn vrede en
is secht die here got. en du des mynschen soen
sette dyn angesicht. * en bempse gades vnwer-
dicheit. en regē die dochter des volcks. * dye
valsche prophete. die dat propheteere vut eren
herte. * niet vut dē hilgē geyst. en propheteere
ouer sy en spreck. dyt secht die here got. we de

sen de cussen leggē vnder iezelkē ellenbo gē dē
hāt en makē oer kussen vnder dat hoest de my-
schen vā wat older dat sy syn vmb die siele toe-
vangē. en als sy mynes volkes siele vngē. soe
mackdē sy ere siele leuēde. en dwongē my ente-
gē myn volk vmb eyn hāt vol geeste en vū ep-
stucke brodes vp dat sy die siele doede dye niet
en steruē. en dat sy die siele leuē maken die niet
en leuē. en logē myn volk vor dat erē logenen
geloue. hieub secht dyt de here got. sicut ik spre-
ke to uwē kussenē dat gy die vlegēde siele myt
vāget en fall sy affschotē vā uwē armē en ik sal
die siele latē die gy vā get die siele vmb to vle-
gē en fall vut uw oer kussen ewech nemē en ik
fall myn volck verlossen vā uwē hant en sy en
sollē niet mer in uwē hāden wesen vmb to beo-
uē. en gy sōlt wetē dat ik die here byn vmb des
willē dat gy bedroefft den logēaffich des gere-
chtigē mynsche herē dē ik doch niet bedroeft
hadde en sterckden die hāde des toese dat hy
niet wederub en kyrdē vā synē quadē wege en
leuēde. hieub en sōlt gy niet mer ydelheit syen
en gy en sōlt niet mer war seggē en ik fall myn
volck verlossen van uwē handen ende gy sōlt
weten dat ick dye here byn.

Dat. xiiij. ca. wo die regētē cutioslik vragē
dē vnderlokēde dē staet der vderlātē ers volks
en wo sy to samē die pphete strafte vā erre af-
gaderien dat sy mānigerhāde pynē vmb ledē

Ande to my quamē māne die oldē vā is-
rahel en sy satē vor my. ende des herē
wort geschach to my sprekēde. du my-
sche soen. dese in iue hebbē ere vnouerheidē ge-
lecht in erē herte en die schādē erre quathpde
hebben sy geiech entegē er angesicht. als ik ge-
vra get byn en fall ik em niet ātwerdē. vmb die
so sy reck en to en seggē to em. dyt secht die hē
got. die mynsche vā dē huysē ysrahel die sijn
vnouerheidē setbet i sin hert en die schādē sinre
quatheit setbet en tegē sin angesicht en komē
to eynē prophete en vragt my dor en. Ja de hē
fall em ātwerden in die verheit sinre wynchheit
dat gegrepē werde dat huys vā ysrahel in sinē
herte. wāt sy vā my ewech sint gegeuē in allē
erē affgadē. hieub segget to dē huse vā ysrahel
dyt secht de hē got. werdet bekieret en wijk
vā uwē affgadē en vā allē uwē besmirtigē knet
uwe angesichtē. * en so sōlt gi hebbē eyn gude
ātworde. I wāt alle mynsche vā dē huse vā ysra-
hell en vā dē genē de sik to der ee nuwes bekya-
ret hebben so welck inkomelick is i ysrahel. is
dat hy sik vrūdet vā my en setbet sin afgadē
i sin herte en setbet die schādē sinre quatheit en
tegē sin angesicht en kōpt to eynem prophete
vp dat hy my dor en vragē. ik die hē fall em bi
my selues antworde. en ik fall myn angesicht
sette ouer den mynschen ende ik fall en maken

in eyn exempel ende in eyn bywort. ende ik fall en verstrouwen vyt mydden mynes volkes. en gy sult weten dat ik die here bin. En die prophete gedwilt heeft ende gesproken heeft dat woert Ick die here fall den prophete bedrigen ende ik fall mijn hat vp en voert steken. en ick fall en verdilgen vande middelom mine volke van israhel. ende se sullen sine quaetheyt dragen na des genes quaetheyde die vraget alsoe fall des prophete quaetheyt wesen. vp dat dat hus van israhel niet meer en dwale van my. noch dat dat niet en besmyt en werde in alle sine auerdadicheyt. mer dat dat my si een volck. en dat ik en si een got secht dye here der scharen ende des heren woert geschede to my sprekende Du menschen soen als my dat lant ghesundy ghet heeft dat dye ouerdaet doende ouerdaet doet. soe fall ick mijn hant vytrecken ouer dat lant. ende ick fall to breken die rade fines broe des en fall den hūger daer inne senden. en ik fall van den lāde doetslaen den mēschen en de beeste en off dese die māne Noe Daniel ende Job in midden des lants warē so sullen se doer ere gerechticheyde ere sele verlosen secht die here der scharen. Iset dat ik ouer dat lant bringe de se re quade beesten vp dat ik dat lant woeste en wert vnuwegich daerumb dat mimant en is de daer doer gept vmb der beesten wyllen. en sint dese die māne in den lande leue ik secht de here god. se sullen niet verlosen sone noch dochtere. mer se allene sullen verlost werde en dat lant fall woest werde. edder off ik bringe dat swert ouer dat lant en segge ik den swerde ga doer dat lant en off ik verla van den lāde men schē en de beesten en sy dese drie māne in myden die lāde leue ick secht die here. se en sullen er soen en er dochtere niet verlose. mer se sullen allene verlost werde. ende iset dat ik de sterffende sende vp dat lant en storte ik vyt mijn vnuwerdicheit daer ouer in den blode so ik van den lande wech neme den mēschen en die beeste en de Noe Daniel en Job in middē dat lant sijn leue ik secht de here got. se en sullen sone noch dochtere verlose. mer se sullen verlosen ere sele. dat is ere leuen. Idoer ere gerechticheit wāt dyt secht dye here got. Iset dat ick dese mijn vut sere bōse ordele dat swert. den hūger. qua de beesten. en sterffte. sende in iherusalē en ver slaen daer vyt den mēschen ende dye beesten. nochtant fall dat inne ouerbluē ene beholdinge der die vptreckē die sone. en die dochtere. Sye dese sullen to uw vtgaen ende gy sult ere wech sien en er wonde en gy sult getroest werde vp dat quaet dat ik gebracht heb i iherlm in alle de de ik gebracht heb ouer se. en se sullen wtroesten als gy ere wech siende wert en ere wūde en gy sult bekennē dat ik niet to verghetes

gedaen en heb alle dat ick in er godaen he secht de here got.

Dat. xv. Capittel. van den vnutten holte des wijngaertes daer doet verstaen wert dye destrueringe Iherusalem

Ende des heren woert geschede to my sprekende Du mēschen soen wat sal werden van den holte des wijnstocks vyt alle den holten der busschen de daer sijn vnder de holtere der walde. Sall men niet daer vyt nemen holte daer men een werk aff make off fall men daer aff maken een staeke dat men e nich vat anhāge. Sye dat is den vuyt in een spise gegeue. beyde sijn depl heeft dat vuyt ver teert en die helfte daer aff is in asche geworden. fall dat icht nutte sijn to werke. Oeck do dat gants was so was dat niet orberlik to den werke. wo wel meer nu id dat dat vuyt verlūden en verbrant heeft en mach daer geen werk aff werde. Hierum secht dyt die here god. also dat holt van den wijngaert is vnder dat holt van den bussche dat ik den vuyt heb gegeue to vberne also sal ik leuere de gene de to iherusalē wonen en ik fall mijn āgesicht entegē en sette. Si sullen vyt den vuyt komen en dat vuyt fall se vertere ende gy sult weten dat ik die here bin als ik mijn āgesicht setrede entegen se ende elāt makede byster ende woest daerumb dat se ouerdaders geweest sijn secht die here got.

Dat. xvi. Cap. wo got iherusalē all ere vnmenschelicheyt ere sundē vorlecht daer si em in toeromicheyt gereschet hebbē en sunderlinge in auerdact der vnkuyshēyde. Ende wo dat volck gestraffet worde ende gelijckt worde den sonden der sodomiter. ende Gomorreer. ende woe se daer van gode voer geplaget sint.

Ende des heren woert geschede to my sprekende Du mēschen soen do iherusalem kūt er vnmenschelicheyde en du fallt seggē Dyt secht die here god israhel Dyt wortele en dijn geslecht is vā den lāde chanaan dī vader is een amoreer en dī moder een cetheer ende do du getore wordes in den dage dīnre geburde so en was dīn nauel niet affgesnede en du en wares niet gewassche in water in salichede. noch mit solte gesoltē noch in doke gewondē. mijn ogeen sparde vp di niet dat dat dy een van dese dingē doen solde en sie dī re vbarmede mer du bist verworpe vp dat āgesicht der erde in vwerpinge dīnre sele in den dage do du getore wordes en als ik gink dor di en ik sach dattu vertrede weres in dīnē blode en ik sede to di als du noch weres i dīnē blode. dat is in sulken perikell. Ja ick sede dy in dīnen blode leue. Ik make dy manlichuoldygh als dye vrucht des ackers. ende du byst ghe manlichuoldyghet. ende groet gheworde

en bist ingegaē ende quames to dē vroulikē of der Dyn borste be gūden vp to gaē en dī haer wees en du weres nakt en vol schemmenis ende ik gink doe: dy en ik sach dy ende sie dijn tijt was tijt der genre die lieff hebben en ick sprēp de mijn cleyt ouer dy en bedeckde dyn schamel heyt. en ik swoer dy en ik angenk myt dy een verbūt sprak die here god. en du warest mi ver būdē en ik wossey dy mit water en ik suuerde dyn bloet vā dy. en ick suuerde dy myt oly. en ik clede dy mit mānichuarweden clederē en ik schode dy myt blaeuuerge schonen. en ick goe de my myt witter siden en ik cleyde dy mit sub tilen clederē en ik vertzerde myt zyraten en ik gaff gulden spanne in dynen hande ende enen halshāt vm dinē hals en ik gaff em oirzprānge vp dinē munt en rānge in dyn oer. ende een croen der schoenheyt vp dyn hoofft en du weres vertzert myt golde en myt siluer ende mit wytre siden en behagelykē gemendē clederē en myt vele varwē Du ettes die blome des weits en homich en oly en du weres sere schoē gema ket en du haddes voerspoet in den tike en dijn name gink vut in den heyden. vm dijn schoen heyt die ik vp dy gelacht hadde sedē die here god. ende vm dattu betruwē haddes in dijnre schoenheit so dedes du ouerspul in dinē name en du ledes dijn viisuuerheyt vut voer igelike die by dy gink vp dattu sijn werden soldes en du nemes van minē cleyderen en neydes die to samen en makedes dy hier en dar hoechde en heit vnkupshēyt vp se gedaen des gelijks nyet ghescheet en is noch gescheen en fall en du nemes die vate dijnre schoenheyt van minē golde en van minē siluer die ik dy gegeuē hadde. en du makedes dy mālike beelden. en daer mede dweestu vnkupshēyt. en du nemes dijn man nichuarwyge cledere en clederē dy daer mede. ende mijn olye en mijn thimiaym sertesdes du voer en en mijn broet dat ik dy gaff de blome des weytz en die oly en dat homich dat ik dy mede vpgeuoet hadde sertesdes du in eren anschauwē in den roek der sōticheit en dat gesehe de secht die here god. en du nemes ewech dijn sone en sijn dochtere die du my getelet haddes en offers en die to wrlindē **I**s dijn vnkuisheit niet elens dattu myn kindere offers. en du ghe ues se den affgodē ende consecrerē dese vnmēsi ken en na alle dyn vnsuuerhedē en gedachtes du niet der dage dynre ionckheit do du naekt weres en rolschāden vretredē in dinē blode. en dat gesehede na alle dynre boeschede. we we di secht die here god en du makes dy een gemein huys en dy een nederlage in allen stratē **T**oe igelike orde des weges makes du dy een rekē dynre hoerliker nederlagen en du makes vret vnwerc dyn schoenheyt en du deyledes dyn vo

te igelike die by hen gink en du mānichuoldy geste alle dyn vnkupshede en du de des vnkupshēyt myt den kinde. **v**an egyptē dmen naderē van grote vleesche. **D**aer doet verstaē wert de goetheit dynre affgoderien. **l**en du mānichuoldiges dine vnkupshēyt vm my to wercōnē ende sie ik fall myn hāt vstēkē vp di en ik fall dyn gerechtheit vā dy nemen en ik fall dy geuen na willen der dochtere der philistee die dy hātē de sich schamē in dine mysdadigen wege en du hest ouerspul gedaē in den kinde vā affri en vm dat du noch niet gesadiget en wares en na den dattu ouerspul gedaē hest en noch niet to vrede en wares mānichuoldiges du dyn vnkupshēyt in den lāde chanaan myt den caldeschen ende noch en wodes du niet gesadiget **W**aer in fall ik doch dyn heet suuerē secht dy here god. na dē du alle dese werke enes gemeynes vnschemelē wāes dois. wāt du hest di gemact in dē hooffde alles weges een ghemeyn huys en dyn hoerchde hest du gemact in igelike strate en du en bist niet geworden als een gemeyn wyff die myt verdreet eē loen meer. mer als een wyff een ouerspeleinne bauē en mā vrede māne iue mit alle gemonē wāne gift mē er loē. mer du geifs loē to alle dinē leffhebberē ende du geues en gaue vm dat se van alle siddē to dy in zingē vm myt dy ouerspul toe dōē **I**n di is geseheet entre jē die gewoente der wāne **I**n dinen ouerspelē ende na di en fall dar o uerspel niet wesen wāt in dat dattu dinē loen geues ende genē loen vntfāges so is in dy con tradie gescheet **H**ierū du gemeyn wyff hore des herē woert. **D**yt secht die here got **V**mb dat dyn gelt vtgestoet is ende vm dat dyn schemde vndeckt is in dinē ouerspel vp dyn lieffhebberē en dē vp die affgode dinre vnuerdicheden in dinre kinder bloet die du en gegeuē hest so fall ik ok all dyn lieffhebberē vergaderē dar du mede gemēgat bist. ende alle die ghene du lieff hest ende ik fall sa vā allen siddē vp dy vā derē ende ik fall dyn schemēde vndeckē voer en ende se sullē alle dyn schemelicheit sien ende ik fall di vret. ordelē mit dē ordelē der ouerspelersē ende der die bloet vstōer. ende ik fall dy geuen in blode des grāns ende des torens ende ik fall dy geuē in er hāt. se sullē vretōē dyn gemeyn huys ende se sullē vm verpōē dyn nederlagē ende si sullē dy blotē dinre cleydere ende si sullē ewech dragē die vate dynre schoenheit ende si sullē dy naekt wrelatē ende vol vā schemēde ende se sullē een mānichte vp di brēgen ende si sullē myt stepnē stemigē ende si sullē dy vretwurgē myt eē swerdē ende se sullē dyn hūlere vret betnen myt den vuyre ende se sullē in dy ordell doen in veler wāne ogē ende du fallst vphore o uerspel to doen ende du en fallst niet meer loen

geuen en mijn vwerdicheyt sall indy raffen:
en mijn sunderlinge lieffde sall van dy genomen
werde. Ik sall raffen en dan niet meer toornich
worden vmi dat du niet gedencke en soldest die
dage dijne ionkheyt en dattu my in alle dese
to come verwekedes. En hierumb heb ik dijn
wege gegeue vp dijn hoeft secht dye here. en
ik en dede dy niet na alle misdaden in allen dy
nen vnmenschelikheden. Sye alle de dat sprekt
vnder den volke bysprake: de sall dat biwoert
vp dy nemen en segge also. so de moder is also
is ock die dochter. Du byst dijne moder doch
ter die ere man verwarp en ere kindere. en du
bist dijne sustere sustere die ere man en ere kin
dere verwoep. Vw moder is een eethersehe en
w vader is een amoreer. en dijn negeste sustere
is vnt samarien en se ende er dochtere die wo
ne to dine luytete side ende dijn cleenste sustere
de to dijne rechtere side waent is sodoma ende
er dochtere. mer ok en waders du niet in een
wege noch en dedes niet an eren sunde. Hestu
niet icht ewenich mijn boesheide gedaen dan se
in allen dine wege. Ieue ik secht die here got.
Dy sustere sodoma en ere dochtere en dede niet
als du en dijn dochtere gedaen hebte. Sie dyt
was die boesheyt sodoma dijne sustere. Houer
dicheyt en sarheyt des bodes ende ouerulodie
heyt. en gy ende ere dochtere ledichgae ende si
rekeede niet ere hat den behouingen en de arme
en si verhoue sich en deden vnmenschelichyt vos
my en ik nam se ewech als du gesien hest en sa
maria en sugede niet de helfte dinter side. mer
du hest se ouerwonne myt d nen sunden. ende
du hest dine sustere gerechtigt in allen dine
vnmenschelichyden die du gedaen hest. Hieru
so drage du ock dijn sehande die du mit dinen
siden dine sustere ouerwonne hest misdadiger
doende dan se. want se sint gerecht gemaakt
van dy. Hier werde du ock verschempt en dra
ge dijn vuer die du gerechtich gemaeckt hest
dine sustere ende ik sall bekeren ende sette se we
der mit der bekeringe die van sodoma mit ere
ende mit der bekeringe samarien ende ere doch
tere. ende ik sall bekeren dine bekeringe in eren
midden vp dat du dijn schede drages ende di
schame in allen dinen sunde de du gedaen hest
dijn sustere troestende. ende dijn sustere sodoma
ende er dochtere sullen weder keren to ere olts
heyt ende samaria ende er dochtere sullen wed
der keren to ere oltheyt du ende dijn dochtere
sullen weder vmkeren to uwer oltheyt. wat so
doma dijn sustere en was niet gehoort in dinen
monde. Soe verunwerdes du se. in den daghe
dijne houerdicheit er dijn quaetheit auerdekt
wart also dat in dese tiden is in laster der doch
ter van sieden ende alle der dochtere van phy
sisten all vmb ende vmb dy dye all vmb dy

wonen. Du hest gedraze dine sunden ende dine
schymede secht de here got. want dyt secht de
here got. En ik sall dy doen als du verunwer
des hest den eyt dattu mijn beloffte verpeldes
ende ick mijns verbunts gedencken mit dy in
den dagen dijne ionkheyt. ende ik sall een e
weliek verbunt verweken ende du salst dijne
wege gedencken ende du salst beschempt wer
den als du vntfages dine groetsten ende dine
cleenste sustere ende ik sall se di geuen in doch
tere. mer niet vnt dinen verbunde ende ick sall
myt dy verweken mijn verbunt ende du salst
weten dat ick die here byn vmb dat du weder
vnt denckes ende beschempt werdes. ende dat
vmb dyne schymde dinen mont niet en soldes
mogen vpdoen. als ick dy versoent bin in alle
den sunden die du gedaen hest secht dye here.

Dat. xvij. Capittel. woe die prophete dat
ioedsche volck straffeden vmb ere sunden wyll
vnder der figuren eens verplanteden cederen
booms ende des verdoerden wyngaets.

Ende des heren woert geschede to my
sprekende. Du menschen soen lege vor
een ractzel ende vertel een bispel toe de
huse van israhel ende spreke. Dyt secht de here
god een groet are mit grote vlogelen myt en
enen langen vtreckeder leder vol van plumē
ende van manniogerhanden varwen quam toe
den berghe lybanium ende he nam van der dat
merk des cederboems ende de hoecheit des ce
derboems telgere roekt he vnt ende droge se o
uer in dat lant van chanaan ende settede dye
in der koeplude stat ende he nam van den sade
des landes ende lede dat in de erde voersaet dat
dat sijn wortelen vast maken solde ouer vele
wateren. en i dat ouerste der erden lede hi dat
saet. ende als dat gegroepet was so woos dat
in enen widen wyngaert nedder van ghestalt
ende sijn tacken saghen toe em wart ende sijn
wortelen waren vnder em. Aldus wart dat
een wyngaert ende makede vrucht in rancken
ende he schoet vyth sijn nuwe loden ende dat
wart een ander groot aren mit groeten vloge
len ende mit veel plumen. Ende sie dese wyng
gaert schoet sinen wortelen toe den aen wart
ende sijn rancken schoet he thoe em wart dat
he en versche solde vā den haue sijn saets. Dese
wyngaert was gheplant in gueden lande. vp
veel wateren dat he louet maken solde in een
groeten wyngaert. Spreck. Dyt secht dye he
re got. En sall dese wyngaert nyet voerspoot
hebben. Ende sall he sijn wortelen nyet vyth
roeden. ende sijn vrucht brenghen. Ende sall
verdroeghen. Alle dye twyghen sijns sades en

he fall verdoore: endemiet in enen groete arme noch in wel volks vmb gantz desen wijngaert vpt to roden solde. **H**ye dese wijngaert is ghesplant: fall he icht dese wijngaert darum voerspoet hebben: **H**all he niet werden verdroghet als een de bernende wint roept en fall he niet dooren in den lande sijns sades: **E**nde des here woert geschede to my sprekende: **H**egge to de wechtyterde huise **E**n weet gy niet wat dese dinghe bedude **H**egge de konink va babilonie is gekome to iherusalē ende he fall myt sik nemen eē konink en ere vorsten en fall se voren toe em seluē in babilonien en he fall nemē van den sade des rikes en fall myt em makē een ver bunt en he fall vā em nemē enen eyt: mer oech fall he enwech voren die sterke māne des lādes vmb dat dat si en oetmodich rijck en dat dat mit vheue werde: mer dat dat beware sijn ver bunt en dat holde en he gink vā en en sendede sijn bodē in egiptē vū em to geuē perde en wele volks **E**n fall he niet we spot hebbē off heil be pa gē die dyt gedaen hefft: **E**n die de beloffte tobokē hefft en fall he niet entvleen: **L**eue ick secht die here god: wāt in des koninks dye en konink maekde wes eyt he verpdekt hefft en to bokē hefft dat he myt em hadde fall in midde babilonien steruē en niet in grote her noch in grote volk en fall pharao entegē en strijt doen in enen vp werpinge eens wals en in vprichinge der blokhuse: vū dat he wele sele vsla wāt he verunwerdede den eyt vū dat he de beloffte breke en niet hefft sijn hāt gegeuē en als he alle dese dinghe gedaen hefft soe en fall he niet vntvleen **H**ierumb secht dyt die here god: leue ick want de eyt den he verunwert hefft en dat ver bunt dat he ouertredde hefft fall vū sijn hoest ligge **E**n ik fall vū en mijn netre vpt spreyden en he sal in mijn netre geuāgen werde en ik sal weyne in babilonien en ik fall en daer ordelen in der ouerdaet daer he my mede verunwerdet hefft: en alle voertvluchinge myt alle siner schare sullen mde swerde vallen: mer die auerbluē sullen werde gestrouwet in allen wint: **E**n gy sult wete dat ik dat he die here gesprokē heb: **D**it sprekt die here god: en ik fall nemē vande marge des hoge cederbomes **E**n ik fall setten vāden toppe sijn tēlgerē: en ik fall daer aff splite ein cleyn laetken en fall dat plantē vū enen hoge werschynende berch **I**k fall den plantē in den hoge berch israhel **E**n he fall vptsprute in een groeyen en vrucht makē: ende he fall wese in enen grote cederbome: en vnder en sullen wonen alle vogele: allerhāde geuogelte fall neste maken: vnder de scheme vā sinen louere: en all dat holte der latschuppe sullen wete dat ik de here heb vernedert den hoge holt en verheuen dat otmodyge holt: en dat ik verdriget hebbe

dat groene holt en heb doēn groependat doore holt **I**k die here heb dat gesproken en hebbe dat gedaen

Dat xxviii. Cap. wo de woelheyt des israhel schen volks gestraffet wart door de brede des bytrete druyffs daer door berekēt wart dat de kindere vū die sude ere oldeē niet gepymgat en sullen werden.

Ende des here woert geschach to mi en he sprak **W**at is dat gy vnder uw die parable keret in dat bywoert sprekē de in den lāde vā israhel: **D**e vaderē etē de sūte wjndruuen en erer kindere tēde worden sleetleue ik secht die here god **O**ffte uw mere dese parable fall wese in een sproke in israhel **S**iet dat sijn alle mine sele: also des vaders sele my is: also is oek sijns Kindes sele myn **D**ie sele de sundiget se fall steruen: is dat een mā gerechtig is en doet oedel en gerechticheyt: en is he niet vū den bergē: ende en heuet he sijn ogē niet vū to den affgodewert des huses israhel: en en wekrecht he sines negesten wijs met: en en gept he niet to den waz die ere maentfueringe hefft: en en bedrouet he genen mēschē en gyfft he sinen schulde sijn pant weder: en en ropt he niet door kraffe ende gyfft he sijn broet den genē die hūger hefft en auerdecket he den nakeden myt enen klepde en en lenet he niet vū woker: en en nemet he niet meer weder dā he lenede: en keret he sijn hāt vā quact heyden: en doet he gewarich oedel tusschen den man en den man: wādelt he in minē gebode en behelt he mijn ordel dat he die warheyt dor: dese is gerecht: he fall myt de luden leue secht die here god **I**st dat he winnet enen soen enē mordener die bloet verstorbet en doet he een vā dese dinghe: ende dat he alle dese dinghe niet en doet mer dat hi vū den bergē etet **vā den offte der affgodē:** en dat he sijns negeste wijs besmytret en bedrouet den behouigen en den armen mēschē: en dat he roue rouet en dat pāt niet weder en geuet: en dat he sijn ogē vphuet to den affgodē: ende vūwerdycheyt doet: en gyfft he to wokerē ende entfaget he meer weder: fall he icht leuen: **H**e en fall niet leue **M**aeden he all dese vūwerdige dinghe gedaē hefft: he fall des dodes steruen: sijn bloet fall mem wese **I**st dat he enen sone gewunnē hefft dye anhet alle sijn vaders sūden die he dede: en siet enthet en des niet en doet: en en is niet vū den bergen en sijn ogen niet vū en heffet to den affgoden des huses israhel en sijns negeste wijs niet en bekrechūget en genen mā bedrouet en dat pant niet en behelt en genen roeff en rouet ende he den ghenen die hūger hefft sijn broet gyfft en den nakeden auerdeket myt enē clepde ende sijn hāt afftreckt van enes armē mēschē

vrecht ende genen woker en auerulodicheyt
 en nemt ende mijn ordel doet Ende in myneit
 geworden wadert dese en fall niet sterue in sijns
 vaders quaetheyt mer he fall dat leuen leuen
 Sijn vader vin dat he auerdaet dede en auer
 kraft sine broder en quaet gedaē heeft in den
 middel sijns volks Diet he is gestorue in sner
 quaetheyt en gy segget watum en fall de sone
 niet draē sijns vaders quaetheyt Dat is vmb
 dat de sone ordel en gerechticheyt gedaē heeft
 he bewarde alle mijn gebode en dede se he fall
 dat leue leuen Die sele die sudiget fall steruen
 en de sone en sal des vaders quaetheyt niet draē
 Enes gerechtiges gerechticheyt fall vp em
 wesen En is dat die quade mēsche penitencye
 doet vā allen sinen sundē de he gedaē heeft en
 helde alle mine gebode en dede ordel en gerecht
 icheyt he fall dat leue leuen en niet sterue En
 alle sine quaetheyt de he gedaen heeft en fall
 he niet gedenckē he fall leuen in sijn gerechtic
 heyt dye he gedaen heeft Is icht die doet des
 suders mijn wille sprekt die here god en niet
 dat he bekeret werde van sine wege en leue En
 is dat sīk die gerechte mēsche affkert vā sner
 gerechticheyt en doet quaet na alle die vnmē
 schelicheit de en quaet mēsche to doen pleget
 fall he icht leue Alle sine gerechticheide de he
 gedaen heeft en fall mē niet gedenckē In der
 auerdaet daer he in auerdaet gedaen heeft en
 in sinen sundē de he gesūdiget heeft in den fall
 he rouwen en gy sachē des heeren wech en is
 niet recht horet gy huse vā israhel En is mijn
 wech niet gerecht en sint uwe wege niet meer
 quaet wāt als sīk een gerechtich mēsche affke
 ret van sner gerechticheyt en quaetheyt doct
 so fall he inder quaetheyt sterue In die vngē
 rechticheit de he heeft gedaen fall he sterue en
 als sīk de quade mēsche affkert vā sner quaet
 heyt de he gedaen heeft en doet ordel ende ge
 rechticheit he sal sī siel leuēde makē wāt wer
 kende en sīk affkerēde van aller sner quaetheit
 die he heeft gedaē he myt den leue leuen en en
 sal niet steruen en die kinder van israhel seggē
 des heere wech en is niet recht huys israhel en
 sint mine wege niet gelike recht en en sint niet
 meer uwe quaet Hierum du huys israhel ik
 ighelecke ordele na sine wege secht de hē god
 werdet bekeert en doet penitēciē van allen u
 wen quaetheide en die quaetheyt en fall w niet
 sen in valle werpet enwech vā uw all uwe au
 dade daer in gy auerdaet gedaen hebt en ma
 ket uw een nige herte en enē mien geyst Ende
 watum sult gy steruen du huys israhel want
 ick en wyl des sunders doet niet secht de here
 god keret weder ende leuet

Dat .xij. Ca. wo die quaetheit der vorsten be

strafat wart de dat volk regeerde vder der fi
 gure der lewinne en des vtgewrote wygerts
Ende du des mēschen soent nym an ge
 weyn auer die vorstē israhel en spreke
 waerum die moder die lewynne wou
 wet vnder die lewen In den myddel der lewen
 voedet se vp ere welpen en se voede enē van eē
 lewkins vp en dat wert een lewe en lēde ok
 rouen en den mēschen eten en die lude hordent
 vā em en se en vengē en niet suder wunden en
 se brochte en myt rekenē in dat lāt van egiptē
 Als die lewinne sach dat se gekrenket was
 en ere arbeyde verlorē was so nam se een van
 eē lewkins en sarte en to enē lewē en he gink
 vnder die lewē en wart een lewe en he lēde ro
 uen en die mēschen wrlindē he leerde wedwē
 maken en ere stede to woestemē maken en dat
 lāt wart wroestet en sijn volheit van der stē
 mē sines en de lude vergaderde vā allen sīde en
 vpt allē prouincien tegē en en spreide vp en ere
 netre In eten wondē wart he geuāgen en se de
 de en in ene korne in ketenē brochte se en toe
 de kominge van babilonien en lachte en in e
 nen kettenen dat mē niet meer vp den bergē vā
 israhel sijn stēme hore en solde Dē moder was
 als een wijngart indē bloede geplātet vp dat
 water Sijn vruchte en louer wosse vpt wleni
 waterē en gy sint geworde rode in ghedychte
 der gener de daer to koenlikē sta uen herschup
 pen en sijn hoecheyt is vpgewasse vnder de lo
 uerē en he sach sijn hoecheit inder mānichte vā
 sine ranckē en he wart vtgerodet in grāschup
 pen en nedet geworpē vp die erde En een ber
 nēde wint wdrugede sijn vruchte Die rode si
 net starkheit vdrugede en worde druge Dat
 vut arte de wijngart en nu is he auer geplātet
 in die wilmisse in dat lāt dat suder wech is en
 dorstych dat is druge Iēn een vuyt is vt der
 rode sner telgē gegāgen dat sijn vruchte at
 ende in de win garde en was geen starke rode
 dat een shepstrū ware der genē die herschup
 pedē dat is een gewyn en fall in gewyn sijn

Dat .xx. Ca. wo die prophete den oldē en te
 gentē van israhel kond dede ere sūde daer se de
 herē mede sūdigede toe vele tīde en wo wal dat
 got doet ere sūden to toemichheit se to wederuē
 gereyschet was nochtāt nam he se to genadē

Ende dat geuele in deme seuenden iare
 in deme vnfden maende in deme tpen
 den daege der maende so quamen mā
 ne van den oldesten van ysrahel vmb den herē
 to vraghen ende sy laten by my ende des heren
 woert gheschach toe my sprekende Du myn
 schen soen spreke toe den oldesten van ysrahel
 ende segge toe en dyt secht die here god Synt
 ghy niet komen vmb my toe vraghen Ieue
 ick want ick en fall uw niet antwoerden secht

dye here god. wāt du mēſchen ſone ſe ſtraffest wyſe en dye vnmēſchelycheyt eret vadere. en ſegge to en. dyt ſecht dye here god. In den dage dat ik iſrahel verkoes ende ik mijn hant vp hoefſt vmb dat geſlechte des huſes Jacobs en en apēbarde in den lāde van egiptē en ik mijn hant vphoefſt voer ſe ſprekēde. Ik die here uw god. In den dage hoefſt ik vp mijn hāt voer ſe vp dat ik ſe vpt leyde vpt den lāde van egiptē in dat lant dat ik en voerſien hadde. dat vloei de van melk ende van honnich dat beſte is vn der allen landē en ik ſede to en. een ygelik werpe aff dye verheuinge ſiner ogen ende en wylt niet beſmytēt werde in den affgodē van egiptē. Ik bin dye here uw god en ſe makeden my toemich ende en wolden my niet horē. En i geliken warpe niet de vnmēſchelicheit ſiner ogē noch en verlerē niet die affgode van egiptē en ik ſede dat ik mijn onwerdicheyt vp ſe vrtortē ſolde en dat ik mynen toerne in en voldoen ſolde in den myddele des lādes van egiptē. En ik dede barmherticheyt myt en. vmb mines namē wylle vp dat he niet veruachter en wode voer den heyde in welker myddeldom dat ſe wāt en vnder dye welke ik em apēbaerde. dat ik ſe vit den lande van egiptē leyden ſolde. Hierūb verdreeff ik ſe vpt den lāde van egiptē en leyde ſe vpt in die wilderniſſe. en ik gaff en mijn gebode ende ik toende en mijn ordel de de mēſche doen ſall en daer inne leuen. hier en to uen gaff ick en mijn ſabboth vp dat dat een teken wāt tuſſchen my ende en en dat ſe wiſten dat ik dye here bin dye ſe hillyget en dat huis iſrahel veruorēde my in der wilderniſſe. ſe wā derden in minen geboden niet. en ſe verwoepen mijn ordel. dye als dye mēſche doet he daer in ne leuet. en ſe beſmytēde ende braken angeſtlike mijn vyre. Hierū ſede ik dat ik myn toernicheyt vp ſe vrtortē ſolde in der wilderniſſe ende dat ik ſe verderuen ſolde. en ik dede vm mines namen wylle dat he niet beſmytēt werden en ſolde voer den heydenen. dat ik ſe vpt verdreeff in ere anſchauwen. Hierū hoefſt ik mijn hant vp. vp ſe in der wilderniſſe. en dat ik ſe niet leyden en ſolde in dat lant dat ik en gaff vloeyende van melk en van honnich dat geſudert was van allen lāden vm dat ſe my ordel verwoepē en in minē geboden niet en wāderden en mijn vyre braken. wāt ere herbe gink na den affgoden en mijn oge ſparde vp ſe. dat ik ſe niet dede en ſolde noch ik en verderuēde ſe niet in der wilderniſſe en ik ſede to en kinderē in der wilde niſſe. wilt niet wandere in den gebode uwer vadere noch eu bewaret er ordel niet noch en werdet niet beſmytēt in ere affgodē. Ik bin de here uw god. wādert in minē gebode en bewaret mijn ordel en doet ſe. en mijn vyre hillyget. vp

dat een teken ſi tuſſchen my en uw en dat mā webe dat ik de here uw god bin. en de kinder van iſrahel veruorēde me en en wāderden in minē geboden niet en en hoerden mijn ordel niet vm to doen dat. dat welke als dat die mēſche doet he leuet daer inne. en ſe braken minē ſabboth en ik drouwede en dat ick mijn gramſchap vp ſe vtwerpen ſolde en dat ik mijn toerne vp ſe vruulle ſolde in der wilderniſſe. en ick kerde mijn hāt aff en ik dede dat vm mines namē willen. vm dat he niet beſmytēt werden en ſolde vnder den heydenē vt den welke ik ſe leyde vpt ere ogen en ik hoefſt weder mijn hāt vp in der wilderniſſe dat ick ſe verſtrouwede vnder dye geſlechte en ſe verwoepde in den lāde vmb dat ſe mijn ordel niet gedaen en hadde en dat ſe mijn gebode gelasteret hadde en dat ſe mijn vyre to brokē hadde. en dat ere ogen geweest hadde na ere vadere affgodē. Hierū ſo gaff ik en ok gebode de niet guet en wāt en ordel dat ſe niet inne leue en ſulle. en ik beſmytēde ſe in ere gauen als ſe offerde. all dat daer vp doet dye vrouwelicheit vm ere ſuden willen ende ſi ſulle wētē dat ik dye here bin. Vm deſe dink du mēſchen ſone ſpreke to den huſe iſrahel en ſegge to en. Dyt ſecht dye here god. Noch ende byet mne blaſphemēde me uwe vadere als ſi my verſmade en veruorēde en ick ſe geleydet hadde in dat lāt dat ik mijn hāt auer vphoefſt dat ik dat en geuen ſolde. ſi gingē etlike houel en bequeme to ener hogede. dat is toe ſteden der affgodē. en etlike buſſche holte en dat ſe offerden ſe ere offerhāde en ſi makēde daer een voortorninge eret offerhāde. wāt offerde den affgoden veruorēden ſe god. en ſe ſatte daer den roke eret ſoticheit ende ſi offerden daer ere vuchte of ere en ik ſede to en. wat is dye hogede daer gy toe ingaet. En ſijn name is geheerē hoechtijt all bys toe deſe dach. Hierū ſegge to den huſe iſrahel. Dyt ſecht de here god. Heker gy werdet beſmittet in uwer vadere wege en ghy doet auerſpul na ere verheuinge. en in dye offerhāde van uwē gyſtre als gy uwe kindere doet dat vuyt trecket werdet gy beſmytēt in allen uwen affgoden. bys huden. en ſall ik uw arwerden dyt huys iſrahel. leue ik ſecht de here god. wāt ik en ſall uw niet antwerden noch dat gepinſe van uwē gedachten en ſall uw niet geſcheen. gy de legget. wy ſullen weſen als die heyden en als die geſlechte des lādes dat wy ere ſulle holt en ſteine. leue ik ſecht de here god. wāt in ſtarker hāt en in vtgeſtrekede armen ende in vpt gheſtooren toerne ſall ik auer uw regneen ende ick ſall uw vpt den volcke leyden ende ick ſall uw wegaderen van den lāde daer inne gi geſtrouwet ſijt in mechtiger hant ende in vtgeſtrecken armen. ende

in vye stoude torene fall ik bouen uw regneren
ende ik fall uw bregen in der wolken wyltina
ende daer fall ik mit uw geordelt werden van
an gesichte to angesichte also ik myt oedell ge
streden hebbe ente ge uw vadere in der wiltnis
sen des landes van egipte also fall ik oek uw
oedelen segget dye here ende ik fall uw vnder
woepen ende mijn gebede ende ik fall uw inley
de in de bande des verbunt dat is toe der be
waringe der ee. en ik fall van uw vtkele dye
auerdadinge ende quade ende ik fall se vleyde
vye den lande eres bewoenes en se en sullē niet
komē in dat lant van israhell ende gy sult we
te dat ik dye here bin En gy huys israhel dyt
secht dye here god I gelyk van uw dy wande
en nu hen na uwen affgoden ende denet en En
islet oek dat gy my niet hyer inne en hoert en
besmyt ghy voertmeer minen hylgen name in
uwen gpyften ende in uwen affgodē soe sult
ghy noch swerlyk gepyniget werden alle dat
huys israhell segget dye here god fall my denē
in minen hillygen berge in den hoge berge vā
israhell Ja alle in den lande daer se my in beha
gen sullen ende dar fall ik soeken uwe erste vru
chte ende dat beginsell uwer tiende in allen u
wen gebilycheyde Ik fall vntfange in roke in
soticheyt als ik uw vtgeleydet hebbe van den
volke ende uw vergadert hebbe van den lande
daer gy inne gestrauwet sijt ende fall in uw lu
den gehilliget werde in den oge der geburden
ende gy sult wete dat ik dye here bin als ik w
hebbe mgeleyt in dat lant daerub ik mijn hāt
vphoeff dat ik dat uwen v aderen geuen solde
ende daer sult gy gedennen uwer wege ende
alle uwer sūden daer inne gy besmyt sijt ende
gy sult uw seluen myshage in uwen angesicht
in allen uwen quaetheyde dye gy gedaen hebt
ende gy sult weten dat ik dye here bin als ik w
waell doe vmb minen name wyllen ende nyet
na uwen quade wege noch na uwen alto qua
den mysdaden Huys israhell segget dye here
god ende des here woert geschede to my Du
mischen soen sette dijn angesicht entegē den
wech des sūden ende voertkundige tokomē
de pynē to den ioedschen tike ende prophete
to den busche des sūden ackers ende sprek to
den sūden busche dat is to den tepelen de van
des busches holte gemaket is I hore des heren
woert dyt segget dye here god Gye ik fall in
dy een vuyt vntsteken ende ik fall in di verber
nen alle groen holte ende alle droge holte De
vlamme van den brande en fall niet gheselcht
werden ende alle angesichte van den sūde bys
to den noerde fall daer inne verbrant werde en
alle vleysch fall sien dat ik dye here den busch
vntstekte heb ende he en fall niet gelescht wee
den ik sede a a here here god se sede to mi

En sprekt dese man niet by parabolens

Dat xxi. Ca. wo die boesheyt des vols ges
straffet wart myt der gelykenissen enes schar
pen swerdes en wo die prophete medelide had
de myt den auer ere quellinge do he got vor se
bat en wo dat volk der amonite vsturt wart
Ende des heren woert geschede to my
sprekede Du menschen sone sette dijn
angesicht to iherusalem wart ende vor
kundige to den hylgen huysē wart ende pro
phete en tegen dat lant van israhell ende du
fallt den lande seggen Dit segget de here got
Sye ik spreke to di ende ik fall mijn swert trec
ken vye sijne scheyden ende ick fall in dy wes
slen den gerechtigen ende den quaden En vnt
dat ick in dy wesslagen hebbe den gerechtigen
ende den quaden Hyerumb fall mijn swert vt
sijne scheyden komen to allen vlesche van su
den bis to den noerden vp dat alle vlesch were
dat ik dye here mijn vntwederopelyck swert
vye sijne scheyden getogen hebbe ende des mē
schen sone suchtede in bedroeuinge der lende
nen ende suchtede voer en in bytterheyden en
als se to dy seggē waerū suchtes du So fallt
du seggen vmb des gehoets wyllen Nabu
chodonosors swert dat komet auer dat ioed
sche volck ende alle herre fall verquellen ende
alle hande sullen sonder macht wesen ende alle
gheyst fall ghekrant wesen ende doet alle
kneen sullen water vloepen sie dat koemet en
dat fall gescheen segget dye here god En des
heren rede geschede to my seggende Du myn
schen soen prophete ende segge Dyt segget
dye here god Sprek dat swert is gescherpet
ende geslycht dat is gescherpet vp dat dat die
offerhande houwe dat is ghelijck vp dat dat
blynnen fall Dye mijns soens sceptrum ruces
heft alle holt affghehouwen ende ick hebbe
dat ghegeuen to schauene vmb dat men dat
myt der hant holden fall Dyt swert is scharp
ende dat is gewyniget off geslycht vp dat dat
si in des genes hant dye doet slaen fall Du des
mischen soen rope ende hule want dyt swert
is gemaeckt in mynen volke Dyt is yn allen
den leydesmannen van israhel dye gheulwen
waren si sint den swerde gheleuert myt mynen
volke hyerumb sla dijn hant vp den lenden
in een teyken der bedroeffenisse want dat
sweert des konynghes van Babylonyen ys
van my Igeprobert ende to gelaten ende dat
als dat vmmewerpt dat tike der ioeden en
dat en fall niet sijn dat na een koninck I spre
ket dye here god Hyerumme du des mynsche
sone prophete ende slae dye ene hant yn die
anderen hant ende dat swert werde ghedubbe
let en dat swert van de genen de wesslage sint

werde gedreuld yget * dat is voertkundige
 twe maldre mael dat swert. Dit is dat swert
 van der groter doetslacht dat se verschrecken
 dede. ende westeruē van herten ende dat daer
 manichuoldicheit die valle in alle eren poertē
 heb ick gegeuē bedroeffnis des scharpē swer-
 des dat gerepinget is v̄m toe blenckē v̄m wun-
 den toe der doetslachteinge werde ghescherpet
 gank to der rechterē side off to der lichterē si-
 de so verwaer dat dijn āgesicht begeert en ick
 fall ok slaen myt der hāt an de hant en vulbrē
 gē mine vnwerdicheyt. ik die here heb gespro-
 ken en des here woert geschede toe my spreke
 de. en du des menschen sone legge dy * dat is
make in dyne sinne. itwe wege dat des konin-
ges vā babilonien swert kome v̄t ene lande
fullē se beyde komē. Nabuchodonosor en sijn
heer. en he fall myt der hāt gripē d̄e warfage
rie en in dē houede des weges van der stat fall
he waersleggē. Den wech falltu leggē dat dat
swert kome toe rabbath vā amons kinderē en
to iudā en iherusalē die sere vaste stat en de ko-
rink vā babilonien stūt v̄t ene wege schede in
dē houede vā twee strate v̄t zede warfeggerie
en men gede die geschutte to samē. he vragede
die affgode en raturagede die ingeweyde. To
siner rechterē side geschach warfeggerie auer
iherusalē dat he d̄e yser weder stelē solde. v̄t
de mure vā iherusalē. en dat he dē munt v̄t do
in de slachteinge. dat he sijn stēme v̄phue in ge-
hule en dat he weder tichte tegē portē en welle
to samē drege. v̄m bolwerke to setre en he fall
sijn v̄geues met sokēde en antwerdē in etē ogē
en verwādelde dē ledich gaen der sabboth. mer
he fall der quaetheit gedencke v̄m die stat toe
winnē. hierūb secht die here god. Daerūb dbt
gy gedacht hebt uw quaetheit en hebt geapē
baert uwe auerdadicheit en uwe sūde apēbaert
wordē sint in allē uwen gedachte. darū segge
ik dat gy gedacht hebt so sult gy myt der hāt
geuangē werdē. en du verulokede en vnulde
leydesmā van israhel welkes dach der plaghe
kūpt dy vorgeordinert is in der tijt der quaet-
heit. Dyt secht die here do aff dat houet gesitel-
ste do enwech die crone. is dese met. * de hant
nabuchodonosor. die dat verheft oetmodigē
en den hogen vernedert. Quaetheit quaetheyt
quaetheit ick fall se affsettē. * dat is die crone
des rikes vā iuda fall ik affwerpē v̄m d̄erleue
quaetheit wille weder god v̄nder sijn volck en
dē konink vā babilonien. en dit en fall niet ge-
scheen vor dat he kūpt des dat ordel is. * nabu-
chodonosor. en ick fall se em auerleuere. en du
des mēschē sone prophete en segge. Dit secht
die here god to amons kinderē en to etē laster
en du fallt. O du swert swert. * nabuchodono-
for. gank v̄t der schede. * dat is v̄t dē lade cal

deen. Ivm doet toe slaen: reynige dy dattu doet
 slagest en blenckest als dy duncket dat die ar-
 wert ydel sint en dat se dy logene wickē dattu
 gegeuē werdē soldest v̄t der quaer gewūder
 hals d̄e voer geordineert is in den tiden der
 quaetheit. Kere weder to d̄re schede i de stede
 daer du geschapē bist: in dat lāt d̄mer geboer-
 de fall ik di ordelē en storre v̄t v̄t dy mine vn-
 werdicheyt. in dē vure miner gūme schop sal
 ick dy blasē en ik fall dy geuē in gecker mēschē
 hāde en die die verderffnis make sullē. Du fallt
 dē vure spise wese en dijn bloet fall in dat mid-
 del dijns lades wese. du fallt to der v̄gerenheit
 geleyt werdē. wāt ik de hē heb dat gesprokē.
Dat. xxij. Ca. is vader toshait en sūden des
ioedschē volkes en der byrede v̄t metaels dat
gesmolē en purgiert was en vā der mānger
lepe quaetheit ende sūden beydes stades gey-
stlyck ende wereltlyck.

Ende des heren woert geschede toe my
 sprekēde. En du des mēschē sone en or-
 delst du niet de stat des blodes en apē-
 baertst er alle er vnwerdicheyt. ende segge. Dit
 sprekē die here god. En stat bloet v̄t storre
 in myddel er v̄t dat er tijt kome en de dat aff-
 gode makede tegē er seluē dat si besmittet wor-
 dē. Du heft misdaē in dijn blode dat vā dy v̄t
 storret is en bist besmytret in dijn affgode. de
 du gemaket heft: en du heft doen nekē dijn da-
 ge en du heft togebracht die tijt vā dinen iare.
 Hierūb heb ik dy in lester gegeuē den heyden
 en in bespottē allē landen de by dy en verre vā
 dy sint. se sullē victorie vā dy hebbē du besmit-
 tede. vā velen sūden. ledel en groet vā v̄derff-
nis. Spe die vorstē van israhel een deels warn
in dy in erē armē v̄m bloet v̄t to storre se heb-
bē in dy vader en moder laster gedaē den toko-
melinge hebbē se auerlast gedaē in midden dy
en se hebbē v̄nder dy de weyse en wēdwerschē
werdrucket. gy hebt mijn hillige huys v̄nwer-
diget en mijn sabboth besmittet. mānge qua-
de achterspake wā in dy v̄m bloet v̄t to stor-
tē en v̄t die berge etē se dy en se hebbē misdaet
ghedaen in middel dy. Die schemelheit eres
vaders hebbē se v̄ndeckt in dy. En die v̄nluere
heit des wiues de ere maentluereinge hadde:
hebbē se voetmodiget in dy en een igelik heft
vnwerdicheyt gedaē in sijn neystrē wiue en
die older vader hafft sijn sones wiif quaetli-
kē besmittet. Die broder hefft sijn suster sines
vaders dochter in dy verk rechtet. se hebbē bei-
de de gifte entfaen v̄m bloet v̄t to storre. du
heuest entfangen woeker en bauen woeker en
du heft ḡrichlikē dinen negosten auerdaet ge-
daen ende du byst miner vergeten segget d̄e
here god. Spe ick heb van bedroeffnis mine
hande to samen geslagen v̄m dijn ḡricheit de

[Marginal notes in a smaller, cursive script, likely a commentary or gloss on the main text. Some words are underlined.]

du gedaen hyst en vmb dat bloet dat in mid
del dy vutgestort is fall dyn herte yet verdrae-
gen * dye plaeghe dye ick dy gedenke to doen. I
off sellen dyne hande ouerhant halden in den
daegen dye ick dy maken fall. Ick dye here
hebbe gesproken ende ick fall doen ende ick fall
dy stouie in dye geborde. en ick fall dy verweie
in de lande en ick fall van dy doen gebreken dy
ne vnsuuerheit en ick fall dy besitte in der heyde
angefichte en du salt wete dat ick dye here byn
en des here woort geschach to my sprekende. Du
myschen soen: dat huys van ysrahel is my ver-
keret in siluerschum. alle dese sint kaper ende
tyn ende yseren ende blij in mydden des aeuens
sint sy gewoerden siluerschum. hieumb secht
dye dye here got. Vmb dat gy alle verwadelt
sint in schumen. hieumb syet so fall ick uw ver-
gaderen in myddel Iherusalem alsoe in verga-
deren van siluer ende van kaper ende van yseren
ende van tyn ende van blye in mydde des auens
vmb vuyt daer in instekende ende to hoep smel-
ten. Ick fall ick uw vergaderen in mynen toren
ende in myne grimmicheit ende ick fall dan ra-
sten ende ick fall uw smelten ende vergaderen
ende ick fall uw weteren in dem vuyre myns
torens. ende in myddel erre solt gy to hoep ver-
smelten werden: also als men siluer smeltet in
myddel eyns auens. also solt gy in myddel ihe-
rusalem wesen. ende gy solt weten dat ick dye
here byn als ick myne vnwerdicheit vp uw ge-
stort sal hebben. ende des heren woort geschach
to my seggende. Du myschen soen segge toe
Iherusalem: du byst eyn vnsuuer lant ende niet
berogent in den dagen der grimmicheit. to
hoep sweringe der propheten is in myddel eret
sy wilsinden dye siele als eyn ropende ende gri-
pende leue. sy hebben genomen rijckdoem en-
de schatte. sy hebben gemantichueldiget ere
wederen in een myddel. dye priesters vrunt-
werdigen myne. Ee ende besmytende myne hil-
gen huys ende sy en hadden geyn vnderscheit
tussen dat hillige ende dat sunder hillicheit
was ende sy en wrstonden niet tusschen dat be-
smytende ende suuer was. ende sy kperden aff
er ougen van mynen sabbaten. Gy vorsten sint in mid-
del als wolue die roeff gripen vmb bloit vut to-
scorten ende vmb die siele to verlesen ende gier-
siken na to volgen den gewinne: want die pro-
pheten besmerden sy sunder vermenginge des
stoes. Dat is vntemelicheit priseden sy dye
schande der voersten. Sy seggen ydelheit ende
wickeden loegene ende spreken: dyt segget die
here got: als dat dye here doch niet en sprack
dat volck des landes vruntrechtde. Dye sim-
pelen smyt auerdaden ende to effden geweltlic-
ken. Ick segge. Ick quelden den behouigen en

de den armen. ende den inkomelick bedrücke-
den sy myt auerdade sunder o. dell ende ick so-
chte vut en alleyn. Icyne man de eyn soene
dar tusschen gesat hadde. dat is eyn bequeme
grbt. lende gestaen hadde vp wedder my voer
dat lant dat ick dat niet en verdouue ende ick
en vant des niet ende ick hebbe myne vnwer-
dicheit vp sy vut gestort ende in de vuyre min-
re grimmicheit hebbe ick sy vertert. ik hebbe
en wech in en hoff gegolde secht de here got

Dat xxij. capittel. wo Ezechiel dat iode-
sche volck strafte vmb ere sunde vnder der by-
reden twee susteren dye in auerspel leueden: dor-
welke verstaen woerden samaria ende Iherusa-
lom. ende in den eynde des capittels wort ghe-
toert dye sake der plagen vmb erre twee heiden-
den des heren woort geschach to my
sprekende. Du myschen soen. twee wij-
ue. dat sint twee rijke. samarien ende
Iherusalem. Icyne moder dochter. dat is eyne
landes. lende sy dreuen vnkupscheit. dat is af-
goderie in egypten. In erre iunckheyt deden sy
vnkupscheit dar worden ere borsten gedrukt
ende dye memmen erre ionckheyt worden we-
eck ende er namen waren. Oliba dye meyste en-
de Oliba er mynste suster ende ick hattede sy en-
de sy geberde scene ende dochter. ock waren er
namen samaria Oliba ende Iherusalem oliba.
Hieumb oolla heft gedreue vnkupscheit ouer
my. dat is my to hone. lende sy vergekede in
eren lyeffhebbers in den van assirien dye er na
waren gelegen ende geclept waren myt blawe
samitte dye voersten ende dye ouersten dye iun-
gelinghe der begerlicheit off wallust. alle reysi-
ge ende vpsitters der perde. ende sy gaff ere vn-
kupscheit vp sy ende vp alle vutuerkatene kin-
der der van assirien ende in alle den gennen dar
sy ynne vergekede. sy wort beulecket in ere vn-
suuerheyden. hie en bauen en lyet sy ouck niet
ere vnkupscheit dye sy in egypten ghehat had-
de want sy ock slepen myt er in erre ioget ende
sy to braken er dye boerste erre ionckheyt ende
vutstorten ere vnkupscheit vp sy. hieumb heb-
be ick sy geleuert in die hande erre lijffhebbers
ende in die hande erre kinder assir. vp welker
vnkupscheit sy vergekete was. sy vndeckeden
ere schemde niet ende sy namen en wech ere so-
ne ende ere dochtere ende sy sloeghen sy doot
myt dem swerde. ende sy woerden beruchtighe-
de wijue ende sy deden die oerdel in er. Als dit
gesien hadde er suster Oliba se vergekede mer
dan sij in vnkupscheit ende sy bet to mael vn-
schemolyken ere vnkupscheit vp dye vnkups-
cheit erre suster to den soenen van assirien. den
leydesmannen en den meysterchopen die to er

quamen gecleydet myt manningherhande cley-
 deren wyliger dyc vp pet den reden. ende allen
 iungelingen die suuerlick waren. ende ick sach
 dat eyn teuleck et wech eret leyder was. ende
 sy meerden ere vnkuyfcheyt. Ende als sy sach
 dyc manne gemaect an der want: der van cal-
 deer telde gemaect myt varwen ende myt re-
 men ghegoert vp ere lenden ende geuerwede
 benedde vp ere houede eyn forme allerleye des
 mannen eyn gelijknisse der soene van babilo-
 nien ende des landes van caldeen daer ynnē sy
 gebaeten waren so vergekede sy en myt begre-
 de van een ougen ende sy sande baeden toe en
 in caldeen. ende als dyc scene van babilonien
 waer to er gekomen to der slaepkameren eret
 boerste: besmytten se sy myt eren vnkuyfchei-
 den. ende sy wart besmyttet van en ende ere sie-
 le wart sat van en. sy vntdeckede ouck ere vn-
 schemelheyt. Ende myn siele ginck en wech vā
 er: als myn siele ewech ghegaen was van eret
 suster: want sy manichuoldighede ock ere vn-
 kuyfcheyt. Der affgoederie. lende gedachte de
daege eret iunckheyt dat sy ynnē vnkuyfcheit
de de in den landen van egipten. daer sy ouck
dyc affgoede anbede als ere vorueders. lende sy
vergekede in vnkuyfcheyt: auer dat byslapen
der gente der welker vleisch is als esels vleisch
ende als der perde vloede is er vnt vloede. daer
doerch verstaen wert dyc manichuoldicheyt
ende groetheyt der affgoederie dyc doe in egi-
pten was: want sy toe der oueldaet geneyget
waren vmb dyc affgoede an to beden: ghelijck
dese dyceren to der vnsuuerheyt sunderlinghe
geneyghet sint. Ende du visterdes dyc myn-
daet dycne ionckheyt doe in egipten verst dyc-
ne boerste ghedruckt woerden. ende dyc boer-
ste dycne ioghet to broken woerden. Hincumb
du Oliba dyc secht dyc here got. sye ick fall
vp wecken alle dycne lyeffhebbers entegen dy
van welken dycne siele gefadiget is. ende ick sal
all vmb ende vmb dy vergadderen entegen dy
dyc soene van babilonien ende all dyc edel luy-
de van caldeen. dyc tirannen. ende dyc vorsten
alle dyc scene der van afflicien ende dyc suuerly-
ke iungelinge der leydesmanne ende dyc ouer-
sten. all dyc vorsten der vorsten ende dyc beno-
emden vpsitters der perde. ende sy sollen vp dy
komen to genustet myt waegenen ende myt ra-
deru ende eyn menicheit van volke. vmb dat
sy myne rechtuerdichert veruulle in dycne wra-
ke: want du my gesundiget heffst. Ise sollen vā
allen syden entegen dy gewapent werden myt
panseer ende myt schilde ende myt helmen. En-
de ick fall vor en dat ordel geuen ende sy sollen
dy oedelen myt eren oedelen. ende ick fall mynē
toer entegen dy setten. dyc sy myt dy verhan-
delen sollen in gedunckheyt. sy sollen affsinden

dycne naese ende dycne oren. ende dat dat auer
 bliuen fall dat sollen sy myt dem swerde en we-
 houwen. sy sollen vangen dycne soene ende dy-
 ne dochtere ende dat nagelaten. Daer byst du
stad seluen. fall dat vuyt w. sinden. ende sy sol-
len dy vntclepden van dynen cleyderen ende
sy sollen dyc vate dycne glozien nemen. Ende
ick fall repen dycne myn daet van dy ende dine
vnkuyfcheyt van dem lande van egipten. daer
ynnē du dyc affgoede anbedest. Ende du en salt
dycne ougen to en niet vphueuen. hulpe van en
to verueruen. Ende du en salt niet mer egiptē
gedenken. Want dyc secht dyc here got. sye
ik fall dy leueren in der gente hande die du ha-
test. dat sint dyc caldeer. Ende in der ghenē
hande van den welken dycne siele ghesadet is.
ende sy sollen myt dy vntgaen in hare. Ende
sy sollen ewech nemen alle dycne arbeyt ende sy
sollen dy nacket laten ende voll schemede. ende
sy sollen entdecken dycne schemede dycne vnku-
yscheyt. Dycne myn daet ende dycne vnkuyfcheyt
hebben dy dese dinghe gedaen: want du heft
vnkuyfcheyt ghedaen nae den heyden: vnder
dycne welke du besmyttet byst in eren affgaden.
Du heffst in dycne suster wech. samarien. ze
wandert. ende ick fall eren kelick. der maledi-
ctien. in dycne hant geuen. Dyc secht dyc here
got. Du salt vnt ende dycne drinken dycne su-
ster nap. du salt werden in spot ende in vnwe-
dicheyden dyc du byst alsoe beuenck. ick. der
bedwoeffnisse ende des bespottes. du salt wer-
den veruult myt drunkenheyt ende myt droeff-
heiden myt dem nappe des bedruckes ende der
droeffheyt myt dem nappe dycne suster van sa-
marien. Ende du salt dan drinken ende supen
en vnt bys to der heffen. ende du salt sine stuc-
ke eren. ende du salt dycne borste to ruten. want
ick hebbe dat ghesproken secht dyc here got.
Hincumb secht dyc here got. vmb dat du
Jerusalem. mynne wegereen heffst ende du
my achter dynen lycham gheworpen heffst.
so drage du nu dycne quatheyt ende dycne vn-
kuyfcheyt. Ende dyc here sprack to my en sede.
Du des mynschen soen ordelst du niet. Olibā
ende badelchappen ere quaetheyt dat sy auer
spell gedreuen hebben ende dat dat bloit. des
doetlaches. is in eren handen ende dat sy vn-
kuyfcheit gedreuen hebben myt eren affgoede.
sy to eren. Hinc en bauen hebben sy geoffert
den affgaede. moloch. vmb to w. sinden ere
kindere dyc sy my tellden. mer ende dyc heb-
ben sy my ock gedaen: sy besmytten myn hil-
lige huys in de dage. manasse. en sy veruwer-
digede myne sabborh. Ende als sy ere kindere
offerden ere affgoede en sy in myn fillich huys
quamen in dem daege vmb dat to besmytten:
so deden sy dese dinghe ock in my d'ell mynes

Ezechielis

huyses. sy sanden to den mannen dye vā wres
 quamen dar sy baden to ghesant hadden ende
 syet alsus quamen sy myt den du dy wofchest
 ende besaluedest dyne ougen myt blanckete.
 ende du weterdest dy myt vrouweliker vette-
 ringe du sattest in eme sere schone bedde ende
 eyn raffel rocsiret stont voer dy ende du sattest
 daer vp timiama ende myne salue. en dar was
 eyn steme der meenheyt dye sich verbliden *** to**
louen dye afgaede. En in dem manne dye men
 brachte van der meenheyt der mynsche die vit
 der wilmisse quamē luchten sy in dye siraet ere
 hande. en satte schone ctonē vp er honede. ende
 ick sprack to er dye towreuen was in auerspell
Du fall dese ock auerspell doen en ynkuiseheit
 ende sy gingen to er in *** ym** beuleckt to werde
 myt der affgodene. Ials to eynen gemeynen wi
 ue also gingen sy to oolam ende to oolibam de
 sundigen wijuen. Hjrumb sint dese manne ghe-
 mecht *** van** afficien: want sy en hadden dye ee-
 gaedes niet ontfangen als dye ioeden. I dese sol-
 len sy ordelen myt den ordelen der auerspele-
 schen ende myt dem ordel der gente dye bloet
 vylstocren: want dat sint auerspeleerinnen en-
 de dat bloet is in eren handen: want dyt secht
 de here got **Brenget** to en wilheyt *** der** schate
 ymb sy to verdilgen. I ende leuert sy in genich-
 te ende in roue ende men steyninghe sy myt den
 stenen des volkes ende men doerchgrane sy mit
 een swerden. Sy sollen er soene ende er dochte
 re doet slaen ende sy sollen ere huyser verbernen
 myt vuyre. Ende ick fall enwech nemen dye
 quaetheyt van dem lande. ende alle wijue ***
 dat** sint all volck. I sollen leue dat se niet en doen
 nae eret mysdaet. ende sy sollen uwe mysdaet
 vp uw geuen ende gy solt dragen dye sunde vā
 uwen affgaeden. en gy solt weten dat ick dye
 here got byn

Dat xxiij. capittel. wo Ezechiel beschriuet
 dye mannichuoldicheyt der sunden des volks
 vnder der figuren eyns pots sydende eyns hei-
 te waters ende van der byrede des propheten
 daer hy syne huyfrouwe beschriede ende woe-
 em dat van gaede verbaeden wart. Ende woe-
 men dye parabole verstaen fall.

Ande des heren wort gheschach toe my
 in dem negenden iaere in dem tjenden
 maent in dem tjenden daege van dem
 maende sprekende **Du** mynschen soen beschrieff
 dy den namen deses daeges in deme dye kon-
 nink van babilomen gesterket is entegen Je-
 rusalem huyde ende du salt seggen doerch en bi-
 spell to den vnwerdige huise dese parabolē en
 spreck to en **Dyt** secht dye here got **Sette** eyn
 nen pot *** dat** is **Iherusalem**. I sette en segge ik
 en do dar water in nym eynē seer vette koe en
 legge er stucke in den pot ygelick guet stucke

ende dye hoepe ende dye schulderē schinke dye
 vptuerkaten stucke *** daer** doerch verstaen wer-
 den dat ander deyl des volcks in iherusalē. **En**
 dye voll vā knakē sint legge ock vnder in den
 pot den hoep van knakē dye pot soet ende ere
 beyne sint versadē in middel de potte. **Hjrumb**
 secht dyt die here got **De** der stede des blodē
* dye myne prophetē en rechtuerdige gedoet
 hebben. loole wes tolste *** dat** is de verhartheit
 in de sunde. I mer is ende er tolste en ginck van
 er niet by stucke en by sine stucke verdrieff dan
 vpt **Dp** dye stad en vell nu myn loth *** vmb** sy
 to beholden. I want er bloet is in middel erre vp
 eynē clare harde steyn storte sy dat bloet vye ***
 dat** is ere sunde. **En** sy en storte des niet vp de
 erde dat men dat mochte auerdecke myt stub-
 be vmb dat ick vp sy brochte myne vnwerdie
 heyt ende dat ick sy myt der wrake wreke. **Ick**
 gaff er bloet vp eynē claren harden steyn vmb
 dat men dat niet auerdeckede. **Hjrumb** secht
 dye here got **De** der stat des bloedes *** Iheru-**
salē. I welker ick eyn groet vuyt makē fall. leg-
 ge dye knakē in eynē hoep die ick myt de vuyt
 verberne fall. **Dat** vleysch fall verbernen en men
 fall alle dye tohope leginge syeden en die beyne
 sollen sinelten. **Sette** ock den pot vp dye kalē
 all ydell dat hy glove en dat syn kaper sinelte
 in middel den potte syne vnsuuerheyt. en sine
 vonsticheyt werde verreit doerch well arbe-
 des swete. *** dye** prophetē vmb de vunst aff to
 doen. I mer sine vunsticheyt en ginck vye en niet
 noch doerch dat vuyt. **Dyn** vnsuuerheyt de is to
 veruwerde. wāt ik wolde dy suuerē: en du en
 byst niet gesuueret vā dynē smypte. noch du en
 salt niet er gesuueret werde vor dat ick myn vn-
 werdicheyt in dy doen iaste. **Ick** die here hebbe
 gesprakē. dat fall komē en ik fall dat doen. ick
 en fall niet enwech gaen noch vorby noch spa-
 re noch versunet werde nae dynē wege. en nae
 dynre vindingē fall ick doch ordelē secht de he-
 re. en des herē wort geschach to my en sprack
Du mynsche soen sye ik neme vā dy dyn beger-
 licheyt dynre ougē in plagē en du en salt niet
 schrien noch weinē noch dyne tranē en sollen
 niet vloede. suchte all swigēde. du salt makē ge-
 schrey der doede. dyn kroen fall dy vmb dat ho-
 uet gebūde sijn en dijn schoe solle an dinē votē
 sijn en du en salt mit dinē cleide dinē munt niet
 decken. noch du en salt niet etē wenē der myn-
 schen spise. **Hjrumb** sprack ik des morgēs toe
 de volke en des auēts starf mī wyf en ik gink
 des morgēs als hy mij beualē hadde ende dat
 volck seide to my: warumb en sechstu vns niet
 wat dese dinge betekēt de du vns doist. **En** ick
 seide to en **Des** herē wort geschach to my spre-
 kēde. sprick to de huise vā ysrahel. dit secht de
 here got. **Sy**et ick fall besmiten myn hillige

huys dye houerdie uwes rijkes ende die begra-
licheit van uwen ougen ende dat uwe siele aff
vruchtet ende uwe soene ende uwe dochtere de
gy nae gelaten hebtet sollen vallen in de swer-
de ende gy sult doen als ik gedaen hebbe uwe
mont en sult gy myt uwen clepde niet decken
noch wenender luyde spys eten. gy sult cronē
vp uwen hoefden hebben ende schoe an uwen
voeten ende gy en sult niet schrien noch weinē
mer gy sult in uwe quaetheit to niet gan ende
eyn ygelick sall suchten to sinen broeder ende
Ezechiel sall uw sijn in eyn voerteiken na alle
dat hy gedaen heeft sult gy doen als dyt kōpt
ende gy sult weten dat ick de here got byn. en
de du des mynschen soen sye in den dagen: sye
als ick van en nemen sall ere starckheit ende
die blijtschap erre werdicheit ende die begerlic-
heit erre ougen. daer gy siele vp rasten gy sone
ende gy dochtere in den dagen als to dy komē
wert die daer vlucht vmb dy to badeschappen
in dem dage segge ick sall dyn mont vpgedan
werden myt eynen die daer vluyt ende du salt
sprekē ende niet mer swigen ende du salt en we-
sen in eyn voerteiken. ende gy sult weten dat
ick die here byn.

**Dat .xxv. capittel wo dye prophete prophe-
terede entegen die ammoniten moabiten ende
ydumeers ende philistiners.**

Ende des heren woort geschach toe my
sprekende Du mynschen soen sette ditt
angeficht tegen ammonis kindere. en-
de en prophete van en ende segge ammonis
kindere. hoert des here gades woort. dyt secht
die here got vmb dat du gesacht hefft. hepa:
hepa auer mijn hillige huys: want dat besnyt
tet is ende auer dat lant van ysrahel want dat
woefte is. ende vp dat huis van iuda: want se
sint gelept in geuencknisse. hjrumb sall ick dy
leuerē den kinderen van oesten in erfaffichheit
ende sy sollen er schaepstelle in dy setten ende
sy sollen in dy setten ere tenten. sy sollen dyne
vrucht eten ende sy sollen dyne mellick drinkē
ende ick sall rabach die houet stad der ammo-
niten. geuen in die wominge der kamelen. En
amos kindere in slapkameren der beeste. ende
ghy sult weten dat ick die here byn: want dyt
secht die here got vmb dat du myt der hant
tosamen gellagen hefft van vreuden ende mit
den voeten gestotē ende verblidet byst vyt alle
begerden vp dat lant van ysrahel. hjrumb siet
so sall ick vytsteken myn hant auer dy ende ick
sal dy leueren in rouff der heyden ende ick sall
dy doetslaen van dem volke ende ick sall dy ver-
lesen van dem lande ende to niet maken ende gi
sult weten dat ick die here byn Dit secht die

here got vmb dat moab ende seyr dat sint de
moabiten ende die ydumeer gesecht hebben. I
syt also als alle heyden sint: also is ock dat hu-
ys van iuda. hjrumb siet ick sall vdden sijn o-
abs schulderen dat sint sine bolwerke van de
vastheyden. I Ja van sinen steden ende van sine
eynde der besten stede sinen landes bys Sposi-
moth. ende beelmeon ende dye chariathaiarin
der kinder van oesten dat is der caldeer. I mit
amons kinderen ende ick sall sy in erfaffichheit
geuen so dat voortmer niet en sall sijn gedecht-
nisse vnder den heyden ammonis kindere. ende
in moab sall ick ordel doen ende sy sollen weten
dat ick dye here byn Dyt secht dye here got.
vmb dat ydumea wrake dede vmb sich to wee-
ken van den kinderen van iuda ende sundige
den mysdoende ende wrake van em heyschede
hjrumb secht dyt dye here got Jek sall mine
hant vytsteken vp ydumeen. ende ick sall van
er nemen mynschen ende beesten ende ick sall sy
van suden woefte maken Ende dye en doeden
sy sollen in dem swerde vallen. ende ick sall my-
ne wrake geuen ouer ydumeen doech die hant
mynes volkes ysrahel ende sy sollen in Edom
doen na myne grimmicheit ende mynen torn
ende sy sollen myne wrake weten secht dye he-
re got Dyt secht dye here got vmb dat die pa-
lestinen dat sint dye philisteer. I wrake deden
Ende sy seluen geyne wrake en hadden vye gā-
sen herten doetslaende ende vullenbrengede de
alde viantschop. hjrumb secht dyt dye here
got Syt ick sall myne hant vytsteken auer
dye palestinen ende ick sall doetslaen dye doet-
slegers ende ick sall verlesen dye auerbluinge
der lantschop des meers. ende ick sall in eyne
wrake doen berispende in dem torn ende sy sol-
len weten dat ick d dye here byn als ick myne
wake auer sy geuende werde.

**Dat .xxvi. capittel. wo Tyru s verstroyt
wart ende vmb wat saken wylle. ende wo sich
die inkomelinge ende vrenden verwunderden**

Ende dat geuel in dem eyfften iaere in
dem yesten dage van der maent: so ge-
schach des heren woort to my sprekende
Du mynschen soen vmb dat tyrus gesecht
hefft van Iherusalem. oeck: dye poete des vol-
kes sint tobraken dat dye welheyt der koepluide. I
hebben sich gekiert toe mywert ick sall veruult
werden want sy verwoestet is hjrumb secht
dyt dye here got. syt tyre ick spreke vp dy en-
de ick sall vp doen komen to dy welheyden als
dye see vlodende vpsstiget. ende sy sollen tyrus
murē nedderwerpe ende ere toerne verstorē en
ick sall er gestubbe schrappē van er en ick sall
sy geuen in eyne slechte steyn: die verdwingige

der netre fall sin in myddell des mers. **W**ant ik heb gesproken secht de here god ende se fall den heydenen wesen in einen woef. ende dye dochtere de in den acker sin sullen verlaeghen sin myt den swerde ende se sullen wetē dat ik de here bin. **W**ant dyt secht dye here got siet ick fall Nabugodonosor den konynck van babilonien den konynck der konynge vyt norde boengen puer tyrus myt waghē myt perden ende myt resigen. ende myt einen groeten her ende myt einen groeten volke. **D**in dochter die in den acker sin fall hy verlaen myt dē swerde ende hy fall dy vmbleggen bolwerke. **E**nde hi fall all vmb ende vmb dy einen wall to samen draghen ende hy fall den schilt entegen dy vp heuen ende dye deitene werke ende yseren we der fall hy ordoneren teghen din mueren. ende din toern fall hy versmeen in dinre wapinghe. mit der selheit sinre perde fall er stoff dy ouerdecken. **V**an dem geluide der resiger der radere ende der wagen sullen din mueren bewegē werden. **A**ls hy binnen din poerten wert inkomē als doer den inganck einer versmaeder stat. soe fall hy all din straten vorder veruoden myt dē vallen sinre perden. hy fall din volk myt dem swerde verlaen ende dyns edele sūle. **D**at sint beyde dinre wnoemden manne. **I** sullen neder vallen vp dye erden. **S**y sullen din rickdom verwoesten se sullen toeuen din komenshop ende verstoeren din mueren ende dyn schone huis vermbwerpen. ende se sullen in myddell des waters werpen dyn steyne dyn holter ende di gheschutte ende ick fall doen resten dye meenthy van dinre senghet ende men fall niet meer hoeren dat ghesluit dynre harpen. ende ick fall dy gruē in eyne slechten claren steyn. du salt wesen ey droghyne der netre ende du en salt voort niet ghesuchtet werden. **W**ant ick de here heb dat ghesproken secht de here god. **D**yt secht dye here god van Tyro. **E**n sullen de eylande mit bewegē werden van den gheluide dms valles ende vā den suchten dinre doetslagenē. als se in myddell dy verflaghen werden. **E**n en sullen niet de vorsten des mers nederstygē vā dat se wonen ende sullen ewech nemen er roue ende er bonte cleder ewech werpen ende ghecle det werden myt verwonderen. **S**y sullen in de erden sitten ende vp dinen haestryghen vall sullen se verwonderen ende se sullen aennemen vp dy gheschrey ende seggen dy. **D**u eertet stat de du wonest vp dem mer wo bystu aldus verdoer den de du statck werest in den mer myt dē genen de in dy wonedē de welke alle mynschen vnsagen. **D**y sullen de schepe verwonderen i den dage dyns anstkes ende de eylande in dem mer sullen bedrouet werden vmb dat nyemant vye dy vye en kompt. **W**ant dyt secht de here

god. **A**ls ik gegellen werde to eyner bedroues stad als stede daer men niet ynne en wonē en sal mogē en als ik den affgront. **D**at is de gā se verstornghe. **O**uer dy bringhen werde ende dy vele waters bedeckē ende de dy nedertreckē werden myt den ghenen dye neder gaen in die kule to dem ewygen volke. **D**at is in de helle. **E**nde ick dy sat in dat vterste lant also all wyltemisse myt den ghenen dye man leydet in dye kulen also dattu niet bewonet en werdest voort als ik glorie geuende werde in der leuendyger lant so fall ik dy to niet maken ende du en salt niet sien als men dy soeken fall so en fall mē dy niet meer in ewycheyt vynden secht dye here got.

Wat xxvij. Ca. is van der rickheit ende selcheit der stad Tyru van tichycken guederen ende sonderlinge in schepkyngē ende mannych uoldycheyt der wapene.

Ende des heren woort gheschach toe my segghende. **H**y rumb du des mynschen soen nym an gheschreye vp Tyrum. ende du salt tico segghen de dar woent in den inganck des mers de komenshop des volkes. to voell eylanden dyt secht de here got. **O** tyre du heft gesacht. ik bin in volkomenre selcheit ende gestycht in dat ansicht des mers. **D**y neesten dye dy towede se veruolde dyn schoenheit. se bouweden dy van den holte vye den berghe samit vye alle den gheschutte ende bredere des mers. **S**y brachten den cederen boom vye den berghe lybano vmb dy eynen mast to maken. se schaueden dye eyken van basan to den toeren. de plancken dat de royers vp sitte makeden se van elpenbeynen dat gehalt was vit indyen ende den woef van den eylande vye Italien ende gemengēt vlas ghewracht dat quam van Egypten to eimen sele dat men hangē solde aen den mast blawen sarinck. ende purpur van den eylande van elysa waren ghemaeket dyn ouerde sele. **D**yn rapers waren de gheynde to sidonem ende to arabien wonedē Tyre dyn wyse luide sin gheworden dine sturmenne de alders van lybyen. **E**nde de wysen hebbe dy schepluide gegeuen to dyenste van dynre māmigerhande huisraet all dye schepe van dē mer ende er schepluide waren in dem volke dinre komenshop. **D**ye van persen ende de vatt lydiē ende van lybien waren itt dinre scharen menne dit wechters en sy hongē vmb dy in din vercinge dē schilt en dē helm de suider van arabie ware i dinre schare. **V**p de mure all vmb en v̄b met oek de en de pycney. de itt dynen toeren waren se hōgē er kakert i di mueren al vmb en

ymme **Sy** wuulden din schoenheit de vylt car-
tago der stat waren din koeplude van der mei-
heyt aller richeden van siluer van yser van ty-
van blye wuulden se dine iamerheyden hispa-
men ende capado dien dese waren dine kromers
ende dese waren dyne koeplude se brachten to
dyne volke dienstlude to verkopen ende ene
vaten vylt den huisen **T**hogozma se brachten
to dine marckte refigeys perde ende mule **D**e
kinder van dedan waren dyne koeplude voell
eylande waren dye komenshop dine hande el-
penbenen tene ende ebenen holt verboeden se i
dyne werde **D**ye man van siriën was din koe-
menshopper vmb dye voellheyt van dinen
werken se leyden in dinen kraem edell gheskei-
te purpur ende koestell cleder flueell ende siddē
ghewant wytren twerne ende roet varwyghe
siddē. **J**uda ende dat sant van ystahell sin de bey-
ste koepmanne in der beysten korne vrocht se
vpedden in dinen iaermercken balsam homich
ende olye ende rosin. **D**ye man van Damasco
was din koepman in dye voellheit van dinen
werken in de meynheyt van mannygherhan-
de rickdom in vetren wine in wullen van der al-
te beysten verwe **D**an ende greken ende mosell
* **D**yn landeschoppe. **H**eden vor in dinen iaer
mercke gesmedet yserenwerk ende kostel wal-
rukende krude in dyne komenshop van dedā
waren dyn koeplude in tapiten dat men vpsit-
tet **A**ribyen ende ende alle de vorsten van Ce-
dar se waren dye koeplude dine hant myt
lammeren ende myt wederen myt hoken qua-
meu se to dy als din koepmans lude **D**ye ver-
werkopers van saba ende van rema se waeren
dyne koeplude myt alle den beysten waelruke
den kruden ende myt preciosen stepnen. ende
myt golde dat se verleyden in dine komenshop
Aram ende chemme ende eden * **vylt den lāde**
schoppen. **A**waren dine koeplude saba. **A**ssur-
ende chelmach din verkopers ende sie din kop-
lude brachten in dyne komenshop wederen
holter ende kostelycke rickdom de ghebūde en-
de inghewonden weren myt vasten repen en-
de mannygherleye van blawer ende valer var-
we gewandes dat in mannygher wys inghe-
wacht was de schepe des mers din voeste wa-
ren oek in dyne komenshop ende du byst ver-
uult ende byst seere verheuen in dat herte des
mers **D**yn royers brachten dy to in voell wa-
teren **D**ye luyden wint hefft dy to braken en-
de dat herte des mers dyn rickheyt ende dine
schatte ende dine mannygherhande instrumē-
te **D**yne scheplude ende dyne sturmanne dye
dat waerden dyne rickdommen * **dat is dat re-**
giment der stat. Ende vor waren dyne volcke
ende dye menne kempers de dat waren in dy-
myt all dine in eyneheit de in dy is sullen vallē

in den herte des mers i den herte dyns valles
van den ghelude des ropens dyne sturmanne
sullen dye schep verstoet werden en alle de rye-
men halde sullen neder gan vylt den schepen de
scheplude ende all dye sturmenne des mers sul-
len vylt den lande stan ende sullen vylt dy weynē
myt groden stymmen ende sullen byttrichcken
ropē **E**n se sullen gestubbe vylt er houet werpē
en myt arichen bestrouwet werden en se sullen
vylt dy scheren kaelheyt en vmbgedan werden
myt hare clederē en se sullen dy beweynen in d
sele byttrichheit myt alto byttrich geschreye en
se sullen annemen einen dwouigen sanck ende
beschrien dy **W**at stede is ghelyck also titus
de dar swyget in myddell des mers de du i de
vylt ganck dine komenshop van den mer ver-
uult heft voell voks en in dye meynheit van di-
nen rickheytē ende dyn volck mak hest
de konynge der erden. **N**u nystu vertreden vā
den mere in de dye dyepheyden der waten sūt
dyn rickdom ende all dyn meynheit dye in mid-
dell dy was sin geuallen. **A**lle dye ghene de in
de eylanden wondē verwonderden sich vylt dy
en all er konynge worden myt vnyde der gella-
gē en v wādelde er āsicht. **D**ye koeplude des
volks bespote ouer di du bist to niet gewordē
en du en salst niet sin bys in ewycheyt

Dat xxviii. **W**o titus verdorū is vmb sin
re groter houerdypen wylle doe welke verstu-
ge: de vnyderynge des diuuels verstan wert.
En wo sidomen versturet is.

Ende des herte wort geschach toe my-
sprekende en seide **D**u mynschen scene
seg den vorsten van tiro dyt secht dye
here god **U**mb dat dyn herte verheue is en du
gefacht hest ick byn god en heb geseid in ga-
des stoell in dat herte des mers wat dan dat
du eyn mynsche byst ende met got en dyn her-
te gegeuen hest als gaets herte. **S**u du byst
wysse dan damell all heymelcheyt en is niet
verborgen in dy in dyne wysheyt ende in dyne
re konit hestu dy gemaket sterckheyt en hest
gekregen golt ende siluer in dye meynheit di-
re wisheit en in dyne komenshop hestu dy
de starckheit gemannychuoldyge en dyn herte
is verheuen in dyne macht. **H**yrub secht dyt
de hē god **U**mb dat dyn herte vpgelauē is als
dat herte gaets hirub sal ik vylt dy hangē vōd
de lude de starkste vā den heidē **E**n se sullen
swerde blotē ou de schoenheit dyne wysheyt
en se sullen dyn schōheit beulecken en se sullen
dy doetslā en nedertreckē en du salt steruen in
der dertsmisse der gheynre dye verlaegen sin in
dat herte des mers **S**altu dā yet seggen ende
spreken den genen de dy doetslan ik byn god
als du doch eyn mynsche byst ende met god
In der gheuer hant dye dy doetslan myt dem

doede der vntersnadenet salt du steruē dozech die
 hāt der vromder: wāt ik hebbe dat gesproken
 secht dye here got. en des heren wort geschach
 toe my sprekende. Du mynschen soen heue vp
 schen auer dye koninck vā Tyro en segge em
 Dyt secht dye here got Du weest dat teyken
 der gelijcknisse gades vull vā wijs heyt ende
 vullkomen en schoenheyt en werst in dē wal
 lusten van gades paradys Alle eddell gesteyn
 te was din cleydige sardius topasius en iaspis
 crisolitus ende omx ende berillus ende saphyr
 ende carbunkel en smaragdus sulken edellen
gesteynte Golt was dat werck dynre schoen
 heyt en in den dagen dat du geschapen werst
 weest dyne holte bereyt dar inne dye eddell ge
steynte myt golde solde gewracht werde Du
 werst cherub vut gespreyt myt dynen vlogel
en en beschermede ende ick satte dy in gades
 hilligē berch In dē myddel van dē vutigen stei
 nen wandelstu vullkomen in dynen wegen
 van don daeghe dat du geschapen werest bys
 dat mē quaetheyt in dy vant en velheyt vā dy
 n kopēschop worden dyne bynnekte vruult
 myre quaetheyt ende du sundigedest ende ick
 warp di nedder van gades hilligen berge ende
 ick verloes dy Du beschermede cherub vā
dem myddel der vutiger steyne en dyn herte
wart wēhauē in dynre schoenheyt Du verlost
 dyne wyl heyt in dynre schoenheyt Ick warp
 dy nedder vp dye erden: ick gaff dy vor der ko
 ninge angesicht to eme exempel dat sy dy be
 spen solden Ende dye velheyt dynre quaetheit
 ende in dye quaetheyt dynre kopēschop besmit
 tedest du dyne hillichmakinge dat is dye va
sticheyt dyns rikes Hjrūb fall ick vorwort
 bringen vut dyne myddel dat dy ere en ick fall
 dy geue in affschen vp dye erden in alle der gen
 re angesicht de dye syen Alle dye dy syen wer
 den in den heydenen sollen vp dy voerscreken
 Du byst niet geworden ende du en salt in ewic
 heyt niet syen ende des here wort geschach to
 my sprekende Du mynschen soen sette dyn an
 gesicht tegen sydonē en du salt van er prophes
 yan ende seggen. dyt secht dye here got Sye
sydon dyt secht dye here got to dy ende ick fall
glorificert werde in mid del dy ende sy sollē we
 ten dat ick dye here byn: als ik in sydon werde
 doen oedel ende in er gehilliget werde ende ick
 fall in sydonem senden sterffte en bloet in eren
 strate en sy sollen vallen doet gestagen in eren
 myddel all vmb ende vmb dozech deme swerde
 ende sollen weten dat ick dye here byn In dem
 huysē ysrahel en fall voortmet niet wesen verhe
 unge der bytterheyde en dye doorn der bedroff
 nisse inbrenger to allen syde all vmb ende vmb
 hynē dye gy entgegen sint en schon weten dat ik
 dye here got byn. dyt secht dyd here got. Als

ick vergadderē werde dat huys vā ysrahel vut
 dē volke in welck sy verstrouē et sint so fall ik
 in en gehilliget werde voer dye heyden ende sy
 sollen wonen in eren landen dat ick Jacob my
 nē knechte gaff en sollen dat inne seker wonē
 en sy sollen huysē buwen ende wjngardē plan
 ten ende sy sollen betruweliken woenen als ick
 ordell werde doende in all den gennē dye en te
 gen en syn all vmb ende vmb ende sy sollen we
 ten dat ick dye here er got byn.

Dat xxx. capittel wo egipte verstoppt wart
 ende wederumb getouwet ende wo dat ioedes
 sche volck auerguoert wart vut egipten.

In dē tyenden iaer in dem twelften maen
 de in dem yersten daege van dem maende
 geschach des here wort to my sprekende.
 en hy seide Du mynschen soen sette dyn auge
 sicht entgegen pharaonem den koninck van egi
 pten en prophetere van em en van all egipten
 sprick en segge. dyt secht dye here got Sye
ik spreke to dy pharao koninck van egipten dye
 grote drake dye du rastes in dem myddel dom
 vā dynē reuerē en sprekest: dat reueyr is myn
 en ick hebbe dat gemacht ende fall eyuen tom
 doen in dyne wange en ick fall an eynen clout
 vergadderē dye vysche vā dynē reueyrē dynē
 schubben en ick fall dy trecken vut den myddel
 dynre reuyrē en all dyne vysche sollē anhangē
 dynē schubben en ick fall dy werpen in die wo
 stene en all dye vysche dyns reueyrs Du salt
 vallen vp dat angesicht der erden. men fall dy
 niet vpmemē noch vergaderē. ick hebbe dy ges
 geue to ette den beesten der erde en den vogelē
 des hemels. ende alle dye in egipten wonen sol
 len wete dat ick dye here byn vmb dat du we
 res in eyn stücke vā den rete dem huysē ysrahel
 als sy dy grepē myt der hant en sich betruwede
 van dynre hulpe en du wordes tobraken en to
 retes alle er scholdere en als sy vp dy leenden
 bystu vrmynret en entbondes alle ere lendene
 Darumb secht dyt die here got. sye ik fall dat
 swert vp dy brengen en ick fall verlaen vā dy
 den mynschen en dat quick en dat lant vā egi
 pten fall wesen in verwoisticheyt en in wiltmis
 en sollen wete dat ick die here byn vmb dattu
 gesecht hest dye reueyr is myn en ick mackde
 dat. hjrumb syet ick spreke to dy en to dynen
 reuyrē Ende ick fall dat lant van egipten ges
 uen in wiltmissen gescheyden myt dem swerde
 van dē tozne syenes bis to dem einde vā ethio
 pien Doer egipten fall geyn minschē voet. noch
 genes quickes voet en fall dat inne gaen ende
 men fall er niet inwonen binnen vertich iaren
 ende ick fall dat lant van egipten woistmaken
 in dem mid del der woister lande. ende ere stede
 dem middeldom vmbghewoepen steden ende
 sij sollen woist sijn vertich iaer ende ick fall die

van egipten vrouwen in dye geslachte en ick
 fall sy verstrouwen vp die erde. Want dyt secht
 die here got. Na dat eynde van vertich iare fall
 ick egipten wegadderen van dem volke dat sy
 inne gestrouwet waer en ick fall die geuecknis
 se va egipte wedder vmb brengen en ick fall sy
 settē in dat lant phatures in dat lant erre ghe
 buerde in dem lande van dat sy genomen sint
 en dar sollen sy sin in eyn oitmodich rijck ende
 dat fall vnder den anderē rijcken dat optmoedi
 geste sijn. En en fall voortmer niet verhaue wer
 den bauen dye nacten en ick fall vermyne dat
 sy niet herschopie en hebben bouē die heyden
 en sy en sullen voortmer dem huysē van yrahell
 niet wesen in betrouwen quaetheyt lerende: dat
 sy vleen ende en volgen en sy sullen weten dat
 ick die here got byn. Dat geuele in dem xxxij
 iare in dem yersten maent in dem yersten daege
 van der maent geschach des herē wort to my
 sprekende. Du mynschen soen: nabugodonosor
 dye koninck va babilonien heeft sijn heer doen
 denē myt groten dyenst en tegen tyrum. Alle
 hoeft is kael en alle schulderē vnthart ende en
 en is geyn loen gegeuen noch sinen heer va tiro
 vor den dyenst daer sy mede gedyenst hebben
 entegen sy. hie vmb secht dyt dye here got. niet
 ick sal nabugodonosor den koninck van babilo
 nien geuen in dat lant van egipten en hy sal
 entfangē er menichte en hy fall er to effgudere
 betrouen en verruckē ere roue en fall sijn eyn son
 sinen heer. En de werke dat hy mede dyende en
 tegen tyrum en ick hebbe en gegeuen dat lant
 van egipten vmb dat sy my gearbeyt hebben
 secht dye here got. In de dage fall vp gaen ein
 hoen des huys yrahell en ick fall dy geue eynē
 apenē mont in dem middel van en en sy sullen
 weten dat ick dye here byn.

**Dat xxx. Ca. woe Ezechiel ppheterde te
 gedo hulpers der egiptier en tege de koninck**

Ende des heren wort geschach to my
 sprekende. Du mynsche soen prophete
 en en segge dyt secht die here got. Hu
 let: we we de dage der verstoringe des lades
 van egipte. Want die dach is by en des heren
 dach neket die dach der wolken en der heyde
 net tijt sal wesen en dat swert fall komē in egi
 pte en angst fall wesen in ethiopia als dye ghe
 wondē vallen in egipte en er menichte ewech
 genomen wert en ere sudamete verstuert. Ety
 opien en libyen ende lidyen en all dat ander
 volck en thub en die kinder des lades van be
 loeffden sollen myt en vallen in dem swerde. dit
 secht dye here got. En dye egipte vntholde sol
 len myt vallen en dye houerdie eres rijkes fall
 verstoert werde va de torn sines geyms sollen
 sy in egipte doech dat swert valle secht dye he

re der scharen en sy sollen geseheyde werde in
 mydde de woeste lande en er stede solle wesen
 in mydde de verwoeste stede en sy sollen weten
 dat ick dye here got byn. Als ick vuyt werde
 geue in egipte ende als all er hulper vretreden
 sijn. In de dage sollen badē vuytgaen va myne
 aengesicht en sueken vmb dat bedroffnisse van
 Ethiopien to verderue en angst fall in en wesen
 in de dage van egipte: want sunder twiuel fall
 dat komē dyt secht dye here got en ick fall don
 vpholden dye menichte va egipte in dye hant
 nabugodonosors des koniges va babilonien.
 Hy en sijn volck myt en dye starckste va den
 heyde sullen dar gebracht werde vmb dat lat to
 verderue. En sy sullen ere swerde ruckē vp egi
 pte en sy sullen sy vullen van verslagenē luyden
 en ick fall dye grunde van den ruyre drogema
 ken en fall dat lant ouer leuerē in die hant der
 quader mynschen en ick fall dat lant en sijn vol
 heyt schyden in vremdē luyde hande. Ick dye
 here hebbe dat gesprake dyt secht dye here got
 en ick fall dye belde verstryden en ick fall doen
 vpholde van mēphis. *** der hofte stat van egi
 pte. Ide afgaede en voortmer fall geyn leydesma
 wesen van de lande van egipte en ick fall geue
 angst in dat lant van egipte ende fall dat lant
 phatures verstrouwen en ick fall vuyt geuen
 in taphis en ick fall myn oedell doen in alexan
 drien en ick fall myn onwerdicheyt vuyt stouē
 vp phelusiu dye starckste va egipte en ick fall
 dye menichte va alexandrien verslaen ende ick
 fall vuyt geue in egipten. Phelusiu fall we heb
 ben als eyn wyff dye in arbeyt lyget. Ende al
 lexandrien fall geseheyde wesen en in mēphis
 dagelike bedruck dye iongelinge van eliopole
 os en va bubasti. *** de bequemenware to steyde.**
 sullen in de swerde valle en sy dye stede sullen
 geuangē geleyt werden en in thaphis fall dye
 dach wredunkerē als ick verniet hebbe dye cep
 tra van egipten ende als in er gebreken fall die
 houerdie erre macht. Dye wolke fall egipten
 ouerdecken ende ere dochtere sullen in geuen
 kemisse geleyt werden ende ick fall oedell doen
 in egipten ende sy sullen weten dat ick dye here
 byn ende dat geuel in de eylften iare in de y
 sten maent in de seuende dage van der maende
 geschach des heren wort to my sprekende. Du
 mynschen soen: ick hebbe tobraken pharaona
 des konincks va egipten arm en syet hy en is
 niet gewondē dat en wedder gegeuen werde
 gesuchte dat hy gewondē werde mit gewode
 en gewode werde myt luyne dokerē vp dat off
 hy wedder macht entfenge dat hy dat swert
 holde mochte. hie vmb secht dyt dye here got.
 Syet ick spreke to pharaone de hominck va egi
 pten en ick fall sijnē starcken arm dye tobraken
 is mer an stuckē breken ende ick fall dat swert**

erwech werpen vut s'ner hant ende ik sal se ver
 strouwen in den lande ende ik sal starken des
 koninks van babilonien arm en sal my swere
 geuen in sijn hant ende sal pharaons arm vn-
 twe breken ende dye verslagen sullen suchten
 myt suchtinge voer sinen aengesicht ende ik sal
 stark maken des koninks van babilonien arm
 ende pharaons armen sullen neder vallen ende
 se sullen weten dat ik dye here bin Als ik my
 swer tgeuende werde in des koninks hant vā
 babilonien en se dat vtreckē ouer dat lāt van
 egyptē ende ik sal egyptē strouwen vnder die
 geburde en ik sal se strouwē vp dat eerrik en
 se sullen weten dat ik dye here bin. **Ca. xxxi**

O At geueel in dat .xi. iaer inden derde
 maent inden ersten dage vande maen
 de so geschiede des heren woert toe my
 sprekende Du menschen soen seg ge pharaon
 den konink van egypten en sinen volke. Wen
 bystu gelijk gemackt in dinet groetheyt. Die
 assur is als die cedarboom inden berge lybano
 schoen in telgeren ende dick van loueren ende
 hoge in hoecheden Ende vnder den dyckē twi-
 geren is se ouerste vp verheuen De watere v o-
 den en dye depe grunt verheuen vp en dye re-
 uer lepen all vm ende vm sinen wortelen en he-
 serdet sine beken toe alle den holteren der lant
 schappen Daerum is sijn hoecheyt verheue bo-
 uen alle holtere der lantschappen En sijn plant
 tome woden gemannichuoldyget sijn telgen
 woffen hoge vm der velet watere wyllen ende
 do he sine schone vtgespreyt hadde so makede
 alle dye vogele des hemels er neste in sinen tel-
 gere ende alle die beesten vanden busche gete-
 den en jonge vnder sinen twigete ende vnder si-
 nen schone woende een menichte van vele hey-
 den En he was also schoen in sijne groe-
 heyt en in dat verbreyde van sinen plāte-
 me want sijn wortele was beneue vele watere In
 godes paradysē en warē gene hoget cedarbo-
 me dan de was Dye dannen engelkyde met
 sner hoecheyt en dye boeme platan en warē
 niet gelik sinen twygerē Alle dat holte van
 godes paradysē en was in sner schoenheyt
 de niet gelik want ik makede en schoen van
 velen en dychten twygerē En alle dye
 holtere der wellust de in godes paradysē
 warē benide n em hyperumb secht dyt
 dye here got. vm dat he verheuen is in
 hoechede ende heeft sijn grypēde en dichte
 ende vm dat sijn hert verheuen is in sner
 hoecheyt: so heb en ge'ert in dye hant des
 allerē starcksten der heyden Doende sal
 he em doen na sijnre vnyldicheyt Ik heb en
 vtgeworpē ende vrende ende dye alre v-
 reesten der nacie sullen en affhouwen
 ende se en sullen vp de berge ende in
 allen dalen sullen sijn telgeen neder
 vallen ende sijn plantbome sullen tobrekē
 wer

den in allen den rotzen vanden lande ende alle
 dat volk des landes sal erwech gaen vut
 sijne scheme ende sullen verlaten In sinen
 valle woēden alle dye vogele des hemels
 ende in sine telgeren waren alle dye beesten
 des landes Omb dese dinck en sullen niet
 verheuen werden in sner hoecheyt alle dye
 holtere der watere noch se en sullen er
 hoecheyt niet setten vnder dye busche
 ende louerde in holtere noch se en sullen
 niet staen in sner hoecheyt alle holtere de
 vanden watere genetret werden wāt se sijn
 alle geleuert inde doot to den laetsten lāde
 in mydē den mēschen to den dye daer neder
 gaen in die kule: dyt secht die here got
 Inde dage doe he neder steech to der
 hellen so geboed ick geweyn en ik ouerde-
 ke en myt der diephēyt en ik verbot sinen
 reueru en ik bedwank vele watere Die
 berch lybanus is vp em bedrouet en alle
 de holtere des ackers worde bestore Van
 den geruchte sijns vals so bewege de he de
 heydene als ik geleyde to der hellen myt
 den gene die neder gingen inde purte en
 in dat nederste lant worden getroeft alle
 die ouersten ende de schone holtere der
 weldicheit inde berg libano alle die
 holtere die veruuecht worde myt den
 watere want se gaen ok myt em neder to
 der hellē to den genen de verslage sijn
 myt de swerde en ygelik arm sal sitte
 vnder sijn scheme in mydde sijnre
 geburde. O du gloriose en hoge vnder
 den holtere der wellust. wē bistu gelik
 Se du bist myt den holtere der weldicheyt
 geboert to den vresten lāde Du salst
 slapen in de myddel der vnbesnedenet
 myt den die myt den swerde verslagen
 sint Aldus is pharao ende alle sijn
 menichte secht de here got. **Ca. xxxii**

E N den twelfte iaer inden twelfte maent
 inden ersten dage vader maent geuell
 dat des heren woert geschiede to mi spre-
 kede Du menschen soen nem an geweyn
 vp pharaonē den konink van egypten en
 sprak toe em Du bist gelijk geworde die
 heyde lauwen ende den drake dat is den
 waluisch dye inde meer is. Iē du salst
 weyne myt de horne in dinen reuerē
 ende du vermoddest die watere myt
 dine voren en du wtrreddest eē reuerē
 Hietum secht dyt die here got Ik sal
 vp dy vtspreyden mijn nette ende dye
 menichte van veel volks en ik sal dy
 vtrecken myt miner segen ende smyde
 dy vp dat lant Ik sal di werpen vp dat
 angesicht des ackers ende sal vp dy
 doen wonē alle vogele des hemels en
 ik sal van dy versade de beesten van
 allen lāde en ik sal dijn vleesch geuen
 vp den berge en ik sal die berge veruulle
 mit dine eptere en ik sal dat lāt
 veruerschē vp de berge myt de stank
 vā dine blode en de dale sullen
 duult werde vā di en alstu gedoot
 bist sal

ik die hemel ouerdeckent ende ik sal sine sternē doen wederkint. Ik sal de sonne myt enen wolken bedecken. en dye maen en sal er licht niet geuen vp dijn lant. Ik sal alle dye lichte des hemels doen vp dy drouen ende ik sal dunker heyde geuen vp dijn lant secht dye here got vm alle dye quaetheide dye du gedaen heft. En ik sal dat hert veles volkes verwecken to toen als ik dijn wrettedenheit gebracht sal hebben in dye heyden ouer dye lande dye du niet en wetes ende ik sal wel volks vp dy doen verwunden ende er koninge sullen myt groten gese vntien vp dy als mijn swert begint to vlegen vp er angesichte ende een ygelyk sal sich haestelik verschrecken vm sijn sele inden dage sijn vals. want dyt secht dye here got. Des koninges swert van babilonien sal dy komē in starcker lude swerde sal ik dijn menichte nederwerpen. alle dese heydene sint vnberwinlyk ende se sullen verwoesten dye houerdye van egypten en er menichte sal werde verstrouwet ende ik sal alle er we verlesende vp vele watere waren en des menschen voet en sal nummermeer de watere vermoddelen noch die clawen des vees en sullen se vermoddelen. Dan sal ik er watere also claer maken ende er reuypen bringe als oli secht dye here god als ik dat lant van egypte woest sal hebbe gemaekt. Dat lant sal gelate werde van sijne volheyt als ik werde slaen all dye daer in wonen. ende se sullen weten dat ik dye here bin. **Geschrey is ende dye dochtere der heyden sullen en bewenen ouer egypten en ouer siner menichte sullen se wenen secht de here got. Ende dat geuel in dat twelfte iaer in de vijftiende dage vande maende so geschede des here woert to my seggende. Du menschen soen sijnge enen drouen sanck vp dye menichte van egypten ende trecke neder se en de dochtere der starcker heyde. **Die er to hulpe komen. Ito den laetsten lande myt de genen die gaen neder in de put. Io du schoner bist ga neder ende slaep myt den vnbesnedenen in de myddel vande verlagenē sullen se in de swerde vallen. Dat swert is gegeuen. **De konink van babilonien. Ien se trecke se to sich ende all er volk. Die allermechtichste vande starcken mannen sullen se anspreken vpt den mydde der hellen die mit ere hulpe nedergegaen sijn ende slepen mit de besnedenen ende die verlagē sijn myt de swerde. Dat is assur ende sijn menichte in ere vmmetinghe ere grauere dat sint alle die verlagē ende de geuallen sint in de swerde welke grauere gegeuen sint in dat vterste der kule ende sijn menichte is all vm ende vm sines graues ende alle de verlagē ende geuallen sijn myt den swerde de vormal hadde gegeuen een anst in der leuēder hant. Dat is elam en alle sijn menichte all vm******

ende vm sijn graff alle dese sint verlagē ende geuallen myt de swerde die vnbesneden achter neder gestegen sint to den laetsten lande die een anst sette in der leuēder hant ende droge een laster myt den genen die neder gegaen waren in die kule. Se hebben sijn slaephamer gelecht in dat myddel der verlagen in all sijn volken all vm ende vm em sijn graff. Alle dese sint vnbesneden ende verlagen mit den swerde. want se gauen een anst in der leuēder hant en drogen een laster myt den genen die neder gaen in die kule. Se sint gelecht in die myddel der verlagener. Daer is mosoch ende tubal ende alle sijn menichte all vm ende vm em sijn grauere. Alle dese sint vnbesneden verlagē ende vallen de mit den swerde want se een anst geue in der leuēder hant en se en sullen niet slapē mit de starcken en mit den vallende en vnbesnedenē de daer neder gegaē sint to der hellē myt ere wapenē en hebbe er swerde vnder er hoeffde gelecht en er quaetheide warē in ere beynē want se worde der starcker anst in der leuēder hant. en hie salst du oek in de myddel der vnbesnedenē werde vrettedē ende du salst sijn mit de genen de verlagē sint mit de swerde. Dat is ydumea en ere koninge en alle ere leydesmanē die gegeuen sijn mit ere hert mit de de verlagē sint mit de swerde en de myt de vnbesnedenē slepen en myt de die neder gegaē sint in de kule. Dar sint alle de vorste des noedes en all de iagers de geleit sint mit de verlagenē sich vntiede en beschempt in erer starckheit wāt se vnbesnedenē slepe mit den verlagenē mit de swerde en se droge ere sehande mit de de neder in de put gaen. Pharao sach se en wart getroest ouer al sijn menichte de verlagē was mit de swerde pharao en all sijn her secht die here got. want he gaff all sine anst in der leuēder hant en he sleep in de myddel der vnbesnedenē de verlagen sijn mit den pharao en all sijn menichte secht dye here got.

Dat xxxij. Ca. wo de prophete de wechter ermaent vm de wake to beware auer dat volk en vande iode de in iherusalē en in caldea warē.
Ende des here wort geschede to mi spreken. Du menschen soen sprak to dimes voks kinderen ende segge to en. Dat lant als ik dat ouerbrenge dat swert ende als dat volk des landes nemet enen van ere lesten ende settet de man to enē wechter ouer sich en siet he dat swert komē ouer dat lant ende blest mit siner basunen en toetschapt de volk ende ygelik die dar hoert dat geluyt der basunē en sich niet en waert ende dat swert kumpt ende nimpt ewech. so sal sijn bloet vp sijn hofte we se. He hefft dat geluyt vader trumpē gehoert en en hefft sich selues niet bewaert. Hie sal

sin bloet in eme wesen weret euer dat he sych
 bewaret hedde: hedde he sin siele behalde. **M**er
 islet dat de wechter dat swert syt komē en en
 blaset he myt der trumpē niet. en dat volck sik
 niet en wardet ende kupt dat swert en nympt
 van en ere siele: so is de mynsche geuangen in
 sinre quaetheyt: mer sin bloet sal ick heyschen
 van des wechters hant. **E**n du des mynschen
 sone ick hebbe dy gegeuen de huysē ysrahel toe
 eynem wechter. **H**ij vmb horestu vpt mynē
 monde eyn rede: so sultu si en wtschappen vā
 mynen wegen. **I**s dat ick sage to den quaden
 du quade mynsche salt des dodes steruen: ende
 en sagestu em niet dat sicks die quade wachte
 van sinen wege: so sal de quade in sinre quaet-
 heyt steruen: mer sin bloet sal ick heyschen vā
 dinre hant. **E**nde is dat euer dattu den quade
 seggest dat he bekijet werde van sinen weghe
 ende he van sinem weghe niet bekijet en wer-
 so sal he in sinre quaetheyt steruē mer du hefft
 dine siele verlost. **H**ij vū du des mynschē so-
 ne segge to dem huysē van ysrahel. **A**ldus heb-
 bet gy gesprokē ende gesacht. **O**nse quaetheit
 ende onse sunden sijn vp vns: ende dar vmb aff-
 braken wy: **H**ij vmb woe mogen wy geleuen
Sogge to en. leue ick secht de here got. **I**ck en
 wyll des quaden mynschen doet niet. mer dat
 de quade wederkijre van sinen wege ende leue-
 werdet bekijet van uwen alden quaden wege.
Ende waer vmb sult gy steruen huys ysrahell
Hij vmb sage du des mynschen sone toe den
 kinderen dijns volcks. **E**yns gerechtigen myn-
 schen gerechticheyt en fall en niet verlossen: in
 so wat dage he sundiget. **E**nde des quade min-
 schen quaetheyt en fall em niet schaden in soe
 wat dage he bekijet wert van sinre quaetheyt
Ende de gerechtige en sal niet mogē leuē in sin-
 re gerechticheyt in so wat daghe dat he sundi-
 get. **O**ck is dat ick de gerechten sage dat he
 des leuēdes leue: ende tetruwet he in sin vngere-
 chicheyt en doet toefheyt so sullen alle syne
 gerechticheyde vergeten werde en sin vngere-
 chicheit de he gedaen heft dar in sal he steruē
En is dat ick de quaden segge du sult des do-
 des steruen ende doet he penitēcie van sinen sū-
 den. en doet he ordel ende gerechticheit en gyft
 he der tofen pāt weder vmb en kijrt he weder
 dat he gerouuet hefft en wandert he in de ge-
 boden des leuens. en en doet he niet vrecht he
 sal leuen des leuens ende niet steruen. **A**lle sin
 sunde de he gesundiget hefft en fall me em niet
 rekenen. **H**e dede ordel ende gherechticheyt he
 fell auer my dat leuen leuen. **E**nde die kinder
 dijns volcks sachre. **D**es herē wech is niet vā
 eynem gewychten ende ere wech is vngerechte
Want als de gerechticheyt enwech gaet van
 sinre gerechticheyt ende doet toefheyt soe fall

he dat inne steruē. **E**nde als de quade enwech
 gaet van sinre quaetheyt ende doet ordel ende
 gerechticheyt. he sal dar inne leuen. en gy spre-
 ket. **D**es heren wech is niet recht. **I**ck sal ewe
 liken van uw ordelen na sinem wege huys vā
 ysrahel. **E**nde dat geuyel in den twelfften iaer
 in dem tynden maent in dem vyffte dage der
 maent vnser aueganges. dat to my quam ey-
 ne de geuluwen was van iherusalē ende sachre
De stat is verwoestet. ende des auendes eer he
 quam ende de geuluwen was so was des herē
 hant to my gedaen ende he vpede mynē mōt
 bys dat he des morgens to my quam. **E**n do
 myn mōt vpedaen was so en sweych ik niet
 meer. ende des herē wort geschach to my spre-
 kende. **D**u mynschen sone de daer woenest in
 depen vallachtigen steden vp de erde **I**srahell
 de spreken ende seggen. **A**brabam was ein en
 to eynem erue besatte he die lant. mer vnser is
 reel vns is dat lant geuen in ein besittinge. **H**ij
 vmb segge to en. dit secht de here got. **D**e gy
 ettet in den bloede ende uwe ogen vphouen to
 uwen vnsluuerheyden ende bloet vrtstortet en
 sult gy dar lant in erfthafficheden niet besit-
 ten. **G**y staet in uwen sundē: gy hebbet vnwer-
 dichheit gedaen ende yghelick hefft besmettet
 syns neyten wiff: en sult gy dat lāt in erfthaff-
 ticheyt besitten. **D**yt saltu toe en seggen. **A**ldus
 secht de here got: leue ick. **W**ant die gene die
 in waellustigen stede wonen sullen in de swerde
 vallen. en de in den acker is he sal den bestē ge-
 leuert werde to wessinden. en de in de besloten
 steden sijn ende in den kulen sullen vā der sterff-
 ten steruē. en ik sal dat lāt geuen in wyltnisse
 en in woesticheit. en sin houerdye sal toe niet
 werden en de berge van ysrahell sullen woeste
 werden vmb dat nyemant sijn en fall die daer
 do: gae. en si sullen weten dat ick de here bin.
Als ik er lant geue woeste ende biyter vū all-
 er vnmisclicheit de si gedā hebbē. en du des mi-
 schē son dijns volcks kinder de dar spreke vā di
 byneuē de mure en in den doere der huise en de
 ein secht to de anderē. ein mā quā to sinen ney-
 ten en spreken. **K**ōpt ende horē wy wat rede
 dat sij de dar vīt kōpt vā de herē. **E**n si komē
 to dy recht off ein volck in queme. en min volck
 sette vor dy en si horē din rede en en don si niet.
Wāt si kerē de rede in eynē sanck eres mōdes
 ende ere herte volget erer gricheit. **E**n du bist
 en als ein soete ledeken dat men mit soete ende
 myt bequemen lude singet. ende si hoeren dine
 woerde ende si en doen der niet. ende als komē
 sal dat voorgesacht is want sye dat kōpt. **D**an
 sullen sy wētē dat ein pphete in mydde en ge-
 wese hefft. **D**at xxxiii. **C**a. van der quaet-
 heyt der valscher herden ende getruwichheit
 des gueden herden casti.

Des heren wort gesehach to my spreke
de. Du mynschen sone. pphetijre vā de
herden van ysrahel. prophetijre en du
sagt saghen den herden. Dyt sacht die here got
we den herden van ysrahel de sikk seluen woede
* En en achtē niet op de vnderfate. En wer
den de schape niet geuoedet van de herden. gy
etten die mellick en cleyden uw myt der wollē
ende dat vette was sloecht gy doet. Mer myne
schape en weydet gy niet. en dat kranck was
en hebber gy niet geheylet. en dat sieke mas en
genaset gy niet. Dat to broken was en būdet
gy niet to samen. en dat verwoepen was en ha
leden gy niet wedder vmb. ende dat verloeren
was en soechten gy niet wedder. Mer myt ge
tot wreytheide gebodet gy en ende myt mach
te. ende myn schape sijn gestrouwet vmb dat
geyn herde en was. en si sijn geworde in verflin
den allen den beesten van de wēde en si sijn ghe
strouwet. Myn schape erende in allen bergen
en in etliken hoegē hoewelē. ende myne schape
sijn gestrouwet vp alle de angefichte van dem
lande. en nyemāt en was de si soechte. nyemāt
en was de sy weder soechte. Hie vmb gy her
den hoert des here wort. Leue ick sacht de here
got. Wāt vmb dat myne schape sijn gewor
den in rouue ende myne schape in verflindinge
alre beestē des wēdes. Vmb dat geyn herde en
was. wāt de herde en sochte myne schape niet
mer de herde voede sikk seluen in voder myne
schape niet. Hie vmb gy herde hoert des here
wort. Dyt sacht de here got. Syet ick selue sa
ge vp de herde. Ick sal myne schape heyschen
van uwen hēden. en ick sal sy doen op halden
dat si voortmer niet en solen voeden myne scha
pe. ende de herde en solē sikk niet meer selfs vo
den. En ick sal myn schape verlossen vā eē mō
de. ende si solen en voortmer niet wesen in spysē
want dyt sacht de here got. Syet ick selue sal
soeken myne schape en visitijren sy als ein her
de de sijn schape visitijrt in de dage als he is in
dem myddel van sinen verstrouwede schapen
Also sal ick myn schape visitijre ende ick sal si
verloesen van allen stede dat sy inne gestrou
wet wesen in de dage der wolcken in der dunc
kerheyt. en ick sal sy leyden vut de volcke. en ick
sal sy vergaderen vut de lande en ick sal sy ley
den in er lant. ende ick sal sy voeden in den ber
gen van ysrahel en in den bergen en in alle den
setelē des landes. In sere vruchtbaer weyde sal
ik sy voeden. ende in den hogen bergē solen ere
weyde wesen. ende dat solen sy rasten in de gro
ne krūyde ende sy solen in vetren weyde geuoē
det werden vp den bergen van ysrahel. Ick sal
myn schape voeden ende ick sal si tosamē doen
rasten sacht de here got. Dat verloē was dat
sal ick weder soeken. Ende dat affgekijrt was

sal ick wedder brengen. Dat to ht okē was sal
ick to binden en dat kranck was sal ick gesterē
ken. en dat vette en starcke was sal ick hoeden
ende ick sal sy voeden in dem ordele. en gy myn
schape dyt sacht die here got. Syet ick ordele
tusschen we ende we der wedere en der bucke.
dat is tusschen guede ende quaede. wat is uw
niet genoeg to etten guede weyde. Hie enbo
uen de aueerbluue van uwen weyden verredet
hebben myt uwen voeten. ende als gy sere cla
re water druncken soe vermodelt gy mit uwen
voeten dat aueerbluēde water. En myne scha
pe worde geweydet myt dem dat gy mit uwē
voeten vette de hebben ende dat uwe roete we
modelt hadden dat druncken sy. Hie vmb sa
get dyt de here got to en. Syet ick sal ordelen
tusschen we ende we vette ende mager. vū dat
gy myt uwen syden ende scholderen stoter en
myt uwen hoenen verstrouwet alle dat kran
ke we bys dat sy dar buen verstrouwet sijn so
sal ick myne schape behalden en sy en solē niet
meer in rouue wesen en ick sal ordelen tusschen
we ende we. ende ick sal vp sy verweckē eyne
herden mynen knecht Daud de sy weide. Hie
sal en wesen in eynen herden ende ick de here sal
en wesen eyn got. ende dauid myn knecht to
eynem vorsten in mydden eret. Ick de here heb
be gesproken ende ick sal myt ein maken eyne
verbunt des vreden. Ende ick sal doen vphalde
de quaden beesten van dem lande ende de in der
wy. tusschen woenen solen in sekerheyden slapē
in den busschen. Ende ick sal si setten in bene
dictie all vmb ende vmb mynes berges. Ende
ick sal den regen voortbrēghen in sinen tiden.
ende dat solen wesen regene der benedictien en
dat holt des ackers sal sijn vruchte brengen. en
de erde sal geuen eē groyen. ende si solē in een
landen wesen sonder angst ende si solen wesen
dat ick de here bin. Als ick tobroken hebbe de
kettene eres rockes ende si verlossen werde vā
der geure hant de bouen sy herschoyie hebben
ende sy en solen voortmer niet wesen den heide
in rouue. noch de beesten van dem lande en so
len si niet verflinden. mer si solen betruwelike
wonen sonder yemige angst. Ende ick sal en we
wecken eyn benoempt saet ende si en solen wort
meer niet gemintet werden myt dem hūgher
in dat lant. noch si en solen voortmer niet dra
gen den laster van den heyden. ende sy solē wa
ren dat ick de here er got bin mit en en si myn
volck dat huys ysrahel sacht de here got. Gy
mynschen sint myne herde schape myn wey
den ende ick bin de here uwe got sacht de here

Dat. xxxv. Ca. woe de prophete ghedenckt
der verstoenge der ydumees.

Ende des heren woort gescheide to mi spre-
kede Du mischen soen setre dijn ange-
sicht tegen de berch seir en prophete
va em en segge em Dyt secht de here got Se
ik spreke to dy berch va seyr ende ik fall mijn
hat vsteken vp dy en ik fall dy geuen bnster
en woeste Ik fall dijn stede verstoren ende du
sallt woest werde en du sallt wete dat ik de he-
re bin Om dattu een ewich viant bist geweest
ende heuest die kinder va israhel beslotē in des
swerdes hande in der tijt eres bedruckes inde
nde der lester quaetheyt Hieru leue ik secht de
here got wāt ik fall dy den blode leuere ende
wāt du dat bloet gehatet heuest so fall dy dat
bloet veruolgen en ik fall den berch seyr geue
makē bnster en woeste en ik fall van em nemē
den gaende ende wederu komende en ik fall sy
berge veruullen mit sinen verlagenē In den ber-
gen en in dinen dalen en in dinen beken sullen
dijn verlagenē vallen doer dat swert In ewichli-
ke wilmisse fall ik dy leuere ende me. i fall in di-
nen stede niet wonen en du sallt wete dat ick
die here god bin v m dattu gesacht heft Twe
volke en twe lande sullen my wesen als dye
twe nise iuda ende iherusalē. Ende ik fall se in
erfachticheit besitre nochtāt de here dat was
Datum leue ik secht die here got dat ick fall
doen na dimer grāschap en na dinen toerne den
du gedaen heft v m dattu se hatedest en ik fall
bekant werde doer se als ick dy ordelē wē de
en du sallt wete dat ik die here bin Ik heb all
dijn laster gehoert de du gesprokē heft vande
berge israhel en gesacht die gewoeste berge sy
vns gegeue to verblinden En gy stunt vp myt
uwen munde tegen mi en hebt woelike gespro-
ken tegen my Ik heb gehert uw woerde dit
secht de here god Ik fall dy maken in een wilt
mo ende dat van fall sich verblide all dat lāt
israhel. Also du di verblidest auer dat erue des
huses israhel v m dat dat gescheide was Also
sal ik di doe berch seyr du sallt gescheide wese
en al ydumea en si sullen wete dat ik de hē bin

**Dat xxxvi. Ca. wo de prophete spricht van
der verstuinge des volks wedertpart en woe
dat gelouige volck van gode verheuen wart
doer dye dope ende den hylligen gheyst**

Ende du mischen soen prophete vp
den bergen van israhel ende segge Gy
bergen van israhel hoert des heren woort
Dyt secht dye here got Om dat dye vyant
van uw geslecht isst Hēya dye ewyge hoge-
de dat is dat getersche ioedsche lāt I sy vns
in erue gegeuen Hyperum prophete ende seg

ge Dyt secht dye here got Om dat gy bedro-
uet sint ende all v m ende v m wretten ende ge-
worden sint in erue anderen herderen ende v m
dat gy vpgekomen sint vp dye huppen der ton-
gen ende laster des volks Hyperumb gy berge
van israhel hoert des heren godes woert Dyt
secht dye here got den bergen den houelen den
reueren ende den dalen woestemien ende den
veruallen wenden ende den verlaten steden die
verstoret sijn ende vanden auerbluen heyden
all v m ende v m bespotret Hyperum secht dit de
here got want inden vuyre mijns toorns heb ik
gesproken vanden anderen luden ende van al
ydumea dye mijn lant en seluen gegeuen heb-
ben in erfachticheyt myt den swerde ende mit
allen herren ende vut den wyllen ende dat ver-
woepen hebben vp dat se dat verwoosten Hye
v m prophete vp der erden israhel ende segge
den bergen den houelen den toppen vande ber-
gen ende den dalen dyt secht de here got Se
ik heb gesprokē in minen toerne ende in miner
gramschap Om dat gy der heyden laster liden
Hyperum secht dyt die here Ik heb mijn hant
vpgeheuen dat die heyden de all v m ende v m
uw sijn dat se ere schemde dragen Mer gy be-
ge israhel sult grovende voertbrengen uwe el-
gere ende sult uwe vruchte voertbrengen minē
volke israhel wāt dat is na dat dat kumpt
dat volck van babylonien want siet ik segghe
to uw ende ik to uw gekert werde ende gi sult
werden geackert ende ontfangen saet ende ik
fall in uw mannehuoldygen dye minschen en
all dat huys israhel ende dye stede sullen bewo-
net werden ende dat vallen wyl fall men we-
der maken ende ik fall uw veruullen myt min-
sche ende myt beesten ende gy sult gemānich
uoldyget werden ende wassen ende ik fall uw
doen wonen als vande beginne do dat volck
eerst quam in dat gelouede lant Ende ick fall
uw begauen myt merer guede wen gy vanden
beginne gehat hebber Ende ghy sult weten
dat ick dye here byn Ende ick fall auer uw
ghy berge israhel. Ibrenghen minschen dye
uw ackeren. I mijn volck israhel ende se sullen
dy in erue besitre ende du sallt wesen in erue
ende du sallt voertmeer niet gedencken dattu
sunder en sijt Dyt secht dye here got Om
des wyllen dat se van uw berghen israhel
segghen Du byst een verblinderse der men-
schen ende wozghest dijn volck Hyperumb en
salltu niet meer dye minschen eren dat is
geen doetslach fall voertmeer vp dy geschee
ende sallt voertmeer dijn volck niet doede secht
dye here got Noch ick en fall niet meer in dy
doen horen der heyden schande ende des volks
laster salltu geynerley wijs dragen Ende sallt
niet meer dijn volck verlysen Des heren woert

Dat boeck

geschiede toe my sprekende. du minschē soēn
Dat huys van israhel woende in diner erden.
Ende se besmytten den se myt eren wegen ende
myt eren ernstlycheyden. Na der vnsuuerheyt
enes wiues dye er maentsueringe heeft is er
wech geworden voer my. ende ik heb mijn vn
werdicheyt vp se gesturt vmb dat bloet dat si
vytgesturt hebben vp dye erde. ende se hebben
se besmytten in eren affgoden. ende ik verstrou
wede vnder dye heyden ende se sijn gewydet in
den landen ende ik heb se geordelt na eren we
gen ende na eren vindingen. Ende se gingen in
to den heyden to den se ingegangen ware ende
so besmytten minen hillygen namen. Als mē
van en sede. dyt is des heren volk ende se gin
gen vyt eren lande. ende ik spaerde mijn hilly
gen name den dat huys van israhel besmytten
inder heyden daer to se ingegangē waren. Hinc
vmb salstu to den huse van israhel seggen. dyt
secht dye here god. Huys israhel ik en fall dat
vmb uwen wyllen niet doen. mer vmb mijns
hillygen name wyllen den gy besmytten hebt
inden heydenen daer to gy ingekomen sijn. En
ick fall minen groten namen hillygen dye be
smytten is vnder den heyden den gy besmytten
hebt in mydden vnder uw. vp dat dye heyden
weten dat ick dye here bin. secht dye here der
scharen. Als ik in uw gebilliget werde voer en
want ik fall uw enwech nemen van den heyde
ende vergaderen uw van allen landen. ende ick
fall uw leyden in uw lant ende ik fall vp w vyt
storten tēyne water. ende gi sult gesuuert wer
den van allen uwen smetten ende van allen u
wen affgoden fall ik uw reynigen ende ick fall
uw geuen een nye herte ende ik fall enen nyen
geyst setten midden vnder uw. ende ik fall dat
steynachte herte van uw nemen. ende ik fall
uw geuen een vleyscaffich herte. ende ick fall
mimen geyst setten mydden vnder uw. ende ik
fall maken dat gy in minen geboden wanderen
sult. ende mijn ordel bewaren ende se werken.
Ende gy sult wonen in dat lant dat ick uwen
vaderē gaff. ende gy sult my wesen een volk en
ik fall uw een got wese. ende ik fall uw halden
van allen uwen besmyttingen. ende ik fall dye
vruchte roepen ende dye mannichuoldyge. en
ik en sal in uw genen hunger sette. ende ik sal
mannichuoldyge dye vruchte der hoste. en de
groyonge des ackers vp dat gi vortmeer niet
en draget dat verwyte des hungers inde heide
ende gi sult gedennen uwer sere quader wege
ende uwer ernstychede dye niet guet en sijn en
uw sullen myshage uw quaetheyt ende uw sū
den. **F**unt si uw dat ik dat niet doen en fall vm
uwen willen. werdet bescheempet ende schamet
uw van uwen wegē huys israhel. dyt secht de
here got. **I**nden dage dat ik uw suuerē fall. vā

allen uwen quaethede ende ik beuolen do uw
stede ende weder maken de veruallen stede. en
als dat verwoeste lant woet gebuwt dat vor
maels woestet was inde ogen enes ygelijken
wedellers dan sullen se segge. Dyt vngaecke
de lant is geworde als een hoff der weldicheit
ende die woeste stede verlate ende vngeworpē
sijn sūtē nu gemuret. ende dan sullen dye h
den wete de all vū ende vū uw verlate sijn dat
ik dye here heb gestyhet dye verstude st. de
ende geplanted heb dat vngaecket was. **I**n
dye here heb gesproken ende heb dat gedaen.
Dyt secht dye here got. **H**yeu nū sullen my
noch vinden dat huys israhel dat ik em doen
fall. **I**k fall se mannichuoldygen als een kudde
der minschē als een hillych kudde. **A**ls een
kudde iherusalem in sinen hoechide. **A**ldus sul
len de woeste stede vol wese van kudde der mi
schen en se sullen wete dat ik dye here byn.

Dat. xxxvij. Capittel. is vnder vpuetste mte
nisse der doden doer dat visioen der dorre beē
re dye dye prophete sach ende wo dat verstroy
de volk vergadert wart toe cristum.

Ende des heren hant wart vp my ghe
daen ende leyden my vyt inden geyst
des heren. ende wetele my in mydden
des veldes dat vol beente was. ende se leyde mi
all vū ende vū doer dye beente. want erer wa
ren sere wel vp den angesichte des veldes. ende
anxstlyke droge. ende he sede to my. **D**u men
schen soen meynstu ycht dat dese beente leuen.
Ende ik sede. here du weeste dat. ende he sede
to my. propheteere van desen beenten. ende du
fallt em seggen. **G**y dorre beente hoert des he
ren woet. **D**yt secht dye here got. desen beē
ten. **S**ye ick fall in uw senden den geyst ende
gy sult leuen ende ick fall vp uw geuen semen
ende ick fall vp uw doen vleysch wassen. ende
ick fall in uw auertrecken een wl ende fall uw
geuen den geyst ende gy sult leuen ende gi sult
weten dat ick dye here byn. ende ick prophe
teerde als he my beuolen hadde. ende do ick
propheteerde geschiede een geluit ende siet dat
wart een beuonng. ende dye beente gingen toe
den beenten ygelijk an sijn leth. ende ick sach
ende se vp se quamen seenen ende vleysch ende
daer in bauen wart en auertreckt een huyl en
de se en hadden noch geppen geyst. ende he se
de to my. **P**ropheteere toe den geysten. **P**rophe
tere du mēschen soen ende segge to den geyste
dyt secht dye here **D**u geyst kum vande vyer
winden ende inblase vp dese verlagene. ende si
werden weder leuendich ende ik propheteerde
als he my beuolen hadde ende de geyst quam
in se ende se leueden ende se stunden vp. eer vo
ten een also groten heer. **E**nde he sede toe my

menschen se en alle dese beente sint wedroget ende
 he. Se seggen vns beente sint wedroget ende
 vns hope is vergaen ende wy sijn affgesneden
 Dyt vns profhetere ende segghe toe en. Dyt
 secht dye here god Dye ick fall uw grauer vp
 doen ende ick fall uw mijn volk leyden vut ere
 graueren ende ick fall uw leyden in dat lant va
 israhel ende gi sult wete dat ik de here bin. als
 ick vpdoe uw grauer. ende als ick mijn volck
 in leyden werde vut uwen graueren. ende mine
 geyt in uw geuende werde. ende er leuen. En
 ik fall w doen rouwen vp uw erde ende gy sult
 weten dat ick dye here gesproken hebbe ende
 hebbe dat gedaen secht dye here got. ende des
 heren vde geschede toe my sprekende Ende du
 des menschen soen neme dy een holt en schenff
 dar vp Jude ende der kinder van israhel geselle
 ende neme eyn ander holt ende dar vp schenff
 Joseph effrayms holt ende alle dat huys isra-
 hel. ende sijnre gesellen ende dye holtere falltu
 voegen dye een an dye ander dy to enen holte
 ende se sullen sijn in ener bereynunge dimer hat
 ende als dijns volks kinder toe dy spreke ende
 seggen. en seggestu vns niet wat du in de hol-
 tere dy wylles. so sprek to en Dyt secht die he-
 re got Dye ick fall an nemen Josephs holt dat
 in effrayms hant is. ende dye geslechten van is-
 rahel dye em to geuoegert sijn ende ik fall se to
 samen geuen myt den holte Juda. ende ik fall
 se maken in een holt ende se sullen een holt sijn
 in sijnre hant ende dye holte daer du vp gestee-
 uen heft sullen voer er ogen in dijne hant we-
 sen. ende du fallt to em seggen Dyt secht dye
 here god Dye ick fall annemen dye kinder van
 israhel van mydden den geburden daer se thoe-
 wech gegaen sint ende ick fall se van allen si-
 den vergaderen ende ick fall se brengen toe een
 lande. ende ick fall se in een volck maken in
 den lande in de bergen israhel. ende een konink
 fall bouen en allen regneren. ende en sullen voer
 meer niet tve volck wesen noch se en sullen niet
 meer gedeylet sijn in tve riken noch se en sullen
 niet besmyt werden in eren affgoeden. ende in
 een vnmynschelyckheyden. ende in allen eren
 quaetheyden. ende ick fall se beholden maken.
 van allen een setelen daer se in sundygen. en-
 de ick se reynigen. ende se sullen my een volck
 wesen ende ick fall en got wesen. ende Dauid
 mijn knecht fall konink ouer se sijn. ende een
 herte fall ere alle sijn. Se sullen wandelen in mi-
 nen oedelen ende se sullen mine gebode beware
 ende doen se. Ende se sullen wonen vp dat lat
 dat ick gaff Jacob minen knecht daer ere va-
 dere in woenden ende se sullen daer vp wonen
 se ende ere kyndere ende eres Kindes kinderen
 bys to ewycheyt. ende dauid mijn knecht fall
 ere vorste wesen ewychek ende ik fall en ma-

ken een verbunt des vreden ende een ewyck
 verbunt fall en wesen ende ik fall se funderen en
 de manichuoldygen. ende ik fall mijn hyllich
 makinge gheuen in eren mydden in ewycheyt
 ende mijn tabernakel fall in en wesen. ende ick
 fall en got wesen. ende dye heyden sullen wete
 dat ick dye here bin. dye hyllichmaker israhel
 als mijn hyllichmakinghe is in eren myddell
 in ewycheyt.

**Dat xxxvij. Capittel. woe dye propheten
 propheterden teghen gog ende magog. doer
 welke verstaen wort de veruolginge der hylly-
 ger kerken vnder den enkiest ende sijn macht.**

Ende des heren woert geschede toe my
 sprekende Du menschen seen sette dijn
 aengesicht entegen gog. ende magogs
 lant den vorsten des hoef des mosoch. ende tu-
 bals ende propheteren van en ende du fallt toe
 em seggen Dyt secht de here god Dye ik spre-
 ke thoe dy gog den vorsten des hoef des mo-
 soch ende tubals. ende ick fall dy vmb voeren
 ende fall in dinen wangen enen toem doen. en-
 de ik fall dy vut leyden ende alle dijn herde pe-
 de ende de wisiger ende alle die geleyt sijn mit
 panseren Dye grote menichre dye daer hebbe
 dye geleyen schylyt ende swart. dye van persen
 ende dye van ethyopien ende van lybyen myt
 en dye alle myt schylden ende myt helmen ghe-
 wapent. Gomer ende alle sijn schare dat huys
 thoe gormade siden des noerden. ende alle sine
 macht ende wel volks myt dij berede ende ru-
 stere dy toe. du ende alle dine manichuoldye
 heyt dye vergadert is toe dy bys in een gebot
 nae wel dagen falltu vrisiteert werden. In den
 lesten iaer falltu komen toe ene lande dat we-
 der gekeert is van den swerde ende dat verga-
 dert is van welen volke toe den bergen van ys-
 rahel dye ewycheyken woeste warden Dyt lant
 is vut gebracht vanden volke ende se woneden
 alle daer inne betruwelyken. ende vpkomende
 falltu komē als een storm ende als een wolke
 vmb dat lant to auerdecken. du ende alle dijn
 schare ende wel volcks myt dy Dyt secht dye
 here got In den dage sullen dye rede vpsygen
 ouer dijn herte ende du fallt altoe quaden ghe-
 dachten dencken ende seggen Ick fall vpgaen
 toe den lande dat sunder muren is. dat is also
 lychteliken fall ick dat lant winnen off dat ge-
 ne muren en hebbe. Se sullen toe den genen de
 daer komen restenden ende sekerlyken wonen
 ende alle woenen se sunder muren. En en sint
 noch poerten off grindele vp datu verruckelt
 de roue ende angaest den roeff. Ende datu dy
 hant brengest ouer de de gewoestet waren en
 dat na weder to eret stede gesat ende ouer dat
 volck dat vergadert is vut den heyden dat dat

te gunten hefft to besitten ende toe wesen een
bewener des nauels der erden dat is des ge-
louede lands Agaba ende dedan ende de koop-
lude van tharsis ende alle ere leuen dat sint
ere wrede manne. Sullen da seggē En kompt
du niet vmb dye roue to nemen. Sye du heft
dine manlichuoldicheyt vergadert vmb den
roeff to werucken vmb dattu enwech nemest
dat siluer ende dat golt ende dattu ewech dre-
gest alle dat huysraet ende guet ende enwech
vorest auertellige roue. Hyetumb prophetere
du des menschen sone ende du salst to gog seg-
gen Dat secht de here got. En salst du niet in
den dage als mijn volck Israhell getruwelyk
wont weten ende koemen van siner stede van
den siden des noerden. Du ende wel volks myt
dy alle vpsitter der perde ende een groet hoep
ende schaer yst. Ende du salst koemen vp mijn
volck Israhell als een wolke vmb dat lant to
auerdecken. In den lesten dagen salstu wesen
ende ick fall dy brenghen vp mijn lant. vp dat
dye heyden my weten dat ick gehylliget wer-
de dat is hyllich schyne. In dy ende in een o-
gen o gog. Dyt secht dye here god. Hierumb
du byst die daer van gog gesproken hebbe in
den olden dagen in miner knechte der prophe-
ten van israhel hant die dat propheteerden in
den dagen der tyt dat ik dy brenge solde auer-
se. Ende dat fall gescheen in den dage der toe-
kumpst gog vp dat lant van israhel secht de
here god dat mijn vuerdichheit vpsigen sal
in miner grimmichheit ende in minen torne. In
den vure mines toernes heb ik gesproken. wāt
in den dage fall groete berouinghe sijn vp dat
lant van israhel. ende van minen angesichten
sullen beroert werden dye vische des meers. en
dye vogele des hemels. ende dye beeste des ac-
kers ende een igelik crupende worm die bewe-
get weert vp der erden ende alle dye menschen
die sint vp den angesichte der erden. En de be-
ge sullen vmb geworpen werden ende de tūne
sullen vallen ende igelike mure fall to der erde
vallen. Ende ick fall vergaderen entegen se in
allen minen berghen dat swert secht dye here
got. Ighelykes mans swert fall men steken in
sinen broeder. en ick fall den ordelen myt sterff-
ten ende myt bloede ende myt angstelyken re-
genen. ende myt harden groeten hagelstenen.
Ick fall vp en ende vp sijn heer en vp well vol-
kes dye myt en sint regen vuyt ende sweuell.
Ende ick sal werden verheuen ende gehylliget.
Ende ick fall kundpich ghemaect werden in
weler heydenen oghen. Ende se sullen wede dat
dye here byn.

In den negenender tichsten. Capittel. wort
beschreuen dye verstueringe des enkerst en sijn
te ghewalt. ende wo he als he sijnre macht be-

wofft wart verslaeghen ligghen fall. ende ten
laetsten begrauen werden.

Des menschen sone prophetere ente-
ghen gog ende du salst segghen Dyt
secht de here god. Sye ik spreke vp di
gog vorste des houedes mogog ende tubals.
ende ick fall dy vmbdruen ende dy vuyt brenge
ende fall dy doen vp komen van den siden des
noerden ende fall dy brenghen vp dye berghe
israhel. Ende fall dinen bagen slaen in dinen
luchteren hant. ende dyn gheschot van dine
rechteren hant. Ende ick fall dy neder vellen vp
den berghen Israhell. du salst vallen ende alle
dijn schaer ende dat volck dat myt dy is heb-
be dy gheghuen thoe verslynden den wylden
beesten den voghelen ende allerhande gheuo-
ghelten ende den beesten der erden. Du salst vp
dat aenghesichte des welses vallen. want ick
hebbe dat ghesproken secht dye here god. En
ick fall vuyt in magog senden ende in den ghe-
nen dye in den eylande woenen betruwelyck.
ende se sullen weten dat ick dye here bin. En-
de ick fall kundpich maken minen hyllichen na-
men in myddel minre volcke Israhell. Ende ik
en fall voert mer niet besmytten minen hylly-
ghen namen. Ende dye heyden sullen wete dat
ick dye here bin der hyllyghe Israhell. Sye he-
kumpt. ende dat is ghedaen secht dye here
god. Dyt is dye dach daer ick aff gesproken
hebbe. Ende dye ghene dye woenen in den ste-
den van israhel sullen vuytgaen ende sullen an-
steken ende sullen verbernen dye waepen den
schylt ende dye spere den bagen ende dat ghes-
schutte ende dye stene der hende ende dye kol-
uen ende sullen se seuen iar dat is ewichlike. I
in den vuyt verbernen. Ende se en sullen niet
dragen holt vuyt den landeschoppen. want se
sullen de wapene verbernen in den vuyt. Ende
se sullen rouen die gene den se in roue wā. en-
de se sullen vāge dye gene dye se verwoesteden
secht dye here god. Ende dat fall sijn in de da-
ge. Ick fall gog geuen ene benomede stede to
enē graue in israhel des dal des wendellers toe-
den oesten des meers welck daer fall doen we-
schrecken dye gene dye daer voerby gaen. En-
de daer sullen se gog begrauen ende alle sine
manlichuoldicheyt ende dye stede fall gehete
werden die dael der manlichuoldicheyt gog.
ende dat huys van israhel fall se begrauen. vp
dat se dat lant suieren seuen maent lanck. All
dat volck van den lande fall en begrauen. Ende
en fall wesen een vijelik dach in welken dage
ick glorificiert byn secht dye here god. Ende
se sullen stedeliken mannen setten die dat lant
doersoken sullen de se begrauen ende soken sul-
len bleuen dye sint bouen der erden vū dat lāt
thoe suieren ende nae seuen maenden sullen se

beginnen to soeken ende sollen dat lant dorche-
 gaen all vmb ende vmb ende als sy syen werde
 eyn mynschen byn so sollen sy dar beneuen set-
 ten eyn mercklick wyken bys dat die doedegre-
 uers *der bynnen well versamelt hebben ende se
dat doen tofamen. I begrauen in den dale der vel-
heyt gog. Ende der stede name is Amona en-
de sy sollen dye lant suueren. hntumb du myn-
sehen soen dyt secht dye here got. Begge allen
vogel en allen vogelen en allen beesten des ac-
kers. Dergaddert uw snellet lopet uw to same-
van allen siden to myne doetlagen offer de ik
uw offer eyne grote offerhande vp den berge
ysrahel vp dat gy vleysch ete en bloet drinken
Gy sult der starker mane vleysch ete ende ghy
sult drinken dat bloet der voersten der lande *
Gy sult dat bloet drinken als bloet. I der wedde
re der lamere der wocke der stee der huysliken
der *dat sint hoenre gense en der gelijk. I en
altes wete beeste. En gy sult dat weyte i sathai
de eten en dat bloet drinken in drunkschop
van der offerhande dye ick uw offeren werde-
Ende gy sult vp mynen taffelen *dat is vp der
stede dye ick uw daer to bereyden fall. I gesady
get werden van den perden en van den reysige
en ende van allen den stritbarighen mannen
secht dye here got en ick fall myne glorie sette
in den heyden en alle heyden sollen syen myn oz-
del dat ick gedaen hebbe. en dat huys ysrahel
sollen wete dat ick dye here got byn van dem
dage en voort an. Ende dye heyden sollen wete
dat dat huys ysrahel geuangē is in sinre woel-
heyt ende dat sy my verleten en dat ick myn
angeficht van en verbarch en leuerde sy in der
viande hande ende sy velen all in dem swerde.
Ich dede en na eret vnreynicheyt ende na eren
sunden ende ick verbarch myn angeficht vā en
hntumb secht dyt dye here got. Nu fall ick. Ja
cobs geuencknis wedder brenghen en ick fall
my verbarmen all des huyses ysrahel. en ik sal
annemen myne torn vmb myns hillige namen
willen en sy sollen ere scheidde dragen en alle er-
auer daer dat sy mede auerdaet entgegen mi ge-
daen hebben als sy woende in eren lande betru-
weliken en nyemande vntseende en als ick sy
wedder brichte van dem volke en sy vergader-
de van de lande erre viande en als ick in en ge-
helliget wart in veler heyden ogen ende sy solle
weten dat ick die here er got byn vmb dat ik
sy auer geuoirt hebbe in den geboden ende dat
ick sy vergaderde vp ere lande ende als ick nye-
mant van en dar en late en voortmer en fall ick
myn angeficht niet verbergen van en vī dat
ick mynen geyst vpt gestoot hebbe vp alle dat
lups van ysrahel secht dye here got.

Dat. xl. capittel. wo dye tempel beschreuen
wurt na der schickonge syns vordesten deyls

ende van dem ingange des tempels.

In dem vyffenderwontigsten iare vn-
 der aueruat: in de beginne van den iare
 vp den tyende dach van der maent in
 de vrtijnden iare na de dat dye stad van The-
 rusalem gestagen was in desen seluen dage soe
 was des heren hant vp my gedaen en sy voer-
 de my darwart in gades visioen ende sy brach-
 te my in dye lant van ysrahel ende sy ledde my
 vp eynen seer hogen berch dat vp was eyn ge-
 buysel eynre stad die getickt was to de suden
 wret ende hy ledde my dar in. ende spe eyn mā
 *dat was eyn engel in gesteltnisse eynes man-
 nes. I Des gedaente was als eyn gedante vā
 kopper ende in synre hant was eyn lynen clem-
 corde ende en reet dat bequeme was to meten
 in sinre hant ende hy stont in der po. ten: ende
 dye selue man sprach to my. Du mynschen son
 spe myt dynen ougen ende hoer myt dynē orē
 ende sei te dyn herte vp alle dye dinge dye ick
 dy apenbaren fall: want du byst het gebrecht
 vmb dat men sy dy apenbare fall: badschape
 dem huys ysrahel allet dat du spest. Ende siet
 eyn mure was buten all vmb en vmb dat hus
 het. ende in des mans hant was eyn reet i at-
 lanck was ses ellenbagen en eynre hantbreyt
 ende hy maet dye wijde van dem gebowe mit
 eyne rete ende hy quam to der po. ten dye dar
 suyt to dem wegwart van oesten en hy streich
 vp dorch ere trappen en hy maet den suyl der
 po. ten dye wijde myt eynē rete ende de poste
 myt eynē rete: ende dye kameren myt eynen re-
 te in dye lengede ende dye wijde. ende tusschen
 den kameren waren vyff ellenbagen ende dye
 suyl van der po. ten beneuen den vā huys van
 der porten bynnen myt eynē rete. en hy maet
 den portick van der porten acht ellenbagen en
 sijn voerhouet twe ellenbagen. Want dat por-
 tick der porten was bynnen der porten. Doert
 dye kameren van der porten to dem oest wege
 wart: drij vp dye eyne syden ende drije an dye
 ander siden. eyne mate was der drijer ende eyn
 mate der vorhoueden van beyden siden ende hy
 maet dye wijde des selue van der porten tyen
 ellenbagen en de lengede van der porten dertie
 ellenbagen. Ende dye sedele vor den kameren
 eyns ellenbagen. ende eyn aller boge was dat
 ein de van beyden. ende die kameren waren van
 ses ellenbagen vp beiden siden. ende hy maet de
 porten van dem dake der kameren an bys toe
 eren dake die wijde vyff en detwintich ellenba-
 gen doer entgegen doer. ende maet dat vorhoff
 a uer my d dēst seltich ellenbagen. ende den sael
 der porten all vmb ende vmb voer dem voerhol-
 uede. ende voer dem angefichte der porten dye
 dar wyekten bys toe dem angefichte des saels
 der bynnenster porten vyftich ellenbagen ende
 schon vinstere in den kamerē ende in eren vor-

houeden die bynnen der porten waren all vmb ende vmb ende oeck waren in den portiken vinstere van bynnen all vmb ende vmb Ende voer voerhoueden was eyn ghemelsel van palmen Ende hy ledde my vyt to dem butersten saele ende fiet in dem saele waren schatkameren ende van pauiment gepauiert myt steynen van bynnen all vmb ende vmb Doch dye schatkameren waren all vmb ende vmb dat pauiment ende beneden was eyn pauiment in dat voerhouet der porten Ende hy maect dye wijde van deme anghesichte der nederster porten toe dem voerhouede van dem bynnensten saell van buyten hondert ellenbagen toe dem oesten wart ende to den norden wart Hy maect oeck dye porten dye ansach den wech van norden des butersten saels beyde in dye lenghede ende in dye wijde. Onder et kameren dore ende de eyne side ende doet in die anderen siden ende er vorhouede ende er vorhuys na maten der ysten porten ere lengede vijftich ellenbagen ende die wijde vijff enderwintich ellenbagen ende er vinstere ende die portiek ende die gesneden dinge nae maten der porten die ostenwart schouwet ende er vpganck was van seuen trappen ende eyn portiek voer et Ende die norden porte des binnensten saels entegē die porten des noerden des vndersten saels. Ende entegen die oestporten ende maect van porten to porten hondert ellenbagen Ende hy ledde my vyt to den suden wege ende fiet eyn portē die dar sach to den sudē wart ende hy maect er vorhofft ende er vorhuys na der vorgeschreuenen maten Ende er vinstere ende er portike all vmb ende vmb als die anderen vinstere die lengede vijftich ellenbagen ende die wijde vijff enderwintich ellenbagen ende myt seuen trappen gync men dar to Ende eyn vorgerum was voer eret doet ende dat warē gesnede palmē an erem vorhouede eyn in die eyn side ende die andere an die anderen siden Ende die porten van dem bynnensten saele was in den wege suden wart ende hy maect vā der porten bys to der porten in den wech sudē wart hondert ellenbagen Ende hy leydde my in den vndersten sall to der suden porten ende hy maect die porten na der mate vorgeschreue er kamere ende er vorhouet en er portike myt der seluer maten Ende die vinstere eret portike all vmb ende vmb in die lengede vijftich ellenbagen Ende die wijde vijff enderwintich ellenbagen ende dat vorhuys all vmb en vmb die lengede vijff enderwintich ellenbagen en de wijde vijff ellenbagen ende er vorhuys to dem buytsten vrijthauē wart ende er palmen an er vorhouet ende dat waren acht trappen dar men to der portē myt vpginck Ende hy ledde my an de bynnenste saell doch de oestwech en

hy maect die porten na der vorderster mate. er kameren en er vorhouet en er vorhuys als sy voer gemete sint en er vinstere en dat voergheruem all vmb en vmb in die lengede vijftich ellenbagen en dye wijde vijff enderwintich ellenbagen Ende syn vorhuys dat is des butersten vrijthaues ende palmen waren ghesneden an er vorhouet to allen siden ende in acht graet was er vpganck ende ledde my to der porten dye to dem norden wart sach ende hy maect na der vordersten mate ere kameren ende er vorhouet er vorgerum ende er vinstere all vmb ende vmb dye lengede vijftich ellenbagen en de wijde vijff enderwintich ellenbagen en er vorgerum sach to de butersten vrijthauē ende hochde van palmen in er vorhouet en die eyn side in die andere side en er vpganck was acht trappen en an yegelijke schatkamere was die doet in den vorhouede der porten en dar woschen sy die gebrande offer en in dat vorgerum vā der porten waren twe taffelen in der eyne side en twe an der anderen side: dat men dar vp offeren solde die gebranden offer en dat offer vor die sonde en vor die mysdaet En to den butersten siden de vpgeyt to der doet vā der porten die to norden wart gept warē twe taffelen en to der andere siden vor dat vorgerum van der porten twe taffelen. vier taffelen waren in der eyne siden en vier taffelen an die andere side. to de siden van den porten warē acht taffelen dar sy vp offerde ende dye vier taffelen die to den gebrande offer waren ghemackte van den reikanten steynen waren in dye lengede eyne ellenbagen en eyne haluen ende in dye breyde anderhaluen ellenbagen ende dye hogede eyne ellenbagen daer vp sy satte dye vate dar men in offer gebrant en geslagen offer Ende ere porten warē eyn hant breyt inwart geboecht all vmb ende vmb Ende vp dye taffelen was dat vleesch der offerhande Ende buten der binnensten porten warē dye schatkameren der seugere in dem bynnensten vrijthouē dar dat was an der siden der porten dye to dem norden wart sach Ende er anghesichte tegen den suden wech dye eyn vā der siden der porten van oesten dye sach toe den weghe wart van norden en hy sede to my Dyt is dye schatkamer die dar suyt na de wege vā suden wart der priestere de dar warde halde in bewaringe des tempels. mer die schatkamer de dar suyt to de wege vā norden is der priestere de dar waken to de denste des altaers. dit sint sadoch soene dy van leu kinderen dye to de here gaen em to denē En hy maect de vrijthoff die lengede hondert ellenbagen en dye wijde hondert ellenbagen in den vier siden ende dat altaer was voer dem anghesichte des tempels ende hy ledde my in dat portiek van dem tempel. ende hy

maect dat portick ende was vyff ellenbagen in der eynde siden en vyff ellenbagen in dye ander siden. En die wyde der suple der portē was driet ellenbagen in der eynde siden en driet ellenbagen in dye ander side en dye lengede des porticks was twintich ellenbagen en die breyde twelf ellenbagen. En in acht trappen steich men dat to vp en der suple waren in den voerhoefden dat is in den vordersten deylen der want die vp beyden siden der porten was. I eyn in dye eynde syde ende die ander in dye anderen siden.

Dat li. capittel. woe Ezechiel de tempel beschreift na gelege des deyls dat dye priestere in waren. Ende roet van sommigen anderē sira des tempels.

Ende hy ledde my in den tempel ende maect dye voerhoffde. dye wyde ses ellenbagen in die eynde siden en ses ellenbagen wyt in dye andere siden. Dye wyde van dem tabernakel en dye wide van der portē was van tyn ellenbagen en die side vā der portē viff ellenbagen in die eynde side ende vyff ellenbagen in die ander side. Ende hy maect die lengede van de tempel twintich ellenbagen ende die wyde twintich ellenbagen ende hy ginck bynnen daer in ende hy maect en dat voerhoefte van der portē twe ellenbagen en die portē ses ellenbagen en dye wide van der porten seuen ellenbagen en hy maect ere lengede twintich ellenbagen en de wyde twintich ellenbagen. voer dat angesichte van de tempel. Ende hy seide to my dat is sanctum sanctorū. Ende hy maect dye wende vā de huys des ellenbagen ende die wyde van der siden vier ellenbagen all vmb en vmb dat huys. Ende die sude side an de siden warē twerwerue denendertich ellenbagen en die pylere de rike den butē die murē des tempels dorch die wāt des huyses. geschicket eynde na der lēgede der want des tempels. Dye dar rekedē buten die muren vmb die siden to enthouden dat anhangse an die want. lende niet inginghen in dye wende van den tempel ende dat was eyn runt wech rpwart gaende als eyn wendeisteyn en de hy lede all vmb ende vmb in to den kameren off sylren des tempels. hycumb was die tempel widest in sine hogede en alsus ginck men vp van dem nedersten to dem hogesten in dye myddelste kameren ende ick sach in dem huse dat is in der siden des tempels. Dye hoghede der inhengsel na mate der kameren van ses ellenbagen ende dye breyde dorch de want der siden van buten vyff ellenbagen ende bynnen den siden des huyses was dat bynnenste huys. Dye tempel. Ende tusschen den schatkameren was in dye breyde all vmb ende vmb all de die wegen des huyses twintich ellenbagen en dye doer vā den siden to der biddinge. eyn doer

van dem wege van Norden ende eyn doer to de wege van suden wert. ende dye wyde der stede to der biddinge vyff ellenbagen all vmb ende vmb. ende dat gebow dat werscheyden was en de gekyert was to dem wege wart dye to den merwart sach was wijt seuentich ellenbagen ende dye want van dem gebouwe hadde in wi de all vmb ende vmb vyff ellenbagen ende dye lengede dar aff was negentich ellenbagen. Ende hy maect dye lengede van dem huys des tempels. hundred ellenbagen ende dat gebow de dat werscheyden was ende sine wende in de lengede hundred ellenbagen. En dye breyde dat was dye strate. Dye dar was voer dem angesichte des huyses dat is des gebouwes dat werscheyden was entegen dat oesten hūder ellenbagen. Ende hy maect dye lengede van dem gebouwe entegen dat angesicht van dem gebouwe dat dat werscheyden was to rugge ende de balken van beyden siden hundred ellenbagen ende den bynnensten tempel. ende die portike der vrijthoue ende dye suyl ende dye schonen vinstert ende dye balken all vmb ende vmb dorch den deyle des bynnensten en kutersten tempels ende portike. tegen yegelike suyl en was beleydet myt hoge runt all vmb ende vmb vā der erden bys to den vinsteren ende dye vinstere waren gestaten vp dye doer bys to den bynnensten huys. dat was sancta sanctorū. was dese siact ende buten dorch alle dye wende all vmb ende vmb binnen ende buten na der mate dat is euen gelick was dat geset. I voer in dem vor deile des tempels als in dat hillighe der hilligen ende daer waren angesmetet meysterliken cherubyn ende palmen. er de eyn palme was tusschen cherub ende cherub. ende yegelike cherub hadde twe anghesichte. hy hadde eynde mynschen anghesicht beneuen dye palme to der eynde siden ende eynde louten beneue dye palme der ander siden gesneden. Dorch all dat huys all vmb ende vmb van der erden bys to den ouersten van der porten waren cherubyn ende palmen ghesneden in dye want des tempels. Ende die suill was wyekant ende dat angesichte des hilligen huyses was an sien en tegen an sien. Dye hogede des hoghen altaers was dreyer ellenbagen ende sine lengede was van tven ellenbagen. ende sin orde en sin lengede ende sine wende waren hulten. ende die engel. hy sprack to my dyt is dye taffel vor dem hereu ende twe doeren waren in de tempel. ende in dye sanctuarie. ende in den tven doere to beyden siden warē twe cleyne doere die sich die eynde in die ander voegede. oock warē twe doer van beyden siden der doeren. ende in den doeren van dem tempel waren ghesneden cherubyn ende suytzell van palmen. Also sy oock ghesneden

waren in den wenden ende hyrumb waren die holter van buyden in dem vorhouede des portikes groeuer ende dar waren die krumme vinstere vpymb dat portick to verlychten. Ende die gelycknisse der palmen in den siden ende in die ander siden in den schulderē des portikes na den siden des huyfes ende breyde der wende.

Dat xliij. capittel is van den twen tymmerē by den muren des tempels wo sy twintich elle baghen van eynander stonden Eynen van der oester siden ende dye andere van der noerden siden.

Hy leyde my vut in den vytersten vrythoff doerch den wech die leydet toe den noerden wart ende hy leyde my in de schatkameren die was entegen dat voerschiede gebou ende tegen dat huys dat to den noerden wart staet dat in dat anghesicht der lengede van den doeren van noerden hadde hondert ellenbagen ende in der wijde vyfftych ellenbagen tegen die twintich ellenbagen des bynnensten vrythoues ende entegen dat pauiment dat van stepnen gemackt was des buytersten vrythoues daer eyn portick was toeguoeger aen dat driuoldige portick Ende vor der schatkamerē was eyn ganck van tyen ellenbagen wijt seende to den bynnensten des weges eynes ellenbagen ende er doere waren to dem noerden wert: daer dye schatkamerē in den hogesten waren gespysset want sy droegen vnder den portick de vut en schouwen van den vndersten ende van dem myddelsten gebouwe ende dar waren stede van dryen kamerē ende dese en hadden geyne suple die sy enthyelden als die suple van deme vrythauē waren dat is der schatkameren dye in dem vrythauē waren. Darumb gingen sy vpwart van dem vndersten ende van dem myddelsten van der erden vyfftych ellenbagen Ende dar was eyn mure van buten dye vut gerecket was in dye lengede als dye schatkameren dye welke dar waren in dem weghe van deme buytersten sale voer den schatkameren. Dye lenge deser runder muren was van vyfftych ellenbagen want die lengede van de schatkameren van dem buytersten vrythauē was van vyfftych ellenbagen ende die lengede voer dat angesicht van dem tempel hondert ellenbagen Ende vnder desen schatkameren was dye inganck van oesten der ghenre dye in en quamen van dem buytersten saele ende in dye wijde der runder muren des saels dye entegen den wech van oesten was in dat angesichte des voerscheden touwes ende voer dat gebouwes waren schatkameren ende eyn wech voer grem angesichte na der gelycknisse der schatkameren dye in den wech van noerden waren ende na eret lengede: alsoe was er ouck ere wijde

ende all er inganck ende gelycknisse. Ende ere doere waren nae den doeren der schatkameren dye welke dar waren in dem wege dye sach to dem noerden wart dye doer was in dem houede des weges welker dye dar was vor dem voerscheden portick den gennen dye daer in quamen dorch den wech van oesten Ende hy seide to my: dye schatkameren van noerden ende de schatkameren van suden dye sint voer dat affgescheyden boufel Dyt sint dye hillighe schatkameren dat myt men hillighe werken doen fall. Daer dye priestere inne gheuodet werden dye dem heren genaken in sancta sanctorum. Daer sullen sy leggen sancta sanctorum dat is der dinge de men behouet to de dypenste sancta sanctorum. Ende dye offerhande voer dye sunde ende voer die mysdaet want dat is eyn hillighe stad Ende als dye priestere dar in gegangen sint so en sollen sy niet virgaen van den hillighe steden in den buytersten saell ende daer sollen sy hen leggen ere cleidere dar sypinne denē: want sy sint hillich ende sollen myt anderen cleidere ghecleidet werden ende alsoe toe dem volke gaen ende doe hy vildaen hadde dye mare vā dem bynnensten huyse doe leyde hy my dorch den wech der porten de sach to dem oestewart ende hy maect sy alle all vmb ende vmb ende hy maect sy entegen den wint van oesten dat is die oesten side der muren. Inyt dem rete der mate all vmb ende vmb ende hy maect ente zen de wint van noerden vyffhundert rete in dem rete der mate all vmb ende vmb ende hy maect entegen den wint van noerden vyffhundert ellenbagen in dem rete der mate all vmb ende vmb. Ende hy maect entegen den wint van suden vyffhundert ellenbagen in dem rete der mate all vmb ende vmb. Ende hy maect sy entegen den wint vā westen vyffhundert ellenbagen in dem rete der mate all vmb ende vmb. Alsus maect hy de muren all vmb ende vmb dorch dye vrie wint vyffhundert in die lengede ende vyffhundert in die breyde ende dye muer dye scheydet tusschen de sanctuarie ende des volcks stede.

Dat xliij. capittel wo Ezechiel gaedes glorie sach to den oestenwart daer doerch die tempel inwendich veruult wart Ende wo en gordye stad sinre hillicheit wysede Ende van dem altaer der offerhande in dem tempel.

Ande hy leyde my vut der portē de sach to de wegewart vā oeste En sie gaedes glorie van ysrahel quā dorch de wech vā osten en em was eyn stemme als eyn stemme weter water en de erde blekede van sinre macht ende ick sach eyn ghesichte gheleijk deme ghesichte dat ick sach als hy quam vmb dye stad toe verstorven ende nae deme ghesteltnisse dat ick gesien hadde beneuen deme reuer: Chobar.

[Marginal notes in a smaller script, partially legible and overlapping the main text.]

ende ick wil vp myn aengesicht. ende des herē
 machte ginck in den tempel dorch dē wech der
 porten dye sach toe dem oesten wart ende die
 gepst hooff my vp ende brachte my in den byn
 nensten saell. ende ik sach dyn huys. **Des tem
 pels**. Iwert veruult ran des heren glorie ende ik
 hoerde en spreken toe my vut deme huysē ende
 dye man dye by my stont sedē to my **Du myn
 schen soen**. dyt is de stede der voetspāten myn
 re voere dar ik woende in dem myddel der kin
 dere ysrahel in ewicheyt ende dat huys van ys
 rahel en fall voortmer niet besmytten mynen hil
 ligen namen sy ende ere kominge in eren auer
 spelen ende in den wellen erre kominge en in den
 hogeden dye besnedeet hebben ere sūle beneuen
 myne fall. ende eyne muer was tusschen my en
 en. Ende sy besmytten mynen hilligen namen
 in eren ruymselicheyden dye sy deden en hie
 vmb quamen sy verderst in mynen toene. **Du
 hie vmb so verdrūen sy** wt ere vnkuisheit vā
 my ende er kominge wellen ende ick fall alle tyt
 in myddel en woenen. **Hie vmb du mynscher
 soen wisse dem huysē ysrahel den tempel** ende sy
 schamen sich van erer boef heyt ende sy maten
 dat getow ende sy schaemden sich vā allen den
 dat sy gedaen hebben. **Wysē en dye figurē des
 huyses ende sijn getymmer**. dye ingenge ende
 dye vutgenge ende alle des huyses entwerpme
 ge ende alle syne gebodere. **wo men dat bewa
 ren fall myt dyenste**. ende alle sine ordinancie
 ende apenbare em all syn er. ende du salt dat be
 schriuen vor een ougen. ende dat sy behuyden
 all des huyses inschriuinge ende sine gebaeder
 ende dye doen. **Dyt is dye er des huyses en dye
 hogede des berges**. All syne eynden all vmb en
 vmbis dat hillige der hilligen. **hie vmb dyt
 is dye er des huyses**. Dyt sint dye mate des al
 taers in dē alre gewaersten ellenbagē dye dar
 hylde eyne. **gemeyne**. Ellenbagen onder eyn
 hant bryt in sinen schote was eyn ellenbagen
 ende eyn ellēbage in dye wijde. en die eynde to
 sinen boede all vmb ende vmb was eyne hant
 bryt. En dyt was ouck dye suple. **dat is dye
 dypt**. des altaers. En van den fundamente
 der erden bis to den lesten hogeden: warē twe
 ellenbagen. Ende dye wide eyne ellenbagē vā
 den meysten canten to den mynsten cantē: wa
 ren vnt ellenbagen. ende dye wijde was vā ey
 nen ellenbagen. ende dye vuterste deyl des al
 taers was vnt ellenbagen. ende van der erden
 des hochsten deyls warē vnt hoerne bys bauē
 en dat ouerste was twelf ellenbagen in de len
 gede. dorch twelf ellenbagen in dye wyde en
 vntcantiē myt geliker sīden. en die cante had
 de vnttyen ellenbagen in die lengede. ende vnt
 tyen ellenbagen in dye wijde in sinen wir orde.
 Ende eyn cōne was all vmb ende vmb dat al

taet van opnen haluen ellenbagē ende een sin
 baden. **dat was sin fundament**. I was van ey
 nen ellenbagen all vmb en vmb. ende sine trap
 pen waren oest wart gekyort. Ende hy sedē to
 my. du mynschen soen. **Dyt secht die here got**
Dyt sint dye gewoehēde van dem altaer: so
 in wat dage dat gemackt is dat men dan dar
 vp gebrant offer offerde ende bloet dar vp stor
 te. Ende du salt geuen den priesteren ende leuue
 dye van sadochs sate sint dye to my wart gaen
 secht dye here got: dat sy my offeren eyn kalff
 van dē we voer dye sūde. Ende du salt nemen
 van sinen bloede en leggen dat vp sine vnt hor
 ne ende vp dye vnt orde van den canten en vp
 dye cronen all vmb ende vmb. ende du salt den
 altaer reyn ende suuer maken. Ende du salt ne
 men dat kalff dat geoffert is vor dye sūde en
 ternen dat an eyne sonderlinge stede des huy
 ses buten dat hillige huys. ende in dem anderē
 dage salt du offeren eyne bock van der segen
 vntbesmytten voer dye sūde. ende sy sollen den
 altaer reyne maken als sy en reyne machden in
 dem kalue. Ende als du vulmact hefft dē al
 taer reynakende: so salt du offeren eyn vnt
 uleckt kalff van dem we ende eyne vntbesmyt
 ten weder vut der schepetien. ende den salt du
 offeren in des heren aengesicht. ende dye prieste
 re sullen dar vp salt streyen ende sy sollen sy of
 feren dem heren in gebrant offer. **Seuen dage**
 sollen sy yeghelikes dages offeren eyne bock
 voer dye sūde. ende eyn kalff vut deme we en
 eyn wedder van den schapen alle vntuulecket.
Seuen dage lanck sollen sy den altaer suueren
 ende den reynigen ende sollen syne hant. **dat
 is dye stede dat men offerhande brenget**. vul
 len. Ende als dye dage vullenbracht sint: in dē
 achttyenden dage ende voort an sollen dye prieste
 re vp dat altaer offeren ere gebrāte offer. ende
 dye offer dye sy offeren vor den vrede en ick sal
 uw verlonet syn sprickt dye here got.

Wat xliij. capittel. wo Ezechiel beschrift
 die personen de de offerhande vp den altaer sū
 derlinges brengen sōden. Van den vorsten den
 dynres: en vā dē priestere: mallick besonder. En
 van dē manere ers leuens en erre lere.

Ende hy die engel. **kyerde my vmb to**
 dem wege der porten des butersten hil
 ligen huyses die to de oestewart sach
 ende sy was geslāten. ende die here sedē to my
 Dese porte fall beslāten wesen ende niet vpge
 daen werden: ende geyn man en fall dar dorch
 gaen. Want die here got van ysrahel quam
 dar dor in. en sy fall dē vorsten beslāte wesen.
 Dye vorste fall dar voer sitten vp dat hy brot
 ette vor dē here. hi fall ingaen dorch den wech
 der porten des portikes oestewart des byn

nensten saels vmb sinen offer to doen en doerch den wech fall hy vut gaen ende dpe engel leide my doerch den wech der porten des noerden ende dat angesicht van dem huyse ende ick sach ende siet des heren glorie veruulde des heren huys ende ick wel vp myn angesicht ende dpe here seide to my **Du mynshen soen sette dyn herte ende sie myt dynen ougen ende hore myt dynen oren allet dat ick spreke to dy van alle den hilligen apenbaringen des heren huyfes ende van all sinte er** Ende du salt dyn herte setten in den wegen des tempels doerch alle dpe vteginge des hilligen huyfes Ende du salt segge to dem huyse ysrahel dat my veruwerdicht **Dyt secht de here got huijs ysrahel: is uw niet genoech all uwe sunde: darumb dat gy niet get vrende kinder dpe besneden sint van herten ende vntbesneden van vleysche dat is in mynen hilligen huyse sint ende myn huys besnyten ende vmb dat gy offert myn broet dat wt ende dat bloet ende vmb dat gi breeket myn wehant in all uwen sunden ende gy enhebet niet ghehouden dpe ghebaede mynes hilligen huyfes ende vmb dat gy hauen to uwes seluen behoff gesath hoeders myne verueringe in mynen hilligen huyse **Dyt secht dpe here got: en y pegelick vrende gebaren dpe besneden van herten is vntbesneden in deme vleysche dpe en fall niet komen in myn hillige huys: en pegelick voem kynt dat in dem myddel der kindere van ysrahel is ende ock dpe leuten dpe verre van my enwech ginghen in der kinder van ysrahel dwelinghe ende sy van my dwaelden nae eren affgaeden ende droghen ere quaetheyt: dpe sellen in dem voerhuys mynes tempels wesen hoeders ende doerwechters der porten des huyfes ende dente des huyfes **Sy sollen slachten des volkes bernende offer ende offerhande: ende sy sollen staen in der priestere aenghesichte vmb en to denen** **Umb dat sy en denden in den anghesichte erer affgaede ende dat sy worden deme huyse ysrahel in eyn veruolghen der quaetheyt** **Hij tumb hebbe ick myne hant vp gheheuen vp sy secht die here got ende sy hebben ere quaetheyt ghe dragen ende sy en sollen niet neken dat sy my in der priesterschop ghebruken noch en sollen niet togaen toe allen mynen hillighen huyfes beneuen sancta sanctorum mer sy sollen ere schande draghen ende ere sunde dpe sy ghedaen hebben: ende ick fall sy doerwechters macken des huyfes ende in alle des huyfes dyent ende in allen den dat men daer inne doen fall: ende dpe priestere ende dpe leuten sadoche soene dpe daer by waren dpe hillige ofinge mynes hilligen huyfes als dpe sunderere van ysrahel van my dwaelden sy sullen to my komen vmb my to denen en sy sollen staen******

in mynen angesichte vp dat sy my offeren dat wete en dat bloet secht dpe here got: sy sollen gaen in myn hillige huys en sy sollen gaen toe myre taffel vmb my to denen en myne hillige ofinge to beware en als sy ingaede porten des binnensten saels sollen sy myt synen cleyderen anghedaen syn ende vp sy en fall niet wullens komen als sy dyenden in den porten des binnensten saels ende dat in bynnen synen huuen sollen sy vp eren houeden hebben: ende synen broeke sollen wesen aen eren lenden: ende sy en sollen sich niet vmbgorden in dem surete **dat is vnder dem arme daer men liehtlycken swetet** Ende als sy vutgaen werden dat buytste sael thoe deme volke: soe sollen sy ere cleydere vutdoen daer sy ynne ghedyent hebben: ende sy sollen sy vplegghen in dpe secharkameren des hillighen huyfes ende sy sollen sich cleyden myt anderen cleyderen: ende sy en sollen dat voelck niet hillighen in eren cleyderen ende sy en sollen ere houede niet seheren noch er haer vp arecke: mer seherede sollen sy dat by na ere hoeft vmb seheren ende geyn priester fall wijn drynken als hy gaen fall in den bynnensten saell Ende sy en sollen geyne wedewen noch ghe latene vrouwen thoe wijue nemen: mer ionck vrouwen van den soenen des huyfes ysrahel: mer oock so sollen nemen dpe wedewen dpe gelaten is wedewe van eynen priester ende sy sollen myn volck leren wat vnderseheit is tusche hillich ende besnytet: tuschen seyn en vnreyn sollen sy en apenbaren: ende als twedracht is: soe sullen sy staen in myneme ordel nae myne **Ge** **Sy sullen bewaren myns ghebaedere ende ende all myne groete festen ende sy sullen hillighen mynen sabbot: ende sy en sullen tho geynen doden mynshen ingaen dat sy niet besnytet en werden** **Sunder thoe deme vader ende toe der moder tho dem soene tho der dochtere to dem broder ende to der sustere dpe den anderen man niet gehat en heffe in welken se besnytet werden** **ende getouet van dem inganghe des hilligen huyfes lende na dem als hy geyniget is** **doerch dat water der reyninghe** soe fall men in seuen dagen tellen ende in deme dage syns inganges in dat hillige huys toe dem bynnensten sael vp dat hy my dene in de hilligen huyse fall hy offeren voer sine sunde secht dpe here got Ende en en fall geyn erue wesen ick fall er erue wesen ende ghy en sult en geyne besittinghe gheuen in ysrahel: want ick fall ere besittinghe wesen: dpe verlagene offer ende dpe offerhande voer dpe sunde ende voer dpe mysdaet sullen sy eren: ende alle belofte in ysrahel fall er wesen ende dat beste van allen yest ghebaeren Ende alle vuychte offerhande van allen deme dat men offert fall dpe priestere

sin ende dat beste van uwen spijzen sult gy den
priesteren geuen vp dat hy benedyinge ierte
auct sijn huys * dat is dat hy hebbe auerulode
de noet drofft sich ende sinen gefinde. Dye prie-
ster en sollen niet eten eynich vleysch dat ghe-
storuen is doech krankheyt off dat van eyn-
gen beesten geuangen is * als eyn schaep dat
dye wolff doet ghebeten heeft. Van den voege-
len ende van dem quicke.

Dat xlv. capittel. woe Ezechiel beschriuet
dat lant dat den kinderen gedeelt solde werde
ende woe sonderlingen maten daer doech dye
rechtuerdicheyt gehalden solde werden in den
offerhanden ingelath worden ende van den yr-
sien vruchten dye men den priesteren geue sol-
de. ende woe dye priestere dye vuychte offerha-
den tracteren solden.

Is gy dat lant begynnet toe deylen by
der mate so affscheydet dem heren eyn
yerst sunderlick deyl des lades dat voe-
en ghehilliget sij van dem lande dye lenghede
vijffendertwintich duiset * rete. ende dye wijde
tijen duiset Dyt fall ghehilliget syn in des lan-
des eynden all vmb ende vmb. ende dat fall vie-
yegeliken deyle ghehilliget werden * dat is vie-
den deylen der priestere fall men nemen eyn deil
ende dye fall sijn vor kovinghe des tempels. I
vijffhundert doech vijffhundert * repten. I we-
uult all vmb ende vmb. ende vijftich ellenba-
ge in eren voetseden all vmb ende vmb. Ende nae
deser mate * dat is nae der mate dat mede ghe-
meten is dye deyl der priestere. I salt du meten
dye lengede van vijffendertwintich duiset rete
* ende dat is dat deyl der leuiten. I en dye brei-
de tyen duiset. ende in dem * rume dat den pri-
steren togeuallen is. I fall dye tempel sijn. ende
dat sancta sanctorum dat ghehillighet is van
dem lande fall sijn den priesteren dye daer denē
dem hillighen huysse dye to des heren dyenst e-
gaen. ende en fall eyne stede sijn in den huysen
ende in dat hillighe huys der hillicheyt. Ende
dye leuiten dye dem huysse * dem tempel. I denē
sollen hebben * nae deyle der priestere voeghe
voert. I vijffendertwintich duiset der lenghede en-
de tyen duiset der wijde. **H**y * dye leuiten. I sul-
len besietten twintich schatkameren. ende ghy
sult geuen all dem huysse ysrahel * dat is to den
gemeenen nutte des volkes ysrahel. I voert eyne
stede dye stad to bouwen vijffduiset in die brei-
de. ende in dye lengede vijffentwintich duiset
nae affscheydinghe des sanctuariums. Ende de
voesten sult gy geuen to den oesten wart nae
affscheydinghe des hillighen huyses ende nae be-
sittinghe der stat enteghen dat angesichte des
voerschedens des hillighen huyses ende ente-
gen dat angesicht der besittinghe der stat van

der siden des meers bys to dem mere * fall sijn
dye besittinghe des vorsten. I Ende van der side
des oesten bys toe dem eynde des oesten ende
dye lengede nae eme yegeliken deyle van dem
eynde des westen: bys to dem eynde des oesten
fall em wesen besittinghe in ysrahel. ende dye
voersten en sullen vortmer myn volck niet ver-
woisten: mer sy sullen dem huysse van ysrahel
dat lant geuen nae eren gheslechten. Dyt secht
dye here got. **G**y vorsten van ysrahel uw sij ge-
noich * uwe deyl. I latet achter dye boesheit en-
de dye roue ende doet ordel in gerechlicheyt *
in dem volke. I affscheydet uwe lant van mynē
volke secht dye here got. uw fall sijn eyn recht
gewichte ende eyne rechte mate. **E**phi * daer
mede gy metet allet dat druyge is. gersten wei-
te meel ende des gelijkes. I ende eyn. rechte ma-
te bachus geheypen * dat is daer mede mē me-
ten mochte vuychte dinge. I **E**phy en bachus
sullen gelijck wesen ende van eintre mate so dat
eyn bachus halde dat tynde deyl der mate cho-
ri * dye dertich mudde helt. ende is eyne mate
voert dorre ende voert vuychte dinge. I Ende dat
Ephi helt der tynde deyl chori. nae der mate
chori fall wesen gelijck er gewichte. Ende sy-
clus * dye art der munte. I fall hebben twintich
hellinge vort twintich selen ende vijffendertwi-
tich selen. ende vijfftyen selen maken. **M**na *
dat is munte dye nae vptleginge der lere is hū-
dert schillinghe cleynre tornischen. I Ende dyt
sint dye yerste vruchte dye gy nemen sult dat
seste deyll **E**phy vort de mate chori in korn. en-
de dat seste deyll **E**phy van der mate chori der
gersten. Dyt is ock die mate des olyes. **E**yn ba-
tus des olye: is dat tynde deil chori teyn bati
maken eynen chorium. Ende * men fall geuen. I
eynen wedder vort der sheperie van twen hun-
derden van den dye ysraheli vort in offerhande
ende in bernende offer. ende in vredelike offer-
hande vmb to reynigen voert sy secht dye here
got. **A**ll dat volck des landes is schuldich den
vorsten in ysrahel dese yersten vruchte. vp den
vorsten sollen wesen offerhande ende vuychte
offer ende bernende offer in den hoghen festen
ende in den calenden * dat is in den festen der
beginsel des nyen maendes. I Ende in den sab-
baten ende in allen den hogen festen des huyses
ysrahel. **H**y fall doen offerhande ende bernende
offer ende vredesam offer vmb tho reynighen
voert dat huys van ysrahel. Dyt secht dye here
got. **I**n dem yersten maende in dem yersten dage
van der maent salt du nemen eyn vntelsmytet
kalff van dem we ende du salt dat hillighe hu-
ys reynighen. ende dye priester fall nemen van
deme bloede dat syn fall voert dye sunde. ende
sineren dat aen dye poeste des huyses * des
tempels. I ende in den vnt oerden des buitersten

altaers ende an dyē poste der porten des bynnē
 sten saels Ende alsus salt du doen an dem seue
 den daege van der maent voer eynen yegelikē
 dye ghedwalen hefft ende myt dwalinghe be-
 draghen is Ende du salt reyninghen voer dat
 huys dat is offerdoen vmb de reyninge des
 huyses In der yster maent in dem vertijnden
 daghe van der maent fall uw luyden wesen die
 hochtijt des paschen ende seuen dage fall mē
 vngesuyt broet eten Ende in dem dage fall de
 voerste offeren vor sich ende voer all dat volk
 des landes eyn kalff voer de sunde ende in der
 hochtijt der seuen daege fall hy dem heren ber-
 nende offerhande doen seuen kaluere en seuen
 weddere vnteuulecket dagelickes seuen daghe
 lanck ende yegelickes dages voer dye sunde
 eynen bock van den zegen en eyn offer der ma-
 te Ephi van dem dunst des weten meles to
 ygelickem kalue ende eyn ephy fall hy doen to
 eynen ygeliken wedder ende to ygeliken de-
 sen fall hy doen eyne mate hyn van olpe In der
 seunder maent in dem vyftienden daege van
 dem maende in der hochtijt fall hy doen de dm
 ge also dye hijt vor gesecht sint seuen dage by
 de voer dye sunde ende voer dye gebrande of-
 fer ende in olpe.

Dat xvi capittel Van den gebaden offerhā
 den des vorsten ende van willigen offerhande
 en van den ewigen offer ende van den kokenen
 dye de vor die priestere gebouwet waren ende
 van de anderē tynmerē des gemeynen volcks

Dit secht die here got Die portē des bin-
 nensten saels die to den ostenwart sint
 fall gesloten wesen ses dage daer men
 werck inne doet Ende in dem sabboth dage sal
 men sy vpdoen en ock in den dage der kalende
 dat is an de nyen maende fall men sy vpdoē
 en die vorste fall dar in komen doerch de wech
 des portikes der portē van buten ende hy fall
 staen vp dem suyl van der porten ende die pri-
 stere sollen offeren sijn bernende ende vrede-
 sam offerhande Ende hy fall anteden vp dem suyll
 der porten ende vitgaen ende men fall die por-
 ten niet sluten vor des auendes En dat voelck
 des landes fall beden toe der doere der portē in
 den sabbaten ende in den kalenden voer den he-
 ren En die vorste fall dat bernende offer offerē
 dem heren in den dage des sabboths ses vntē-
 smitte lammer ende eynen wedder vntēsmit-
 tet ende to ygeliken wedder eyn eyn offer der
 mate Ephi voll dinstes en to den lammerē
 die sine hant giff in offer fall hy vp yegelik
 offerē eyne mate Ephi dinstes en eyne mate
 hyn olyes en in dem dage der kalende fall hy
 offerē eyn vntēsmyttet kalff van dem ve ende

dye ses lamere en weddere sollen vntē smyttet
 wesen en hy fall offerhande doen to ygelickem
 kalue eyn ephi ende to ygelickem wedder eyn
 ephy en van den lamere dat offerhande so dat
 sine hant giff ygeliken eyn mate ephy des
 dinstes eyne mate hyn des olyes en als dye
 vorste inkomē fall so fall hy inkomen doerch de
 wech des portikes der porten en doerch de sel-
 uen wech fall hy vutgaen en als dat volck des
 landes inkomē fall in des herē angesicht in de
 hogē feste dye dan ikompt doerch de portē des
 nordē vntē to beden die ga weder vut doerch
 de wech der portē van suden mer de inkompt
 doerch den wech der suden portē die gae weder
 vut doerch den wech der porten van nordē hy
 en kyre met wederumb doerch de wech der por-
 ten daer hy inghekomen is mer hy fall rechte
 entegen der porten vutgaen ende dye voerste
 fall in eren myddel wesen myt den genen die in-
 gaen fall hy ingaen ende myt den genen die vit-
 gaen fall hy vutgaen ende in den iaermerkedē
 ende in den hogen festē fall dat offerhāde we-
 sen eyn ephi dinstes to ygeliken kalue eyn
 ephy dinstes to ygeliken wedder ende vā de
 lammerē fall dye offerhande sin als dat syne
 hant giff dat is na sinen wyllen ende yge-
 liken ephy eyn mate hyn olyes En als dye vor-
 ste deyt eyn willich bernende offer off wylich
 vrede- sam offer dem heren so fall men eme dye
 portē vpdoen dye to dem ostenwart schowet
 ende hy fall sin bernende offerhande doen ende
 vredelick offer als men plecht to doen in dem
 sabboths dage ende fall dan vitgaen ende men
 fall dye porten sluden dar nae als hy vutgā-
 gen is ende hy fall alle daege offeren dem herē
 eyn lam vntēsmyttet vā dem seluen iaer in eyn
 bernende offer Alle tijt fall hy dar des morges
 doen ende hy fall sacrificie daer mede doen alle
 morgen dat seste deyl van der matē ephy en
 de dat derde deyll der matē hyn olyes dat men
 dat menge myt dem dinstē Dese offerhande
 dem heren fall geboerlick sin na der ee en ewich
 ende stede hy fall eyn lam offeren in sacrificie
 ende olie alle morgen in ewichlick bernende of-
 ferhande Dyt secht dye here got Is dat dye
 voerste gyfft eyn huys eynigen van sinen soenē
 des erflichop fall sinen kinde ren wesen ende sy
 sollen erflickē dar besitten ende gyfft hy eyne
 gyfft van sinen eruen eynen van sinen knechtē
 so fall dat syn sin bys to dem iaer der quitschel-
 dingē ende dan fall dat wedderkyren toe den
 vorsten ende syn erflichop fall sinre soene we-
 sen Ende dye voerste en fall niet doerch gewalt
 auer nemen van des volkes erue ende van erre
 besittinge mer hy fall sin kinde er geue er erf-
 schop van sinre erflichop vp dat min volck niet
 versheydē en werde ygelick vā sinre besittinge

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

Ezechielis

ende he lede my in doet den vmmeganck dye daer was toe der siden der poerten in de schat kameren des hylligen huyses toe den priesteren *dye welke schat kameren .toe den noerden wert synt Ende dat was een stede dye to den westenwert ginck Ende he seide toe my Dit is de stede dat de priesteren kaken *dat offer .I voer dye mysdaet ende voer dye funde .dat se kaken die offerhande vp dat se dat niet vpt en dregen inden buersten sael ende dat volk gehiliget werde *an den dye den hylligen offer voerde .ende he lede my vit inde buersten sael ende he lede my in to den vier orden vande saell ende inde orde vanden sael was een cleen saell inden vyer orden des saels doer ygeliken clenē sael inder vier orden des saels waren clenē sael .ellenbogen in dye len gede ende dertich in de wyde .die vier waren van ener mate ende een want was all vmb ende vmb die vier clenē saelen ende kokene waren getimmeret beneden die portik des binnersten saels all vm en vm * in den vier orden .ende he seide toe my Dyt is dat huys vande kokenen .dat in de denet van des hē huys sullen koken des volks offerhande .

Dat glyn Ca.wo Ezechiel beschryft dye reueren die vpt den tēpel gingen .En van der beschryuinge der deylingen der satschappen En vander mamren wo id gedeilt wart mit allen siden sudeu westen oesten ende noerden

Ende he kerde mi v m to der poeten des huyses ende sie water gingen vit vnder den suil vaude huse to den oestenwert want dat ansichte vande huse sach oestewart ende die waterē lepen neder warr in die richte side vanden tēpel to der suden sidenwart des altars .ende lede mi vt doer den wech to der noerden poerten ende he kerde my to den wege bueten der binnersten poerten ende toe den wege de to den oestenwert sach .ende sie die waterē die dar quemen to der rechteren siden als dye man vtgink to den oestenwert dye een hanc in siner hant hadde ende mat dusent ellenbogē de lede my doer dat water to den enkele to .ende he mat euer dusent ellenbogen ende he lede mi doer dat water to den knyen to .ende he mat euer dusent ellenbogen .ende he lede mi doz dat wt to den landen to .ende he mat dusent ellenbogen .ende ik en mochte auer dye reuere niet gaen want de waterē vander deper reuere waren gewassen dat men daer auer niet wadē en mochte .ende he seide to my Bekeelik du minshen sone .hestu dyt gesehen .ende he leyde my vpt ende he kerde my toe den ouer der reueren ende als ik my vmgekeert hadde : sie so stunde vp dat ouer der reueren se re ve el kēmen vā beyden siden ende he seide to my Dese wateren die

vtgaen to den hopen des sandes dat oestewart is .ende neder lopen toe den slychtan laide der wistnis sullen in dat meer gaen ende vptgaen ende die wateren sullen gesamelt werden * vā erer saltheyt ende bitterheyt .ende alle leuēde sele die dar crupet so war dese reuere het gevt fall leuen .en dar sullen veel vischen sijn en ge noech na den dat dese waterē darwert komē ende se sullen gesunt werden ende leuen .alle to den dese reuere kumpt sullen leuen ende vp de sullen staen vischers engaddy bis to eugallim fall sijn een drogginge van natticheyt .wel manere sullen wesen der vische : als de vrsche vā dē grote meer ener grote meenheit mer i dē ouerē vanden reueren ende inden beken en sullen se met genet teret werden want se sullen wesen gegeuen in salte putten ender reueren vp sinen ouerē to beyden siden allerhande bome die vrucht dregen ende geen blat en fall vanden bomen vallē ende er vrucht en fall niet gebreken Doer ige like maent fall dat holt brengē sijn vrucht wāt sijn waterē koemen vpt den hylligen huse ende des holtē vruchten sullen wesen in frise ende sijn bladeren to medicinen Dit secht die here got Dit is dat einde dar gy in besitten sult dat lant inde twelff geslechten israhel wāt ioseph dubbelt lot eder besittinge hefft en gy sult dat lant besitten een ygelik als sijn broder : daer a net ik mijn hant heb vpgeheuen dat ik dat u wen vaden geuen solde ende dat lant sal uw vallen in een erue Ende dit is dat einde des lā des toe der noerden sidenwert vanden groten mere die wech van betalon den genen dye kōmen van sedada emath ende betotha sabatim dat daer is int middel van damasco ende dye vastede emath dat huys tikon dat dar is bene uen den einden auram ende die einde sal wesen vande meer bis to den vrit hone enon .een einde damasci Ende vanden noerden to den noerden een eynde emath die noerde side Doert die ter mijn van oest van middel auram ende vā middel damasci ende vanden middeldom galaath ende vanden middeldom des landes israhel soe tol de iordane scheden to den oest meer sult gmeten die oest siden ende die suyd siden to den sudenwert van thamar bis to den waterēwert der weddersegginge cades ende der reuere * des landes van egyptē .bys to den grote meer Dyt is dye suden side to den sudenwert ende de side des *westen .meers .dat grote meer vanden eynde rechte doer .bys dattu kompt to emath Dyt is dye side des meers .ende gy sult nuw dyt lant delen doer dye geslechte israhel .gy salt dat uw leggen in een erue .ende die in komelintē die to uw komende werden ende kinder telen in uwen middel van uw .en se sullen uw wesen als ingeboren ende de kinder vā

ysrahel ende se sullen myt uw delen dye besittinghe int middel der geslechte israhel ende in wat gheslechten een inkomelinc is daer sult ghy een besittinge gheuen secht dye here got.

Dat xvij. Capittel. woe Tzechpell beschrijft dat loth der seuen ghelichten ende dar na dat loth der priesteren ende der leuiter

Dit sint dye namen vanden geslechten vanden eynden van noerden beneuen den wech etalon dye toe emath wart geit. dat vriet hof. enon de einde van damasco thoe den noerden wert beneuen emath. ende dye oest side fall en wesen dat ouer. ende dan een loth vanden einde dan bis to der siden des meers is dat loth azer. Ende vp azers termijn vander oest siden bys toe der siden des meers is neptalym's loth. ende vp neptalym's eynde vander oest siden to der siden des meers is manasses lot. ende vp manasses eynde vander oest siden toe der siden des meers is effraym's loth. ende vp effraym's eynde vander oest siden bys to der siden des meers is rubens lot. ende vp rubens eynde vander oest siden bys thoe der siden des meers is iudas loth. ende by iudas eynde vander oest siden bys to der siden des meers ***westenwert.** fall dat affghescheden lant sijn dat gy den heren affscheyden sult. xxv. duiset in die wyde. ende in die lengede also ygelyk deel vander oest siden bys to der siden des meers. ende dat int myddel fall dat hyllige huys sijn dye primycen de gy den heren affscheyde sult dye lengede van. xxv. duiset in dye wyde van. x. duiset. ende dyt sullen wesen de primycen des hylligen huses der priesteren. to den noerde der lengede. xxv. duiset. ende to den mere wert to der wyde tiendusent. mer ck to den oesten dye wyde tiendusent. ende to den suden wert de lengede. xxv. duiset. ende in den middel sal des heren hyllige huys wesen. Dat huys fall sijn den priesteren vanden kinderen sadoch dye dat be waren mijn hyllige offeringe ende ouinge. en dye niet en dwalen als dye kinderen van israhel dwaelden. also oeck dye leuiten dwaelden ende en sullen wesen dye primycen vanden ersten vruchten des landes dat hyllige der hylligen beneuen der leuiten eynde. mer oeck ende den leuiten beneuen der priesteren eynde. en lengede. xxv. duiset. ende in de wide tiendusent. ygelyk lengede fall wesen van. xxv. duiset. en dye wyde van tiendusent. ende se en sullen dat aff niet vercopen noch verwysselen. noch men en fall dye primycen vanden lande niet auer setten. want se sint den heren gehylliget ende vijffduiset dye auer sint in dye wyde doer dye

xxv. duiset sullen affgwysset sijn. ende gemene der stat to ener bewoninge. ende to voesteden daer int myddel fall die stat wesen. en dye sine ece maten to der noert siden wart vijffhundert. ende vperduisent. ende to der suyde side wart vijffhundert ende vperduisent. ende der oesten siden wart vijffhundert ende vperduisent. ende to den westen siden wart vijffhundert enderiet duiset. ende dat buren landes der stat sullen wesen to der noert siden wert tweehundert en vijftich. ende to der suyd siden wert tweehundert ende vijftich. ende to den oesten wert tweehundert ende vijftich. ende to den mere wert tweehundert en vijftich. ende dat daer auer bliffe fall in den lengede sijn na der voerastdeplinge des hylligen huses. tien duiset oesten wert. en tiendusent weste wert. als die voerastdeplinge des hylligen huses. ende dye vruchten des landes sullen wesen in broede den ghenen dye der stat denen. ende dye der stat denen sullen gemen werden vpt alle den geslechten israhel. Alle dre voerastdeplinge der. xxv. duiset doer xxv. duiset to den vper siden gemeten fall mer verscheyde. in dye primycen des hylligen huses ende inder besittinge der stat. ende wat dat ouer toe allen syden der primycen des hylligen huses. ende der besittinge der stat. entgegen auer vyffendertwintichduiset primycen toe den terminen van oesten dat fall des voersten wesen. mer oeck vanden meer daer entgegen daer vyffendertwintichduiset primycen bys thoe den eynden des meers fall oeck wesen in des voersten deyle. ende int myddel den lande sullen wesen dye primycen des hylligen huses. ende dat hyllighe huys des tempels. ende van der leuyten besittingen. Ende vander stat besittingen dat daer is int myddel der deplen des voersten fall wesen in den eynden. **Juda.** ende **Benjamin's** eynden. ende fall den voersten thoe horen. ende den anderen geslechten vander oest syden toe der west syden **Benjamin** een. ende teghen **beniamyn's** termijn vander oest syden thoe der west syden **symeon** een. Ende vp **symeon's** termijn van der oest syden thoe der west syden **ysachar** een. ende **ysachars** termijn vander oest syden toe der west syden **Sabulon** een. Ende by **Sabulons** eynde van der oest syden bys thoe der syden des meers **Gad** een. Ende by **gads** eynden van der suyden syden thoe der west syden der eynden des loth **Gad** van **thamar.** bys to den wateren der weddersegghinghe. **cade's** dye erfaffichypt enteghen dat groete meer. **Dyt** is dat lant dattu geue salt mit lotte der geslechte israhel. en dit sint ece delinge secht de here got. ende dit sint de vtgengen der stat. van der noerden syden saltu meten vyffhundert.

en vyndusent. en die poerten vāder stat fall
men nomē na ellen den geslechte van israhel
die poerte vander noert siden Rubens poerte
die ene. die poerte iuda een. en een die poerte
leui. en to der oest side vyffhundert en vierdu
sent. en die poerte iosephs die poerte ene. bē
iamyns poerte die ene. dauids poerte de ene
en to den suden salstu meten vyffhūdert en
vyerdusent. simeons poerte die ene. ysaacs
poerte die ene. sabulons poerte die ene. En to
der west side vyffhundert en vyerdusent en
eer drie poerte. sādēch poerte die ene. azacs
poerte die ene. neptalyns poerte die ene. en
daer all vm en vm. xviij. dusent. en vanden
dage. alsoe he gebuuet is. sal der stat na
me wesen. dye herte daer in.

Hyer eyndet de profhete Ezechielis des
propheren.

Hyer begint dat boeck Danielis.

Dat eerste Capitel. wo daniel beschryft
dat belech der stat Iherusalem van nabucho
donosor. ende wo he se wan ende wo he niet
al de sraet des tēpels des herē ewech en nam
sūder ein deel liet he dar in to dē denst des he
ren. en wo he dat to yterkoz de kīdēre dāne
len anamā en azariā en sat se to der seringe

In den derde iare des rikes
ioachym des koniges u
de: do quā nabuchodono
sor die konink vā babilo
men to iherusalē ende be
sacht se en de herte leuerde
in sine hāt ioachym de ko
nink uide en een deel der vaten des huys go
des en die voerde he ewech in dat lāt senna
ar in dat huis sijns godes en voerde de vate
in dat huys des schars sijns godes. Ende de
konink sprak to aphanam de voeste der ka
merlinge dat he en in brochte vande kindere
israhel en vanden koninklike geslechte kide
re der edelinge daer geen vleckē an en wer
sehoen inder gesteltis: vnder wysset en in al
ler wysheit: kloek in allen kunsten: en geleert
tuch. en dye staen mochte inden pallacs des
koninges vp dat he lerde de boekstaue en de
tunge der caldeen. En die konink stalt en alle
dage vā siner kost: spysē off notfretichyē
en vanden wijn daer he selnen vā drank vp
dat se worde gevoet drie iaer en dar na sū
den in dē ansichte des koninks. Do waē vn
der en der kindere lude: daniel. anamias. my

sael en azarias. en de voeste der kamerlinge
tarte enen igelike namen Daniel herte he bal
tazar. anamias sidrach. misach mysahel en aja
rie abdenago. En daniel sat vp in sijn herte
dat he niet wolde werde beulekt vander taffe
le des koninks: en vanden wine sijns drāks
en he bat dē voeste der kamelinge dat he niet
beulekt worde. Got gaff daniel genade ende
barmhertichyē in dē ansicht des voesten der
kamerlinge. ende die voeste der kamerlinge
sprak to daniel. Ik vruchte minē herten den ko
nink de beualen hēft uw to bestellen kost en
drank: ist dat he siet w amsichte magere voe
den anderē iungelingen uw euenolder: so wer
domet gy mijn houet den koninge. En dani
el sprak to malazar: dē die voeste der kamer
linge hadde gesat auer danielē. anamā.
azariā en mysahelē. Ik bidde wescē vns
dine knechte tien dage. en gyff vns eten ge
mene moes en water to drincken: en siet dā
vnsē ansichte au. en die ansichte der kindere
dye gespyset werde myt den koninklike spy
sen. En als dy dan duncket: so do mit dinen
knechte. Do he dese reden gehoert hadde: he
wrochte se tien dage. Na dē tien dagen: doe
schenen er ansichte schoenre en vultcomere
voet alle alle den kindere die daer worde ge
spysē myt der koninklyker spysen. En maza
zar dye nam spise en den wijn etes drancke s
en gaf en gemene moes. Got gaff dese kinde
re kunst en tucht in allen waelsprekerē en in
aller wysheit: soderlinge daniel vruufft al
ler gesichte en drome. Do dese dagen waren
vntcomē: do sprak de konink dat mē se hee
voeuerde. Do voerde se voet dye voeste der
kamerlinge in dat ansichte des koninges na
bugodonosor. Do dye konink sprak: daer en
waē mie allulke gevunde vit en allen tosamē
als daniel en anamias mysael en azarias. En
se stunde voet den koninge en all woert der
wysheit en der kunsten en der wruufft dat
de konink vrenemē wolde van en: vant he in
en tienuoldyeh voet allen wycheleē en war
seggerē die dat waē in sijn rike. En daniel
was. dat is so lange leuede helbys an dat
erste iaer des koninges cyri.

Dat. ij. Ca. wo daniel verheue wert vā de
konink nabugodonosor. do he en sinen dwe
sacht do de adere warseggers gedot worde

In den anderē iare des rikes nabugo
donosors: do sach nabugodonosor e
nen dweem ende sijn geist weschricke
de ende die dweem vlo van em. Do geheet die
konink dat men solde roepen dye waerseg
ghere ende dye meysters der swarter kunst